

PIĄTEK-CZWARTEK
|10-16.05|2024|

DZIENNIK ELBLĄSKI TYGODNIK

POWIATU ELBLĄSKIEGO

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

ELBLĄG KOCHAM MOJE MIASTO!

METROPOLIA WARSZAWSKA I MAZOWSZE

wawa.info

**CODZIENNE
NAJNOWSZE WIADOMOŚCI**

13240TBP-F-K

**BĘDZIE TO DOSKONAŁA
ALTERNATYWA DLA PODRÓŻY
SAMOCHODEM I STANIA
W KORKACH**

**PIERWSZE REJSY Z ELBLĄGA
DO KRYNICY MORSKIEJ
JESZCZE W CZERWCU**

s. 3

SPORT

**POLSKA „KRÓLOWA
SPORTU” SZTAFETAMI
STOI? |21**

**KORSAK JEDZIE NA
IGRZYSKA OLIMPIJSKIE
DO PARYŻA |22**

**DŁUGA PODRÓŻ
OLIMPIJSKIEGO
OGNIA |23**

**LICZNE POTRĄCENIA ZWIERZĄT
I LUDZIE BEZ SERCA |3**

**RUSZYŁO WZMACNIANIE
ZABYTKOWYCH MURÓW |4**

**NASZA MŁODZIEŻ (NIEMAL)
W BRUKSELI |5**

POWIAT Z MEDALEM MON |9

SPRZĘT WYJECHAŁ NA DROGI GRUNTOWE

Dróg „bez asfaltu” w gminie Rychliki nie brakuje. Poruszanie się nimi to często wyzwanie dla mieszkańców. Dlatego cieszyć może fakt, że w teren ruszył sprzęt, dzięki któremu drogi gruntowe będą lepiej zadbane.

Gmina Rychliki kontynuuje inwestycje w naprawy dróg gruntowych, dbając o wygodę i bezpieczeństwo swoich mieszkańców. Jak informują urzędnicy gminni, prace rozpoczęły się ponad miesiąc temu i przebiegają zgodnie z ustalonym harmonogramem. Pierwsze etapy prac obejmowały uzupełnianie ubytków kruszywem, a teraz, dzięki poprawiającej się pogodzie, rozpoczęto profilowanie dróg. W ra-

mach napraw dostępne są różnorodne maszyny, takie jak równiarka czy walec do zagęszczenia nawierzchni, co pozwala skutecznie poprawić stan dróg. Gmina skupia się zarówno na wykonywaniu poprawek gwarancyjnych na nowych nawierzchniach, jak i naprawie dróg, które od lat były zaniedbane. Dzięki planowaniu i systematycznym inwestycjom zauważalne są efekty przeprowadzonych prac z poprzednich lat. Liczba dróg wymagających naprawy zmniejsza się, ale

– jak przyznają przedstawiciele miejscowego urzędu – wciąż jest wiele do zrobienia.

Inwestycje w naprawy dróg gruntowych nie tylko poprawiają komfort podróżowania, lecz także przyczyniają się do rozwoju lokalnej infrastruktury. Do tej pory udało się już naprawić drogi m.in. na Domkach, do cmentarza i agronomówki w Rychlikach, drogę do Wopit i przez wieś w Jankowie. Obecnie trwają prace przy drodze Rychliki – Buczyniec, a po weekendzie planowane są kolejne odcinki do naprawy. Mimo trudności związanych

z miejscami jeszcze bardzo mokrymi gmina zapewnia, że wróci tam za kilkanaście dni, aby dokończyć prace. Inwestycje w naprawy dróg gruntowych nie tylko poprawiają komfort podróżowania, lecz także przyczyniają się do rozwoju lokalnej infrastruktury. Gmina Rychliki konsekwentnie podejmuje działania mające na celu poprawę stanu dróg na swoim terenie, co przekłada się na lepsze warunki dla mieszkańców i użytkowników tych tras.

OPR. RAZ

PRZY SZKOLE W WĘZINIE MA POWSTAĆ HALA

To dobra wiadomość dla miłośników sportu z gminy Elbląg. Miejscowe władze szykują się do budowy kolejnego obiektu sportowego przy jednej ze szkół.

Samorząd gminy Elbląg poszukuje wykonawcy budowy boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem o stałej konstrukcji przy Szkole Podstawowej w Węzinie. Opublikowano w tej sprawie ogłoszenie.

Przedmiotem zamówienia jest „Budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem o stałej konstrukcji przy Szkole Podstawowej w Węzinie”. Budynek zaprojektowano jako bryła, którego centralną częścią jest hala sportowa wpisana na planie

prostokąta o wymiarach 23,30 m x 41,78 m i wysokości 11,66 m. Dach nad halą

ma być łukowy, wykonany z blachy konstrukcji samonośnej, pokryty wełną mineralną oraz poszyciem z blachy. Dach nad częścią socjalną i łącznikiem ma być płaski, kryty papą termozgrzewalną. Elewacje wykończone tynkiem, płytą warstwową

w stonowanej kolorystyce. Nad wejściami zadaszenie szklane. Ponadto, wedle zamówienia, kolidujące elementy małej architektury podlegają rozbiórce. Od strony północnej i wschodniej zamontowane będą lampy

oświetleniowe. Oświetlenie ma być o własnym źródle zasilania w postaci paneli fotowoltaicznych bądź turbin wiatrowych. Planuje się także nasadzenia w postaci trawy. Oferty można składać do 15 maja.

OPR. RAZ

BĘDĄ ŚCIGAĆ ZA ZBIÓR WINNICZKA

To było dla wielu mieszkańców regionu dodatkowe źródło dochodu. Tymczasem coraz mniej warmińsko-mazurskich ślimaków winniczków trafia na stoły koneserów. A to oznacza, że konieczne było wstrzymanie zbioru tego mięczaka na Warmii i Mazurach.

Ratusz w Pasłęku poinformował, że Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie postanowił, iż w 2024 r. nie będzie prowadzony zbiór ślimaka winniczka (Helix pomatia) na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Jak podaje RDOŚ, w latach 2014, 2016 oraz 2019 na terenie województwa warmińsko-mazurskiego przeprowadzono monitoring występowania ślimaka winniczka, w którym określono maksymalny poziom pozyskania oraz wskazano propozycje działań ochronnych. Propozycje te zaopiniowała Regionalna Rada Ochrony Przyrody w Olsztynie.

— Ze względu na zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej fauny oraz ochronę lokalnej populacji ślimaka winniczka wprowadzono limit pozyskania tego gatunku oraz określono przerwy w pozyskaniu. W ostatnich latach obserwowaliśmy spadek pozyskanego tonażu tego mięczaka. W latach 2018-2023 pozyskano od 39 ton do 111,5 ton winniczków, podczas gdy w latach 2012-2013 zbiory wynosiły około 240 ton, a nawet 410 ton w 2011 r. — podkreślają inspektorzy wojewódzkiej ochrony przyrody. Jak dodają, wyniki porównawczych badań rozmieszczenia, liczebności, struktury wielkościowej i wiekowej populacji winniczka w wo-

jewództwie warmińsko-mazurskim prowadzonych w latach 2014, 2016 i 2019 wykazały zmniejszenie się liczby stanowisk występowania i zagęszczenia osobników ślimaka winniczka. Stwierdzono jego zanik na kolejnych stanowiskach badawczych. Zmniejszyło się także średnie zagęszczenie na stanowiskach. Utrwaloną cechą populacji jest bardzo mały udział osobników dużych, czyli ośrednicy muszli powyżej 37 mm. Wyniki monitoringów jednoznacznie wskazały na osłabienie populacji ślimaka winniczka w województwie warmińsko-mazurskim i konieczność jej ochrony. Planowane jest przeprowadzenie kolejnego monitoringu

ślimaka winniczka w 2025 r. Tymczasem ślimak winniczek podlega częściowej ochronie gatunkowej na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Dodatkowo na podstawie rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt ślimak winniczek wpisany jest na listę gatunków objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane. W przypadku ślimaka winniczka dozwolony jest ręczny zbiór osobników ośrednicy muszli nie mniejszej niż 30 mm w okresie od dnia 20 kwietnia do 31 maja. — Zezwolenia na pozyskanie gatunków objętych

Ślimak winniczek podlega częściowej ochronie gatunkowej na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska

ochroną częściową na podstawie ustawy o ochronie przyrody wydaje właściwy terytorialnie regionalny dyrektor ochrony środowiska. W związku z zaplanowanym wstrzymaniem pozyskania ślimaka winniczka oraz wykonaniem monitoringu zezwolenia takie nie będą

wydawane w latach 2024-2025. W przypadku powzięcia informacji o nielegalnym prowadzeniu zbioru i punktu skupu ślimaka winniczka na terenie województwa warmińsko-mazurskiego należy takie przypadki zgłaszać bezpośrednio do właściwych miejscowo organów ścigania (policja, prokuratura). Zgodnie z zapisami ustawy o ochronie przyrody kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do gatunków objętych ochroną, podlega karze aresztu lub grzywny. Orzekanie następuje na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia — podkreślają inspektorzy RDOŚ w Olsztynie.

OPR. RAZ

- pracowników produkcji
- magazynierów
- operatorów wózków widłowych
- operatorów - mechaników linii produkcyjnych
- mechaników utrzymania ruchu
- elektromechaników
- chłodniarz
- specjalistów ds. jakości

Zadzwoń - dopytaj o szczegóły: 539 025 608 - Agata Marcula Specjalista ds. HR Napisz do nas: rekrutacja@paulafish.pl

26240ba-a-M

LICZNE POTRĄCENIA ZWIERZĄT I LUDZIE BEZ SERCA

Tylko podczas weekendu majowego do Ośrodka Okresowej Rehabilitacji Zwierząt Jelonki trafiło aż osiem dorosłych saren — wszystkie po potrąceniach. Jak opisują pracownicy ośrodka, niektóre zwierzęta miały połamany kręgosłup, inne złamane dwie nogi, a jeszcze inne zostały przejechane na pół.

Do potrąceń zwierząt na drogach dochodziło i dochodzić będzie. Przerazające jest jednak to, że nie wszyscy kierowcy wiedzą, jak zareagować, by wraz z nieszczęściem próbować ratować potrącone przez siebie zwierzę. Te informacje nie napawają optymizmem.

Tylko podczas weekendu majowego do Ośrodka Okresowej Rehabilitacji Zwierząt Jelonki trafiło aż osiem dorosłych saren — wszystkie po potrąceniach ze strasznymi obrażeniami. Jak opisują pracownicy ośrodka, niektóre zwierzęta miały połamany kręgosłup, inne złamane dwie nogi, a jeszcze inne zostały przejechane na pół.

— Ale nie to jest najstraszniejsze; z tych ośmiu zdarzeń

tylko dwie osoby, które potrąciły zwierzę, zatrzymały się i szukały pomocy, a kolejne sześć saren zepchnięto do rowów i pozostawiono na długą, powolną śmierć — podkreślają.

— Ludzie, co się z wami dzieje? Jak można potrącić zwierzę ijechać dalej, usiąść do stołu, bawić się z dziećmi, a jednocześnie pozwolić na to, żeby zwierzę umierało w niewyobrażalnych cierpieniach? Każdemu z nas może się zdarzyć, że zwierzę wbiegnie pod auto; nie zauważymy, wszystko można zrozumieć, ale nie to, że można żywe, ranne zwierzę zostawić bez pomocy — czytamy w emocjonalnym wpisie w mediach społecznościowych.

— Nie chcemy nawet myśleć, ile takich zwierząt ginie w rowach w całej Polsce — dodają pracownicy ośrodka.

Dlatego radzą, co robić, jeśli zdarzy się wypadek i ucierpi zwierzę: — zawiadamiamy policję, która przyjedzie zabezpieczyć

miejsce wypadku, powiadomi odpowiednie służby (choćby jeden z ośrodków rehabilitacji zwierząt),

— dzwoniemy na 112, — powiadamy gminę, najbliższego lekarza weterynarii, sztab kryzysowy; każdy ze sztabów kryzysowych ma pełną informację, kto zajmuje się dzikimi zwierzętami na ich terenie, — powiadamy Straż Miejską/Gminną, — jeśli zdarzenie miało miejsce w jednym z województw, w których działa Animal Helper, można zgłosić wypadek przez aplikację, — powiadamy najbliższe ośrodki.

OPR. RAZ

PIERWSZE REJSY Z ELBLĄGA DO KRYNICY MORSKIEJ JUŻ W CZERWCU

W tym roku specjalną wakacyjną nowością w Elblągu będzie reaktywacja przez Żeglugę Gdańską zawieszonych w przeszłości rejsów z Morskiego Portu Elbląg do Krynicy Morskiej.

Rejsy z Elbląga do Krynicy Morskiej ruszą już od soboty 22 czerwca. Będzie to doskonała alternatywa dla podróży samochodem i staniem w korkach, zwłaszcza w okresie gdy wciąż trwa remont drogi nr 501 na odcinku między Stegną a Krynicą Morską, który zakończy się w listopadzie 2024 roku.

Statek Anita będzie wypływać codziennie o godzinie 7:45 z Bulwaru Zygmunta Augusta w Elblągu do Krynicy Morskiej. Powrót o godzinie 17:30 z Krynicy Morskiej, a zaćumowanie w Elblągu o 20:00.

Podróż statkiem Anita ma trwać 2,5 godziny, a ceny biletów zaczynać się będą już od 50 zł. Bilet ulgowy w jedną stronę ma kosztować 50 zł, a normalny – 60 zł. Nato-

miast za rejs w obie strony trzeba będzie zapłacić 60 zł, kupując bilet ulgowy, lub 80 zł, kupując bilet normalny. Będzie można również

przewieźć rower. Oplata za tę usługę wyniesie 30 zł w przypadku rejsu w jedną stronę lub 40 zł w przypadku rejsu w obie strony.

Bilety będzie można kupić na statku. Statek Anita pomieści 250 pasażerów

EG

BRAMA TARGOWA CZEKA NA GOŚCI

W bramie mieścić się będzie sezonowy punkt Informacji Turystycznej. Wszyscy odwiedzający punkt IT będą mogli zakupić pamiątki związane z miastem oraz uzyskać informacje na temat atrakcji turystycznych Elbląga i okolic. Wraz z otwarciem Bramy Targowej udostępniony zostanie również taras widokowy mieszczący się na najwyższej kondygnacji tego obiektu.

Brama Targowa jest dzisiaj ozdobą odbudowującej się starówki w Elblągu. Jest także jednym z niewielu pozostałych po wojnie zabytków i reliktem dawnych średnio-wiecznych fortyfikacji. Jej dzieje wiążą się z początkami założenia naszego miasta. Brama Targowa będzie dostępna dla zwiedzających siedem dni w tygodniu w godzinach 8:00-18:00.

EG

WIEŻA WIDOKOWA UDOSTĘPNIONA ZWIEDZAJĄCYM

Taras widokowy na wieży katedry św. Mikołaja w Elblągu został udostępniony mieszkańcom i turystom.

Taras widokowy na wieży katedralnej jest zlokalizowany na wysokości 67,08 m, co daje możliwość spojrzenia z lotu ptaka nie tylko na Elbląg, ale także na okolice miasta. Dotarcie do tarasu wymaga pokonania 365 schodów, dlatego wybierając się na wieżę, warto zaopatrzyć się w wodę i wygodne obuwie — poinformowała Agnieszka Sławińska z Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Elblągu. Wieża udostępniana jest codziennie, poza poniedziałkami. Zwiedzanie

odbywa się od wtorku do piątku w godz. 10:00-17:00, w sobotę od 10:00 do 14:00, a w niedzielę w godz. 14-17. Ostatnie wejście możliwe jest na pół godziny przed zamknięciem. Wstęp na taras jest odpłatny.

Wieża mierzy 97 m, dzięki czemu katedra jest jedną z najwyższych świątyń w Polsce, a najwyższą po prawej stronie Wisły. Taką samą wysokością poszczycić się może najwyższy kościół we Wrocławiu — archikatedra św. Jana Chrzciciela, a z budynków świeckich — wybudowany

Wieża mierzy 97 m, dzięki czemu katedra jest jedną z najwyższych świątyń w Polsce, a najwyższą po prawej stronie Wisły

w 2000 roku PZU Tower w Warszawie — przekazali elbląscy muzealnicy.

Elbląska katedra pw. św. Mikołaja — patrona miasta, żeglarzy i kupców

— pochodzi z pierwszej połowy XIII w. Obiekt był wielokrotnie rozbudowywany i odbudowywany.

Po pożarze z 1777 roku wieża została rozebrana, a w 1907 roku zbudowano nową. Świątynia została ponownie zniszczona wskutek sowiecko-niemieckich walk o miasto na początku 1945 roku.

Obecny kształt uzyskała po odbudowie prowadzonej w latach 1948-65. W latach 90. XX w. wymieniono pokrycie helmu wieży, a do grudnia 2014 r. gruntownej konserwacji poddano mury wszystkich elewacji i wieżę, dostosowując ją jednocześnie do celów turystycznych.

RED.

RUSZYŁO WZMACNIANIE ZABYTKOWYCH MURÓW

Rozpoczęło się tymczasowe zabezpieczenie murów wokół Centrum Sztuki Galeria EL przy ul. Kuśnierskiej. Koszt inwestycji wyniesie prawie 190 tys. zł.

Wubiegłym miesiącu Urząd Miejski w Elblągu zawarł umowę na zabezpieczenie murów przy Centrum Sztuki Galeria EL przy ul. Kuśnierskiej 6 w Elblągu. Zamówienie realizowane będzie w systemie „zaprojektuj i wybuduj”.

— Obejmuje ono opracowanie dokumentacji projektowej branży konstrukcyjnej, w tym dokona-

nie wszelkich niezbędnych dla realizacji zadania zgód i pozwoleń wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę lub zgłoszenia, jeżeli jest ono wymagane przepisami prawa. Po uzyskaniu pozwolenia konserwatorskiego wykonawca przystąpi do wykonania robót budowlanych polegających na zabezpieczeniu murów budowlanych oraz terenu wokół murów — informo-

Mury miejskie miały długość 1700 metrów i osiągały wysokość ok. 8 metrów

wała w kwietniu Joanna Urbaniak, rzeczniczka prasowa prezydenta Elbląga. Koszt dokumentacji projektowej i robót wyniesie ponad 190 tys. zł.

Dodajmy, że jest to jedynie tymczasowy ratunek dla zabytkowych murów. Mimo że ich stan jest zły, to nie zanoszą się na to, żeby w najbliższym czasie doczekały się renowacji. Powód jest jak zawsze ten

same: miasto nie ma na to pieniędzy.

Mury miejskie miały długość 1700 metrów i osiągały wysokość ok. 8 metrów. Otoczone były fosą. W ten system wliczone były również 10 wież, baszt oraz 9 bram. Baszty były przeważnie usytuowane na przedłużeniu ulic. Miały 10-12 metrów szerokości i 22-28 metrów wysokości.

EG

TEŻNIA SOLANKOWA W PARKU TRAUGUTTA NIE DLA WSZYSTKICH

Jeszcze w tym tygodniu tęźnia solankowa w parku Traugutta zostanie uruchomiona i oficjalnie oddana do użytku mieszkańcom. Jednak nie wszyscy będą mogli z niej skorzystać.

Budowę tęźni solankowej w parku Traugutta zakończono jesienią ubiegłego roku. Jednak zaraz po próbnym rozruchu została zabezpieczona na okres zimowy. A to ze względu na warunki atmosferyczne. Minimalna temperatura dla pracy tęźni to minimum +5°C zarówno w nocy, jak i w ciągu dnia. Jednak już niebawem z tęźni będą mogli skorzystać mieszkańcy.

— Tęźnia będzie uruchomiona jeszcze w tym tygodniu — poinformowała Joanna Urbaniak z biura prasowego elbląskiego ratusza.

Tęźnia solankowa w parku Traugutta będzie czyn-

na codziennie w godzinach od 7:00 do 22:00.

Ale nie wszyscy będą mogli z niej skorzystać. Według

regulaminu obiektu zakaz wstępu będą miały osoby znajdujące się w stanie wskazującym na spożycie

napojów alkoholowych i środków odurzających. Osoby niepełnoletnie będą mogły korzystać z tęźni tylko pod nadzorem opiekunów. Na terenie obiektu nie mogą przebywać także zwierzęta.

Podczas korzystania z tęźni obowiązuje też bezwzględny zakaz spożywania alkoholu, substancji odurzających i palenia tytoniu oraz wnoszenia przedmiotów niebezpiecznych. W tęźni nie można też rozniecać ognia. Korzystanie z obiektu będzie też zabronione dla wszystkich w czasie ciszy nocnej obowiązującej od godz. 22.00 do godz. 6.00.

EG

WSZYSTKIE FONTANNY JUŻ DZIAŁAJĄ

W upalne dni przyciągają elblążan i turystów, gdy jest nieco chłodniej, cieszą swoim widokiem i przyjemnym szumem wody. Mowa oczywiście o miejskich fontannach. Wszystkie zostały już uruchomione. Fontanna w parku Kajki, fontanna posadzkowa

przy katedrze, fontanna przy ul. 1 Maja oraz fontanna na placu Słowiańskim czynne są w godzinach od 9:00 do 22:00. Podświetlenie fontann można podziwiać w godzinach od 18:00 do 22:00 (nie dotyczy fontanny na placu Słowiańskim).

RED.

NASZA MŁODZIEŻ (NIEMAL) W BRUKSELI

Swoistą symulację wyborów do Parlamentu Europejskiego przeprowadziła młodzież w Zespole Szkół w Pasłęku. Inicjatywa została doceniona – przyszli politycy pojadą na warsztaty do Biura Parlamentu Europejskiego.

W Zespole Szkół w Pasłęku uczniowie i uczennice mają okazję przenieść się niemalże do Brukseli poprzez realizację programu „Młodzi głosują – wybory do Parlamentu Europejskiego 2024”. Celem tego innowacyjnego projektu jest przygotowanie i przeprowadzenie symulacji wyborów do Parlamentu Europejskiego, aby poszerzyć wiedzę młodzieży na temat tej ważnej instytucji Unii Europejskiej.

Poprzez aktywne zaangażowanie w proces demokratyczny uczestnicy mogli lepiej zrozumieć rolę Parlamentu Europejskiego, wpływ Unii Europejskiej na ich życie codzienne oraz to, jak obywatele mogą partycypować w europejskiej demokracji. W ramach programu uczniowie przeprowadzili emocjonujące debaty na tematy istotne dla młodzieży, takie jak czynne prawo wyborcze od 16. roku życia oraz zmiany klimatu.

Jednocześnie młodzi ludzie – być może przyszli politycy – mieli doskonałą okazję wyrazić swoje opinie, zbudować logiczne i przemyślane argumenty, jak również słuchać uważnie stanowisk innych uczestników dyskusji. Szczególnie cenne było to, że młodzi ludzie prezentowali szacunek wobec różnych poglądów, ucząc się, jak istotne jest wspieranie swoich argumentów rzetelnymi dowodami. Symulacja wyborów do Parlamentu Europejskiego

Fot. Starostwo Powiatowe w Pasłęku

Inicjatywa pasłęckiej młodzieży została doceniona w samej centrali

go nie tylko pozwoliła uczniom na lepsze zrozumienie zasad działania demokracji, ale również umożliwiła im rozwijanie umiejętności publicznego przemawiania, argumentacji oraz otwartości na różnorodne punkty widzenia. Dzięki takim inicjatywom młodzi ludzie zyskują nie tylko wiedzę teoretyczną, ale także praktyczne umiejętności niezbędne do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i politycznym. Inicjatywa pasłęckiej młodzieży została doceniona w samej centrali.

— W programie bierze udział ponad 200 szkół z całej Polski. Miło nam poinformować, że nasz zespół został zaproszony na warsztaty, które odbędą się 20-21 maja w Warszawie w Biurze Parlamentu Europejskiego oraz kancelarii MCS. Mamy nadzieję na zdobycie ważnych umiejętności, które wykorzystamy m.in. przy pracy nad programem — podkreślają organizatorzy pasłęckiej części warsztatów.

OPR. RAZ

ORGANIZACJE SPOŁECZNE Z GMINNYM WSPARCIEM

Organizacje pozarządowe odgrywają niezwykle istotną rolę w naszym społeczeństwie, stając się filarem promowania różnorodności twórczej, aktywnego stylu życia oraz integracji społecznej. Dlatego tak ważne jest wspieranie ich działalności z budżetu gminnego, tak jak ma to miejsce w Młynarach.

Między innymi poprzez organizację wydarzeń kulturalnych, warsztatów, festiwali czy zajęć sportowych instytucje pozarządowe wspierają rozwijanie pasji, zainteresowań i umiejętności mieszkańców, przyczyniając się do budowania silniejszej społeczności lokalnej. W dziedzinie kultury i sztuki organizacje pozarządowe są kluczowe w ożywianiu życia kulturalnego miast i wsi. Poprzez prowadzenie zespołów teatralnych, grup artystycznych czy organizację wystaw i koncertów angażują społeczność w działania artystyczne, co sprzyja kreatywności, rozwijaniu talentów oraz budowaniu więzi społecznych. Działalność kulturalna odgrywa

istotną rolę w budowaniu tożsamości lokalnej oraz promowaniu dziedzictwa kulturowego. W obszarze kultury fizycznej i sportu organizacje pozarządowe również pełnią ważną funkcję. Poprzez organizację zajęć sportowych, imprez rekreacyjnych czy projektów edukacyjnych promują aktywny tryb życia, zdrowie oraz integrację społeczną. Działania te mają nie tylko pozytywny wpływ na kondycję fizyczną mieszkańców, ale również sprzyjają budowaniu relacji międzyludzkich i wspólnoty lokalnej. Wspieranie finansowe organizacji pozarządowych jest kluczowe dla zachowania i rozwijania bogactwa kulturowego oraz promowania zdrowego stylu życia w społeczności lokalnej.

Fot. UM Pasiek

Wspieranie finansowe organizacji pozarządowych jest kluczowe dla zachowania i rozwijania bogactwa kulturowego oraz promowania zdrowego stylu życia w społeczności lokalnej

Dlatego gmina Młynary co roku przekazuje środki finansowe na ich działalność. Podpisano zatem kolejne umowy na realizację zadań publicznych. Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Gminy Młynary otrzymało

dotację na zadania pod tytułem: „Aktywizacja społeczna dzieci i młodzieży poprzez rozwój zainteresowań artystycznych – wsparcie zespołu teatralnego Drabina”. Wyśokość przyznanых środków – 10 000 zł.

Z kolei Klub Sportowy „Syrena” Młynary otrzymał dotację w wysokości 40 000 zł na zadanie pod tytułem: Wsparcie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu „Prowadzenie zajęć piłkarskich przez KS Syrena Młynary”. Kolejne umowy z zakresu kultury fizycznej i sportu podpisane zostały z Uczniowskim Klubem Sportowym „DONA” Młynary, który otrzymał 10 000 zł dotacji na „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród mieszkańców Miasta i Gminy Młynary” oraz 4878,30 zł na organizację turnieju piłki nożnej dla uczniów SP Młynary. Wsparcie w wysokości 5000 zł popłynęło także do Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci i Młodzieży

Gminy Młynary w związku z organizacją „Pikniku Rodzinnego w 2024 r.”, 2500 zł przyznano dla Klubu Sportowego „Syrena” Młynary celem zorganizowania „Turnieju Piłki Nożnej”, natomiast Stowarzyszenie Mieszkańców Wsi Sapy otrzymało dotację w wysokości 2989,20 zł na realizację zadania pod tytułem: XI Turniej Rekreacyjno-Sportowy „W pogoni za Babim Latem” oraz 1632,50 zł na zadanie „III Młodzieżowy Turniej Sołectw Gminy Młynary”. Jak informują gminni urzędnicy, łącznie w 2024 roku przyznano organizacjom pozarządowym w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych kwotę w wysokości 77 000 zł.

OPR. RAZ

SOŁTYS ZABIEGA O LOKAL GOSPODARCZY

Do pasłęckiego samorządu trafiła petycja jednego z miejscowych sołtysów w sprawie zakupu lokalu. Miałby on posłużyć lokalnej społeczności jako pomieszczenie gospodarcze.

Po co mieszkańcom sołtys? Między innymi po to, by zadbał o niezbędną społeczność infrastruktury, choćby lokalową. Rajcy z Pasłęka postanowili o przekazaniu Komisji Skarg Wniosków i Petycji Rady Miejskiej petycji złożonej przez sołtysa

sołectwa Kwitajny w sprawie zakupu lokalu użytkowego przez gminę. Miałby on zostać przeznaczony na budynek gospodarczy na potrzeby sołectwa. — Analizując treść pisma Sołtysa Sołectwa Kwitajny, przyjąć należy – zgodnie z jego treścią, że dotyczy

Fot. UM Pasiek

ono „życia zbiorowego” (interesu publicznego społeczności mieszkańców sołectwa) i zawiera „żądanie” „innego działania” – tj. nabycia przez gminę nieruchomości dla realizacji celów jej jednostki pomocniczej (sołectwa). W tym kontekście wypeł-

niona została definicja petycji. Oznacza to, że sprawę niniejszą należy procedować w trybie właściwym dla rozpatrywania petycji – czytamy w uzasadnieniu. Jak dodają radni w uzasadnieniu, petycje składane do Rady Miejskiej

w Pasłęku opiniowane są przez Komisję Skarg Wniosków i Petycji przed ich rozpatrzeniem przez radę gminy. Do sprawy zatem będziemy wracać, gdy temat ponownie pojawi się na biurkach pasłęckich rajców.

OPR. RAZ

PREZYDENT I RADNI JUŻ PO ŚLUBOWANIU

— Stawiam przede wszystkim na współpracę i słuchanie ludzi. Wierzę w otwartość i dialog — mówi prezydent Michał Missan

Stawiam przede wszystkim na współpracę i słuchanie ludzi. Wierzę w otwartość i dialog. (...) Chcę, aby mieszkańcy byli zawsze dumni z tego, że wybrali Elbląg jako swoje miejsce zamieszkania — mówił Michał Missan zaraz po zaprzysiężeniu. Zapowiedział, że w pierwszych dniach spotka się ze wszystkimi pracownikami

Urzędu Miejskiego. Planuje też konsultacje i spotkania z mieszkańcami. Zaznaczył, że jego misją będzie przede wszystkim wzmocnienie potencjału gospodarczego Elbląga. Podkreślił, że będzie pracował nie tylko z rządem i samorządem województwa, ale z każdym środowiskiem chętnym do współpracy. Stwierdził, że Elbląg będzie za kilka lat fajnym i nowoczesnym miastem dla każdego.

Podczas pierwszej sesji wybrano też przewodniczącą Rady Miejskiej. Została nią Grażyna Kluge z KO. Jej kandydaturę poparło wszystkich 25 radnych.

— Zrobimy wszystko, co w naszej mocy, aby Elbląg rozwijał się pięknie i równomiernie — powiedziała tuż po wyborze nowa przewodnicząca Rady Miejskiej.

W tej kadencji będzie też trzech wiceprzewodniczących Rady. O takiej

Za nami pierwsza sesja Rady Miejskiej w Elblągu inaugurująca IX kadencję, która przypada na lata 2024-2029. Podczas obrad komisarz wyborczy wręczył radnym i prezydentowi Elbląga zaświadczenie o wyborze. Wszyscy złożyli uroczyste ślubowanie.

liczbie zastępców zdecydowali wszyscy radni. Na wiceprzewodniczących zgłoszono Małgorzatę Adamowicz (KO), Antoniego Czyżyka (KO) i Rafała Traksa (PiS). Kan-

dydaci KO uzyskali poparcie wszystkich radnych, na kandydaturę radnego PiS oddano 22 głosy „za” dwie osoby były przeciw, a jedna osoba wstrzymała się od głosu.

Przypomnijmy, że w tej kadencji mandaty radnych zdobyli przedstawiciele tylko dwóch opcji politycznych: 15 – KO i 10 – PiS.

W czwartek 9 maja elbląscy radni przyjęli uchwałę dotyczącą wynagrodzenia prezydenta Elbląga. Jednomyślnie zdecydowali, że Michał Missan będzie pobierał wynagrodzenie wysokości 18 486 zł brutto. Jest to najwyższa możliwa stawka określona w ustawie. Miesięczne wynagrodzenie prezydenta nie może przekroczyć 11,2-krotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe.

EWELINA GULIŃSKA

Oni zdobyli mandaty radnych do Rady Miejskiej w Elblągu:

Koalicja Obywatelska

1. Małgorzata Adamowicz
2. Karol Bidziński
3. Tomasz Budziński
4. Antoni Czyżyk
5. Paweł Gotębiewski
6. Ewa Horbaczewska
7. Wojciech Karpiński
8. Grażyna Kluge
9. Marta Kubacka-Ignaciuk
10. Iwona Łuczak
11. Jolanta Pękała
12. Irena Sokołowska
13. Wioleta Stępczyńska
14. Karolina Śluz
15. Wiesława Włodarczyk

Prawo i Sprawiedliwość

1. Elżbieta Banasiewicz
2. Sebastian Czyżyk-Skocznyk
3. Jolanta Janowska
4. Paweł Kowaszyński
5. Jolanta Lisewska
6. Piotr Opaczewski
7. Marek Pruszek
8. Michał Rutkowski
9. Rafał Traks
10. Kamil Zdziech

GRAŻYNA KLUGE NOWĄ PRZEWODNICZĄCĄ RADY MIEJSKIEJ W ELBLĄGU

Grażyna Kluge z KO została nową przewodniczącą Rady Miejskiej w Elblągu. Jej kandydaturę poparło wszystkich 25 radnych.

Grażyna Kluge urodziła się 30 lipca 1954 roku w Braniewie. Ukończyła filologię polską na Uniwersytecie Gdańskim, odbyła studia podyplomowe w zakresie organizacji i zarządzania oświatą. Pracowała jako nauczycielka języka pol-

skiego w elbląskim Zespole Szkół Ekonomicznych. Od 1992 roku związana z kuratorium oświaty w Elblągu, gdzie była wizytatorem i dyrektorem wydziału. Od 1999 do 2010 roku pełniła funkcję dyrektora miejskiej delegatury Kuratorium Oświaty w Olsztynie.

W wyborach w 2010 roku uzyskała mandat radnej Elbląga. Została następnie powołana na stanowisko zastępcy ówczesnego prezydenta Elbląga Grzegorza Nowaczyka. Zakończyła urzędowanie w związku z odwołaniem w referendum z 14 kwietnia 2013 roku, w któ-

rym odwołano prezydenta Grzegorza Nowaczyka i Radę Miejską. W tym samym roku została zatrudniona w urzędzie marszałkowskim. Od marca 2014 roku do grudnia 2015 roku pełniła funkcję wicewojewody warmińsko-mazurskiego. W 2018 roku uzyskała mandat radnej

sejmiku warmińsko-mazurskiego, w którym objęła funkcję wiceprzewodniczącej. W wyborach samorządowych w 2024 roku zdobyła 2091 głosów (najwięcej spośród kandydatów do RM w Elblągu) i ponownie została wybrana na radną Elbląga. EG

MACIEJ ROMANOWSKI PONOWNIE WYBRANY NA STAROSTĘ ELBLĄSKIEGO

Nowa Rada Powiatu w Elblągu jednomyślnie wybrała starostę elbląskiego. Trzeci raz z rzędu został nim pastęczanin Maciej Romanowski.

We wtorek 7 maja odbyła się I inauguracyjna Sesja VII Kadencji Rady Powiatu w Elblągu.

W posiedzeniu uczestniczyło 17 radnych elektów, którzy zgodnie z przyjętym porządkiem obrad w pierwszej kolejności odebrali zaświadczenia o wyborze, a następnie przystąpili do złożenia uroczystych ślubowań.

Nowa Rada Powiatu w Elblągu wybrała starostę elbląskiego. Ponownie został nim pan Maciej Romanowski. Decyzja o wyborze Macieja Roma-

nowskiego na starostę zapadła jednomyślnie. Była to jedyna kandydatura zgłoszona na to stanowisko.

Będzie to trzecia kadencja Macieja Romanowskiego na stanowisku starosty elbląskiego. W przeszłości pełnił on również trzykrotnie funkcję wicestarosty elbląskiego. Był też burmistrzem Pasłęka.

Wicestarostą elbląskim został Ryszard Zajac, który otrzymał poparcie wszystkich radnych. W latach 2014-2018 był już wicestarostą elbląskim. W przeszłości pełnił funk-

cję dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych, był też burmistrzem Młynar, a wcześniej dyrektorem Ośrodka Kultury w Młynarach.

Wybrano też przewodniczącą Rady Powiatu w Elblągu. Ponownie została nią Genowefa Kwoczek. Wiceprzewodniczącą Rady

Powiatu została Magdalena Czarnocka-Kaptur.

Powołano też trzech członków Zarządu Powiatu, którymi w VII Kadencji zostali: Jacek Matukiewicz, Robert Bieliński i Jerzy Romanowski. EG

W skład Rady Powiatu Elbląskiego w latach 2024-2029 wchodzi:

KW Stowarzyszenia Dobry Samorząd

Beata Jakubowska
Genowefa Kwoczek
Dariusz Ponichtera
Maciej Romanowski
Ryszard Zajac

KKW Koalicja Obywatelska

Robert Bieliński
Magdalena Czarnocka-Kaptur
Elżbieta Lisowska
Marian Oskroba
Jerzy Romanowski

KW Prawo i Sprawiedliwość

Michał Gzowski
Dariusz Hoppe
Jacek Matukiewicz
Mateusz Zabłocki

KKW Trzecia Droga PSL-Polska 2050

Szymon Hołowni
Magdalena Madeja
Mariusz Wroński
Marek Zamojcin

ODWOŁANY DYREKTOR: CHCĘ PRACOWAĆ I MIEĆ ZA CO ŻYĆ

Czy Ryszard Werchowski, były dyrektor Centrum Rehabilitacji zwolniony przez prezydenta Witolda Wróblewskiego za internetowe komentarze, wróci na stałe do pracy? W oczekiwaniu na ostateczną decyzję sądu apelacyjnego został oddelegowany na trzy miesiące do pracy w Szpitalu Miejskim.

Ryszard Werchowski, były dyrektor Centrum Rehabilitacji — przypomnijmy — zwolniony dyscyplinarnie za internetowe komentarze na temat Witolda Wróblewskiego, ówczesnego prezydenta Elbląga, żądał przywrócenia go do pracy. Jednak wyrokiem sądu pierwszej instancji przyznano mu jedynie odszkodowanie w wysokości 25,5 tys. zł.

Odwołany dyrektor niezadowolony z wyroku sądu pierwszej instancji postanowił wnieść apelację.

— Nie przywrócono mnie do pracy, tylko rzucano parę groszy na otarcie łez. Postanowiłem więc walczyć do końca o swoją godność. W dalszym ciągu uważam, że zostałem zwolniony niesłusznie — argumentował w lutym swoją decyzję odwołany dyrektor. W odpowiedzi na wniesioną apelację sąd wydał postanowienie zabezpieczające, w którym nakazał Szpitalowi Miejskiemu w Elblągu będącemu następcą prawnym Centrum Rehabilitacji do zatrudnienia na trzy miesiące Ryszarda Werchowskiego na dotychczasowych warunkach pracy i płacy aż do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.

— 15 kwietnia podjąłem pracę w ramach zabezpieczenia. Zostałem oddelegowany do pracy na stanowisko zastępcy kierownika Zakładu Rehabilitacji nr 1 Szpitala Miejskiego.

— Podjąłem pracę i wdrażam się w system opieki szpitalnej, który różni się od opieki ambulatoryjnej. Zostałem miło przyjęty przez cały zespół rehabilitacji i dyrekcji. Nie mam kontaktu z władzami miasta ze względu na zmiany organizacyjne, obecnie podlegam pod kierownika rehabilitacji i dyrektora Szpitala Miejskiego — mówił we wtorek podczas rozprawy

apelacyjnej Ryszard Werchowski.

Ryszard Werchowski: Nie muszę być dyrektorem

Sędzia prowadząca rozprawę apelacyjną dopytywała Werchowskiego o przebieg jego zwolnienia dyscyplinarnego.

— W okresie od zamieszczenia wpisów w internecie do rozwiązania ze mną umowy o pracę wykonywałem normalnie swoje obowiązki, nie kierowałem wobec mnie żadnych zastrzeżeń ani uwag co do sposobu wykonania pracy. Nikt nie zwracał się do mnie z pytaniem, czy to ja byłem autorem wpisów, pod którymi było umieszczone moje imię i nazwisko. Sprawa została zgłoszona do prokuratury. Widzę możliwość dalszej współpracy z pozwanym. W Centrum Rehabilitacji pracowałem 24 lata — odpowiedział odwołany dyrektor. Wiedząc, że nie ma już możliwości powrotu na stanowisko dyrektora, gdyż Centrum Rehabilitacji zostało włączone w strukturę Szpitala Miejskiego, którym zarządza dyrektor Mirosław Gorbaczewski, stwierdził: — Niekoniecznie muszę być dyrektorem. Ubiegam się o przywrócenie mnie do pracy. Chcę pracować i za coś żyć.

Czy odwołany dyrektor wróci do pracy?

Pełnomocnik Witolda Wróblewskiego wniósł o oddalenie apelacji.

— Wyrok sądu pierwszej instancji, który oddalił powództwo Ryszarda Werchowskiego o przywrócenie go do pracy, jest prawidłowy. Strona pozwana w pełni zgadza się z tym orzeczeniem. W sposób oczywisty powód przekroczył granice dozwolonej krytyki pracodawcy. Jak inaczej można nazwać stwierdzenia zawarte w internecie: „knucie”, „łykanie

Ryszard Werchowski stracił posadę dyrektora Centrum Rehabilitacji na rok przed emeryturą. Prezydent Witold Wróblewski miał być bowiem urażony internetowym wpisami umieszczanymi w sieci przez Werchowskiego na temat sposobu zarządzania przez niego miastem

wszystkiego jak pelikan żabę” czy „proponowanie układu”? Tego typu stwierdzenia miały na celu przedstawienie władz miasta w negatywnym świetle. Argumentowanie, że powód zamieścił komentarze z powodu frustracji, bo nie mógł spotkać się z prezydentem w sprawach dotyczących Centrum Rehabilitacji, nie trzymają się kupy. Dodatkowo okoliczności, w jakich powód zamieszczał te wpisy — będąc pod wpływem alkoholu przyszła mu ochota na obrażanie prezydenta, czyli swojego pracodawcy. Przywrócenie powoda na stanowisko dyrektora nie może być możliwe. Szpital Miejski ma już swojego dyrektora i jest on obecnie pracodawcą pana Werchowskiego. Uwzględniając jego powództwo o przywrócenie go na dawne stanowisko pracy, szpital musiałby

mieć dwóch dyrektorów — wyliczał pełnomocnik prezydenta Witolda Wróblewskiego.

W odpowiedzi pełnomocnik Ryszarda Werchowskiego podkreślił, że odwołany dyrektor w chwili umieszczania wpisów w internecie był co prawda po spożyciu alkoholu, ale nie był w stanie upojenia alkoholowego.

— Być może nie był to najbardziej właściwy sposób, aby oceniać pracodawcę, aczkolwiek postępowanie dowodowe w tej sprawie wykazało, że powód wżaden sposób nie mógł skontaktować się z władzami miasta, co poprzednio nie stanowiło żadnego problemu. Był ignorowany, pomijany, wszystko działo się poza jego osobą. Był to w mojej ocenie krzyk bezradności, bezsilności, jeśli chodzi o samego powoda — wskazywał pełnomocnik Ryszarda Werchowskiego.

Jaki wyrok zapadnie w tej sprawie? Czy Ryszard Werchowski wróci na stałe do pracy? Termin ogłoszenia wyroku przez sąd nie jest jeszcze znany.

EWELINA GULIŃSKA

Ryszard Werchowski w lipcu 2022 roku — przypomnijmy — zamieścił na jednym z lokalnych portali dwa krytyczne komentarze na temat prezydenta Elbląga i podpisał je swoim imieniem i nazwiskiem oraz stanowiskiem służbowym. Co istotne, prezydent Elbląga Witold Wróblewski po powzięciu informacji na ten temat nie przeprowadził ze swoim podwładnym żadnej rozmowy, nie żądał wyjaśnień.

Natomiast złożył w tej sprawie doniesienie na policję, by to ona ustaliła, kto jest autorem wpisów. Gdy się potwierdziło, że jest nim Ryszard Werchowski, zapadła decyzja o jego zwolnieniu dyscyplinarnym. Były dyrektor

Centrum Rehabilitacji stracił pracę w styczniu ubiegłego roku.

Internetowe wpisy przekroczyły granice dozwolonej krytyki.

Dwa komentarze o tej treści miał umieścić w sieci i podpisać je swoim imieniem i nazwiskiem były dyrektor Centrum Rehabilitacji:

„Bo trzeba dobrze trzymać z wice i z preziem to i oszczędności będą i lepsze zarobki. Teraz po cichu knują jak Centrum Rehabilitacji połączyć ze szpitalem i dać satysfakcję koledze. No cóż, takie życie polityka — kolesiostwo”.

„Pan Missan zaproponował mi przy modernizacji układ, który na moje nieszczęście/szczęście odrzuciłem. Niestety efekty są takie, jak się można było spodziewać, czyli zniszczyć. Tak działa PO. Przykro, że Pan Wróblewski tyka od wice wszystko, jak pelikan żabę. W najbliższym czasie na stronie Centrum Rehabilitacji opublikuję raport z audytu, zapraszam do zapoznania się i wyciągnięcia wniosków”.

Zdaniem sądu pierwszej instancji komentarze te przekroczyły dozwoloną krytykę pracodawcy. Co istotne, sędzia podczas ogłaszania wyroku stwierdził, że jednym z powodów, dla którego orzekł, iż dozwolona krytyka pracodawcy została przekroczona, są nie tylko użyte w komentarzach sformułowania, które mają pejoratywny wydźwięk, ale również to iż Ryszard Werchowski podczas przewodu sądowego nie dostarczył dowodów, które mogłyby uwiarygodnić jego komentarze i uznać przedstawiane przez niego sytuacje za prawdziwe.

LUDZIE BYLI TU MORDOWANI PRZEZ CAŁĄ II WOJNĘ ŚWIATOWĄ

9 maja przypada rocznica wyzwolenia niemieckiego obozu zagłady KL Stutthof. Był to najdłużej działający na obecnych ziemiach polskich obóz koncentracyjny utworzony przez III Rzeszę Niemiecką. Funkcjonował tak długo, jak trwała II wojna światowa.

W chwili wkroczenia Sowietów na terenie obozu znajdowało się niewiele ponad 100 więźniów

Po tym, jak 1 września 1939 roku rozpoczęły się aresztowania polskich działaczy i inteligencji na terenie Wolnego Miasta Gdańska, rozpoczęto budowę obozu koncentracyjnego w niedalekiej miejscowości Stutthof – obecnie Sztutowo.

Tragedia trwała przez całą wojnę

Baraki stawiali sami więźniowie; już 2 września na miejsce przyszłej zagłady pierwszym transportem przywieziono przedstawicieli duchowieństwa, nauczycieli, członków Związku Zachodniego oraz Ligi Morskiej i Kolonialnej, przedstawicieli polskich stronnictw i partii politycznych, urzędników oraz zaangażowanych w działania na rzecz polskości na terenie Wolnego Miasta Gdańska i Pomorza Gdańskiego – łącznie około 150 osób. Wielu z nich zginęło podczas dwóch egzekucji 11 stycznia i 22 marca 1940 roku.

Jak opisuje Aleksandra Jaszczurowska w opracowaniu „Wyzwolenie KL Stutthof przez Armię Czerwoną” na www.warhist.pl, zdecydowana większość więźniów niemieckiego obozu koncentracyjnego KL Stutthof nie doczekała jego wyzwolenia. Wobec zbliżającego się frontu wschodniego Niemcy przystąpili do pospiesznej likwidacji kolejnych obozów.

„14 kwietnia 1945 roku Heinrich Himmler wydał rozkaz dla wszystkich komendantów, zgodnie z którym obozy miały zo-

stać ewakuowane, a więźniowie przetransportowani na zachód, by tam nadal stanowić niewolniczą siłę roboczą pracującą na rzecz III Rzeszy. W styczniu 1945 roku rozpoczął się pierwszy akt dramatu więźniów KL Stutthof – blisko 11 tys. z nich sformowało Marsz Śmierci. Przeżyła ledwie połowa. W kwietniu z kolei pewna część ocalałych została ewakuowana drogą morską. Także w tym wypadku śmiertelność sięgała 50 procent. Tylko w teorii ci, którzy pozostali w obozie, mieli więcej szczęścia” – opisuje autorka.

Po odejściu ostatnich transportów ewakuacyjnych w obozie pozostało około 100-150 więźniów, którym udało się uniknąć tragicznej wędrówki. W tym momencie obóz faktycznie przestał funkcjonować.

Ostatni SS-mani przystąpili do jego całkowitej likwidacji. Po wymarszu ostatniej grupy wyznaczonej do ewakuacji morskiej wkroczyli na teren Obozu Żydowskiego i podpalili baraki. Wycieńczeni więźniowie żydowscy nie mieli szans na ratunek. Razem z nimi zginęło kilkanaście osób, które ukryły się w barakach przed ewakuacją.

„W ostatnich dniach kwietnia SS-mani wysadzili budynek krematorium i uciekli razem z Paulem Ehle, który pełnił rolę komendanta w ostatnim etapie istnienia Stutthofu. Obóz został przejęty przez Wehrmacht, który przygotowywał się do walki o Mierzeję Wiślaną.

Ostatecznie wojska niemieckie, zepchnięte przez Armię Czerwoną, opuściły teren obozu 8 maja 1945 roku. W nocy z 8 na 9 maja między 3:00 a 4:00 nad ranem na teren obozu wkroczyło dwóch zwiadowców radzieckich, a parę godzin później na miejsce dotarły również regularne wojska frontowe” – opisuje Aleksandra Jaszczurowska.

Ostatecznie, w chwili wkroczenia Sowietów na terenie obozu znajdowało się niewiele ponad 100 więźniów. Chorych i potrzebujących natychmiast objęto niezbędną opieką, wielu miało możliwość powrotu do domu.

W tym samym dniu rozpoczęto badanie rozmiarów zbrodni, jakich w Stutthofie dopuścili się Niemcy przez okres całej II wojny światowej. Na terenie obozu natychmiast zabezpieczono dokumenty, które nie zostały zniszczone przez SS-manów, oraz powołano odpowiednią komisję, która wszczęła dochodzenie dotyczące zbrodni popełnionych w KL Stutthof.

Antoni Bizewski w takich słowach wspomina dzień wyzwolenia: „Moment wyzwolenia Stutthofu był nieoczekiwany i szybki. Po uciszeniu się ostrzału artyleryjskiego, który trwał kilka godzin, nastąpiła nagle cisza. Po jakiejś chwili podszedł do nas oficer radziecki i powiedział, że jest koniec wojny, jesteśmy wolni i możemy wracać do domu. Radość była przeogromna. Okolice Stutthofu były zalane, jedyna droga prowadziła przez Elbląg. Zorganizowa-

liśmy sobie więc wóz i konia i ruszyliśmy w tym kierunku...”

Nie tylko sam KL Stutthof

Warto pamiętać, że Elbląg był w czasie II wojny światowej jednym z miast, w którym prężnie działały podoboz obozu koncentracyjnego Stutthof. Więźniowie w Elblągu pracowali w Zakładach Schichaua i w innych mniejszych zakładach. W styczniu mija 75. rocznica likwidacji elbląskich podobozów.

Gdy wojska radzieckie zaczęły zbliżać się w okolice obozu, postanowiono ewakuować więźniów. Już 12 stycznia 1945 roku rozpoczęła się ofensywa wojsk radzieckich mająca na celu wyzwolenie Polski, a następnie dojście do Berlina. Wojska te znajdowały się w odległości 40-50 km od Stutthofu. 23 stycznia na ulicach Elbląga pojawiły się radzieckie czołgi. Wśród więźniów obozu, którzy zdawali sobie sprawę z sytuacji, zapanował stan napięcia, radości, ale przede wszystkim powstał niepokój o dalsze losy. 25 stycznia 1945 r. po zarządzonej przez komendanta obozu o godzinie 4 rano apelu na trasę ewakuacji wyszło 7 kolumn, liczących od 1100 do 1600 więźniów. Dalsze dwie kolumny opuściły obóz 26 stycznia 1945 r. Celem docelowym więźniów stały się obozy niemieckiej służby pracy (RAD), rozmieszczone w kilku miejscowościach w pobliżu Łęborka.

Elbląskie podoboz

25 stycznia 1945 roku w podobozach Stutthofu przebywało 22 172 więźniów. Podoboz rozlokowane były na olbrzymim obszarze. W Prusach Wschodnich znajdowało się 6 podobozów liczących 4685 więźniów, wpasie od Elbląga po Brodnicę.

Pierwszym podobozem w Elblągu, który powstał w styczniu 1940 roku, był Podobóz Jeńców Cywilnych Stutthof. Więźniów zakwaterowano w fabryce pędzli i szczotek T. Neumanna, która wówczas należała do zakładów Schichaua przy obecnej alei Grunwaldzkiej. W kwietniu 1941 roku więźniowie zostali przeniesieni do baraków na zapleczu Zakładów Schichau przy obecnej ul. Fredry. W tym podobozie przebywało około 500 więźniów.

19 września 1944 roku została powołana kolejna elbląska filia „Stocznia Schichau Elbląg”, która mieściła się przy obecnej ulicy Radomskiej. Do tego podobozu trafiło 1600 więźniów.

W dniach 18 i 20 listopada 1944 roku powstał Przy-

czółek Mostowy Elbląg, w którym przebywało około 1000 więźniarek.

Na terenie Elbląga funkcjonowały również obozy pracy, w których przebywali robotnicy przymusowi, jeńcy wojenni i grupy Żydów.

20 stycznia 1945 roku zlikwidowane zostały podobozy w Hopehill i w Elblągu. Więźniowie z Elbląga powrócili do Stutthofu pieszo.

Niestety nieznane są nam dane, czy dziś żyje jeszcze ktoś z byłych więźniów, którzy przebywali w podobozach na terenach Elbląga. Jak podają pracownicy Muzeum Stutthof, ustalenie tego wymagałoby ogromnego nakładu pracy.

Źródła:

Aleksandra Jaszczurowska, Wyzwolenie KL Stutthof przez Armię Czerwoną, www.warhist.pl, „Muzeum Stutthof w Sztutowie. Zeszyt Muzeum 3” www.stutthof.org www.historia-wyzyna-elblaska.pl

OPRAC. K/RAZ

POWIAT Z MEDALEM MON

Do władz powiatu elbląskiego trafił pamiątkowy medal dla Powiatu Elbląskiego za Zasługi dla Obronności Kraju. To podkreślenie zasług dla władz samorządowych z regionu za zaangażowanie w 25-letnie członkostwo Polski w Pakcie Północnoatlantyckim.

Pod koniec kwietnia odbył się koncert okolicznościowy w teatrze im. Aleksandra Sewruka w Elblągu z okazji 25. rocznicy wstąpienia Polski do NATO z udziałem Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego.

Podczas uroczystości starosta elbląski otrzymał z rąk Stanisława Wziątka Sekretarza Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej pamiątkowy medal dla Powiatu Elbląskiego za Zasługi dla Obronności Kraju.

Przypomnijmy: 25 lat temu, 12 marca 1999 roku Polska stworzyła nowy rozdział w historii polskiego bezpieczeństwa. Status członka w Sojuszu Północnoatlantyckim pozostaje jednym z głównych filarów zarówno polskiej polityki bezpieczeństwa, jak i Europy. Jak zapewniali przedstawiciele Ministerstwa Obrony Narodowej, artykuł 5 Traktatu Waszyngtońskiego

go jest gwarantem naszego bezpieczeństwa, atakże fundamentem siły odstraszania Sojuszu.

Pracownicy resortu podkreślają, że Polska nie tylko korzysta ze wspólnego bezpieczeństwa, ale też wnosi ważny wkład w jego umacnianie.

— Potwierdzeniem pozycji naszego kraju w Sojuszu Północnoatlantyckim było przyznanie Polsce organizacji spotkania przywódców państw i rządów NATO w 2016 roku. Szczegół, który odbył się w Warszawie, był ważnym wydarzeniem w historii Sojuszu, rozpoczynającym nowy rozdział wojskowej adaptacji NATO do zmieniającego się środowiska bezpieczeństwa. 25 lat obecności Polski w NATO to dla żołnierzy Sił Zbrojnych RP czas wyjątkowej służby, dynamicznego rozwoju i budowania silnej pozycji w NATO — czytamy wokolicznościowym wpisie MON.

Od momentu wstąpienia do NATO Polska realizuje wszystkie zobowiązania, jakie członkostwo w Sojuszu nakłada na państwa go tworzące. Polscy żołnierze brali i cały czas biorą udział w misjach i operacjach prowadzonych pod auspicjami Sojuszu. W ciągu 25 lat naszego członkostwa służbę w nich pełniło blisko 75 tys. żołnierzy i pracowników wojska.

— Polska jest istotnym członkiem Sojuszu nie tylko ze względu na swoje geopolityczne położenie, ale przede wszystkim swoje

doświadczenie i potencjał. Jesteśmy liderem wśród krajów Sojuszu Północnoatlantyckiego pod względem wysokich nakładów na wydatki obronne naszego kraju. Świadczy o tym wysoki odsetek środków z krajowego budżetu, jakie nasz kraj przeznacza na obronność: dwa razy więcej niż wymagane przez NATO 2 proc. PKB, czyli do 4,2 proc. PKB w 2024 r., planowane na ok. 158 mld zł, z czego ponad 50 proc. przeznaczamy na modernizację Sił Zbrojnych, co także stawia nas na pierw-

Od kiedy Polska wstąpiła do NATO, na terytorium kraju ulokowano liczne sojusznicze bądź powiązane z Sojuszem struktury wojskowe; realizowano liczne inwestycje w ramach NATO Security Investment Programme (NSIP), którego łączna wartość wynosi 7,8 mld zł

szym miejscu w Sojuszu — zaznaczają przedstawiciele rządu.

Od kiedy Polska wstąpiła do NATO, na terytorium kraju ulokowano liczne sojusznicze bądź powiązane z Sojuszem struktury wojskowe; realizowano liczne inwestycje w ramach NATO Security Investment Programme (NSIP), którego łączna wartość wynosi 7,8 mld zł.

Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego (ang. North Atlantic Treaty Organization – NATO; fr. Organisation du traité de l'Atlantique nord

– OTAN, zwyczajowo NATO lub Sojusz Północnoatlantycki) – międzynarodowa organizacja polityczno-wojskowa utworzona na mocy podpisanego 4 kwietnia 1949 roku Traktatu Północnoatlantyckiego, obowiązującego od 24 sierpnia 1949 roku. Głównym celem istnienia NATO w chwili utworzenia była obrona militarna przed atakiem ze strony ZSRR i jego państw satelickich, od 1955 roku zorganizowanych w strukturę Układu Warszawskiego. Po rozpadzie ZSRR i rozwiązaniu Układu Warszawskiego w 1991 roku pełni rolę stabilizacyjną, podejmując działania zapobiegające rozprzestrzenianiu konfliktów regionalnych. Pełni także rolę gwaranta bezpieczeństwa zewnętrznego państw członkowskich. Sojusz opiera się na zasadzie kolektywnej obrony, zgodnie z jego podstawowym założeniem, że napaść zbrojna na jednego z członków uważana jest za atak przeciw wszystkim członkom.

ŹRÓDŁO: WIKIPEDIA
OPR. RAZ

KONIE, EMOCJE I PASJA W PASŁĘKU

To będzie wydarzenie jeździeckie pełne emocji i pasji! Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pasłęku oraz Młodzieżowy Klub Jeździecki Nenia zapraszają miłośników jeździectwa i relaksu na świeżym powietrzu na czternastą edycję Memoriału Henryka Hucza.

XIV Memoriał Henryka Hucza – ta ciekawa impreza jeździecka odbędzie się 11 maja 2024 roku w malowniczym Parku Ekologicznym w Pasłęku.

Memoriał ów jest okazją do przeżycia niezapomnianych chwil w gronie

pasjonatów koni i sportów wierzchowych. W zawodach udział wezmą zarówno młodzi jeźdźcy, jak i doświadczeni seniorzy rywalizujący o atrakcyjne nagrody finansowe oraz rzeczowe.

— Jednym z głównych punktów programu będzie dodatkowy konkurs towa-

ryzyski „trzech przeszkód – potęgi”, który dostarczy wielu emocji zarówno zawodnikom, jak i widzom. Czekają nas widowiskowe skoki i ekscytująca walka o zwycięstwo! — zachęcają organizatorzy.

Podczas imprezy nie zabraknie również stoiska

gastronomicznego, gdzie będzie można skosztować pysznych przekąsek i napojów, oraz stoiska ze sprzętem jeździeckim, oferującego szeroki wybór akcesoriów dla wszystkich miłośników koni.

OPR. RAZ

Memoriał ów jest okazją do przeżycia niezapomnianych chwil w gronie pasjonatów koni i sportów wierzchowych

PONAD PÓŁ MILIONA STRAT – PONAD TYSIĄC OSÓB NIE PŁACI ZA ŚMIECI

Dane z opracowania Gospodarka Odpadami Komunalnymi zawartym w Raporcie o Stanie Gminy Elbląg za rok 2023 są niepokojące.

Nie wszyscy mieszkańcy stosują się do zapisów prawa, a to generuje setki tysięcy strat.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach gmina Elbląg ma obowiązek zapewnić czystość i porządek na swoim terenie oraz stworzyć niezbędne warunki do utrzymania tego stanu. Jednym z głównych zadań jest gospodarowanie odpadami komunalnymi, obejmujące m.in. odbiór, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów. Gmina realizuje te zadania poprzez pokrywanie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami,

w tym selektywne zbieranie różnych rodzajów odpadów. W latach poprzednich obowiązywała segregacja odpadów na terenie gminy Elbląg, co pozwoliło ograniczyć problem dzikich wysypisk i nielegalnego wyrzucania śmieci. W 2023 roku w gminie funkcjonował system workowy, umożliwiający mieszkańcom bezpośrednie zbieranie odpadów przed swoimi posesjami. Działanie to przyczyniło się do zmniejszenia ilości odpadów zmieszanych i poprawy stanu czystości obszaru.

Całkowite wydatki związane z gospodarowaniem odpadami w 2023 roku wyniosły 2 712 950 zł

Jednakże mimo tych działań nadal istnieje problem

związany z niezgodnością między ilością osób zamel-

dowanych na terenie gminy a liczbą osób zgłoszonych w deklaracjach. Różnica ta w 2023 roku wynosiła 1531 osób, co oznacza ponad półtora tysiąca osób, których nie uwzględniono w deklaracjach mieszkańców. Biorąc pod uwagę, że wszystkie te osoby mogą generować odpady komunalne, strata dla gminy została oszacowana na kwotę 564 939 zł.

Można się tylko domyślać, gdzie osoby te pozbywają się odpadów generowanych w domach...

Całkowite wydatki związane z gospodarowaniem odpadami w 2023 roku wyniosły 2 712 950 zł, a wzrost tych kosztów jest ściśle związany ze zwiększeniem kosztów utrzymania systemu gospodarki odpadami.

Z raportu wynika, że konieczne jest podjęcie dalszych działań mających na celu zwiększenie świadomości mieszkańców gminy Elbląg w zakresie segregacji odpadów oraz skuteczne monitorowanie i egzekwowanie przestrzegania obowiązujących przepisów.

OPR. RAZ

MIESZKANIE MODNE CZY FUNKCJONALNE?

Każda rodzina chciałaby mieć swoje cztery kąty, w których mogłaby spokojnie mieszkać, żyć, wypełniać swoje obowiązki, odpoczywać i wspólnie spędzać czas. Często przy wyborze pierwszego mieszkania zastanawiamy się czy powinno ono być funkcjonalne czy tylko ładnie urządzone.

fot. Czajka wnętrze

fot. Dorota Szczygiel

Aleksandra Czajka jest projektantką wnętrz

W INTERNECIE POJAWIA SIĘ BARDZO DUŻO WNĘTRZ, KTÓRE STYLISTYCZNIE SĄ DO SIEBIE PODOBNE. POWTARZALNE MOTYWY, KOLORY, MATERIAŁY. — WYNIKA TO Z PANUJĄCEGO W DANYM CZASIE TRENDU, MODY NA DANE ROZWIĄZANIE. CZY TO ŹŁE, CZY TO DOBRZE. KAŻDY MA SVOJE ZDANIE. JA, JAKO ARCHITEKT WNĘTRZ, ZWRACAM CZĘSTO INWESTOROWI UWAGĘ, ABY W OKREŚLENIU WYMARZONEGO WNĘTRZA NIE KIEROWAŁ SIĘ JEDYNIEM TYM, CO GŁÓWNIEM POJAWIA SIĘ W INTERNECIE, LUB TYM, JAKIE WNĘTRZA MAJĄ ZNAJOMI CZY SĄSIEDZI.

Według Aleksandry Czajki, pochodzącej z Nidzicy, która na co dzień zajmuje się projektowaniem wnętrz, nie ma wnętrz niefunkcjonalnych. Są jedynie niewspółgrające z użytkownikiem, o niedostosowanej lub nieodpowiedniej funkcji.

Zatem „funkcjonalne wnętrza” to jakie wnętrza? Powinno ono spełniać jakieś funkcje, być w interakcji z człowiekiem, pomagać użytkownikowi w wykonywaniu określonych czynności. I całkowicie odpowiadać rodzinie, która w nim zamieszka.

W Internecie pojawia się bardzo dużo wnętrz, które stylistycznie są do siebie podobne. Powtarzalne motywy, kolory, materiały. — Wynika to z panującego w danym czasie trendu, mody na dane rozwiązanie. Czy to złe, czy to dobrze. Każdy ma swoje zdanie. Ja, jako architekt wnętrz, zwracam często inwestorowi uwagę, aby w określeniu wymarzonego wnętrza nie

kierował się jedynie tym, co głównie pojawia się w Internecie, lub tym, jakie wnętrza mają znajomi czy sąsiedzi. Każdy z nas jest inny, dlatego wnętrza musi odpowiadać przede wszystkim tobie i być dopasowane do ciebie — pisze na swoim blogu wnętrzarskim Aleksandra Czajka.

JAKIE SĄ TRENDY WNĘTRZARSKIE?

Kolor we wnętrzu

Jak mówi Aleksandra Czajka, nie jest to nowy wnętrzarski trend. Trwa od zeszłego roku i wynika chyba z tego, że mamy dość smutnej szarości. Za oknem listopad więc aż się prosi wygonić go ze środka. — Bardzo mnie cieszy ten fakt, bo oznacza, że społeczeństwo jest coraz bardziej świadome tego, jak wnętrza wpływają na człowieka. W projektach widzę coraz więcej kolorowych mebli, płytek, dywanów, odważnych w barwie dodatków. Kolor wkra-

się już nawet na sprzęty AGD, ceramikę łazienkową, stolarkę drzwiową — pisze Aleksandra Czajka.

Zaokrąglenia zwłaszcza w meblach

Trendem, który także zaczął się już w zeszłym roku są obłóci. Zaokrąglenia pojawiają się głównie w tapicerowanych meblach (sofy, fotele), ale i także w zabudowach meblowych, np. zaokrąglone wyspy kuchenne, skrajne szafki wiszące, stojące. Krawędzie stykających się ze sobą ścian również przestają być ostre. Pojawiły się luki we frezach frontów i w zabudowach ścian, w nadprożach drzwi. Morficzne, naturalne kształty opanowały też lustra, które są przez to ciekawsze i mają charakter nieco rzeźbiarski. Podświetlone od tyłu dają niesamowity efekt.

Ekлекtyzm, vintage i kawaii

Według Aleksandry Czajki wnętrza wymykają się ze stylistycznych kryteriów. Do łask powróciła styli-

styka z lat 70. czyli żywe kolory takie, jak pomarańczowy, musztardowy różowy, fioletowy, niebieski oraz geometryczne wzory, drewniane meble z drugiej ręki (meble vintage) często w połyskującej, ciemnej fakturze, a obok nich meble z tworzywa sztucznego, np. plastikowe, półprzezroczyste stoliki kawowe, krzesła. — W nowoczesne wnętrza wprowadza się chociażby jeden mebel retro, np. stół, czy komodę lub witrynę. Pastelowe kolory, mieniające się faktury, „słodki wystrój” — to cechy stylu kawaii, który zadziała na nasz dom i nas samych jak lekarstwo na smutny i nudny wnętrzarski wyraz — podkreśla w blogu Aleksandra Czajka.

Elementy przyrody

Z jednej strony modny jest odważny kolor, a z drugiej barwy ziemi. — Nieregularne, pofalowane, chropowate powierzchnie pojawiły się zwłaszcza w postaci okładzin ściennych — ceramiczne płytki, naturalne tynki, szlachetne naturalne mate-

riały, takie jak drewno, kamień, miedź... chyba nigdy nie wyjdą z wnętrzarskiej mody — pisze Aleksandra Czajka. Dodają wnętrzom klasy, szyku, elegancji ale i także ciepła, przytulności, autentyczności, dzięki czemu czujemy się w nich po prostu dobrze.

Grube, mięsiste tkaniny

Tekstylia mocno o sobie przypominają. Już od kilku miesięcy królują grube mięsiste tkaniny o wyraźnej fakturze i widocznym splocie. — Mam głównie na myśli materiał boucle, który ostatnio dość często pojawia się w tapicerkach sof i foteli. Tkaniny pełnią nawet rolę dekoracji ściennych, czego dowodzą tekstylne obrazy wykonywane techniką punch needle — czytamy w blogu.

Sztuka we wnętrzach

Coraz częściej we wnętrzach pojawia się sztuka, rękodzieło. — Jeszcze bardziej doceniamy jej wartość, za to, że jest unikatowa, wy-

tworzona ręcznie, z sercem i szczerością. W czasach panującej drożyzny, większą uwagę przykładamy do tego na co wydajemy pieniądze, dlatego inwestujemy je w coś, co jest niepowtarzalne, dobrej jakości i często lokalne. Mam na myśli chociażby ręcznie robione dekoracje do domu — poduszki, ceramika, obrazy, rzeźby, odnawiane meble, ręcznie tkane dywany — podkreśla projektantka.

Czy wróci do łask połysk?

Zastanawiam się czy do łask wróci połysk. Już od bardzo dawna nie widziałam w projektach, i sama też nie projektowałam, mebli w połysku. Kiedy iczy błyszczące fronty wrócą do łask? Zobaczmy. Natomiast, jeśli chodzi o połysk, blask, „blink” we wnętrzu to jak najbardziej szkło w postaci świeczników, wazonów, kloszy lamp, zastawy stołowej, stolików kawowych i na dodatek w kolorze.

OPRAC. ROZ NA PODSTAWIE BLOGU
CZAJKAWNETRZA.PL

10 maja - 16 maja 2024

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 • Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Poniedziałek

20:00

TVP KULTURA

Milczenie owiec
Thriller, USA, 1990

Clarice Sterling, zdolna studentka waszyngtońskiej akademii, zostaje włączona do śledztwa w sprawie psychopatycznego mordercy kobiet, Buffalo Billa. Clarice otrzymuje zadanie nawiązania kontaktu z innym wielokrotnym mordercą, doktorem Hannibalem Lecterem. Dziewczyna ma nakłonić siedzącego w więzieniu Lectera, by naprawdził FBI na ślad Buffalo Billa, gdyż tylko człowiek mający na sumieniu podobne zbrodnie, w dodatku dysponujący psychiatryczną wiedzą i intuicją, może odgadnąć tajemnicę poszukiwanego mordercy.

INNE DATY EMISJI: WTOREK, GODZ. 1:55

Piątek

20:00

TVP KULTURA

Niebiańskie dni
Dramat obyczajowy, USA, 1978

Jest rok 1916. Bill (Richard Gere), pracownik stalowni w Chicago, po kłótni z szefem ucieka do Teksasu. Wraz z nim jadą jego młodsza siostra Linda i naręczona Abby. Cała trójka rozpoczyna pracę na plantacji bogatego, ale bardzo chorego farmera. Ten myśląc, że Abby to siostra Billa, zakochuje się w niej i proponuje małżeństwo. Widząc w tej propozycji szansę ucieczki od ubóstwa, Bill namawia narzeczoną, żeby wyszła za farmera. Okazuje się jednak, że małżeństwo posiada siłę uzdrawiania, a farmer więcej uroku, niż Bill przewidywał.

INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 23:10

Sobota

22:10

POLSAT

Bad Boys
Komedia sensacyjna, USA, 1995

Detektywi Marcus Burnett (Martin Lawrence) i Mike Lowrey (Will Smith) z wydziału antynarkotykowego w Miami mają 3 dni na odnalezienie heroiny, która została skradziona z ich posterunku. Jedyną osobą, która może im pomóc, jest piękna Julie Matt, która potrafi zidentyfikować szefa gangu. Śmiertelnie przerażona dziewczyna chce rozmawiać tylko z Lowreym. Ponieważ Mike jest nieobecny, komisarz wysyła na spotkanie Burnetta. Od tej pory Marcus, spokojny mąż i ojciec, wciela się w postać swojego partnera Mike'a - bogatego playboya, co wywołuje wiele przeżabawnych sytuacji.

Niedziela

2:40

POLSAT

Bez hamulców
Thriller, akcja, USA, 2012

Wilee (Joseph Gordon-Levitt) należy do elity rowerowych kurierów w Nowym Jorku. Chłopak całymi dniami zмага się z czasem i na ostrym kole, rowerze bez przerutek i hamulców, dostarcza przesyłki niecierpliwym klientom. Pewnego dnia Wilee otrzymuje bardzo ważne zlecenie. Jego zadaniem jest przekazanie w godzinach szczytu panny koperty. Niestety, jej przejęciem zainteresowany jest skorumpowany policjant Bobby Monday (Michael Shannon), który rusza w pościg za chłopakiem. Czy kurier zdoła wygrać z czasem, dostarczyć przesyłkę i ocalić swoje życie?

Wtorek

20:00

TVP KULTURA

Portret
Teatr Telewizji, 1990

„Dzieją się różne tragedie, ale nic z nich nie wynika. Co pewnie jest istotą tragedii” – mówi jeden z aforyzmów Sławomira Mrożka. „Portret” rozwija tę myśl. Czyny to tym pełniej, że m.in. poprzez częste odwołania do polskiej tradycji literackiej. Są w Mrożkowym dramacie parafrazy „Dziadów”, aluzje do „Kordiana”, nawiązania do Gombrowicza, a nawet cytaty z „Ducha dziejów” Miłosza. Kazimierz Dejmek, reżyser przedstawienia, do tropów literackich dodał teatralne: sceny z „Dziadów” Swinarskiego.

Środa

20:00

TVN 7

Zawód: szpieg
Sensacyjny, USA, Wielka Brytania, 2001

Rok 1991, Langley w stanie Virginia. Do znajdującej się tu siedziby sztabu CIA dociera wiadomość o tym, że jeden z agentów, Tom Bishop (Brad Pitt) został aresztowany w Chinach i jako szpieg zostanie stracony w ciągu 24 godzin. Ze względu na napięte stosunki dyplomatyczne z Chinami, agencja postanawia nie ingerować i poświęcić życie pechowego agenta. Mentor i przyjaciel Bishopa, Nathan Muir (Robert Redford), postanawia ratować go na własną rękę.

Czwartek

21:05

TVP KULTURA

Kwiat wiśni i czerwona fasola
Dramat, Japonia, Francja, 2015

Sentaro (Masatoshi Nagase) prowadzi małą piekarnię, w której serwuje dorayaki – japoński deser składający się z naleśników przekładanych słodką pastą z czerwonej fasoli („an”). Sentaro szuka kogoś do pomocy w kuchni, jednak gdy zgłasza się starsza pani, Tokue (Kirin Kiki), niechętnie przyjmuje ją do pracy. Tokue szybko udowodnia, że jej ręce potrafią czynić cuda, gdy chodzi o przygotowywanie „an”. Dzięki jej sekretnej recepturze mały biznes wkrótce rozkwita... Z czasem, Sentaro i Tokue otwierają przed sobą swoje serca i odśladają stare rany.

PIĄTEK • 10 maja

TVP 1

04:50 Klan - telenowela TVP
05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - mag.
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz., Polska, 2012
09:40 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Niepokromione Wielkie Jeziora - dok., Kan., Niemcy, 2022
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

TVP 2

04:25 Na dobre i na złe - serial
05:30 M jak miłość - serial, Polska, 2021
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz - magazyn poranny
11:15 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 Górcy ratownicy - serial obyczajowy, Niemcy, 2023
16:00 Koło fortuny - teleturniej

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:40 Detektywi - program krym.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:30 Sport; Pogoda
19:50 Uwaga! - program interw.

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:35 Muzeum Stanisława Wyspiańskiego - reportaż
09:05 Jan Serce - serial, Polska, 1981
10:25 Alicja w miastach - dramat, Niemcy, 1974
12:25 Słownobranie - magazyn
13:05 Legendy opery - Jessye Norman - dok., Wlk. Bryt., 2018
14:05 Kruchy świat. Majoliki z Nieborowa - reportaż, 2022
14:35 Dama Kameliowa - melodramat, Polska, 1994
16:35 31 lat Makabry i Współczucia - widowisko, 1996
18:45 Reżyserzy - J Lee Thompson - dok., Wlk. Bryt., 2018
19:40 Portrety - Irena Poniatowska - reportaż, 2021

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Carlos Casas to przestępca, który zajmuje się praniem brudnych pieniędzy. Nash i Joe liczą na to, że zgodzi się on zeznawać w sądzie.
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Radek i Monika mają 17-letnią córkę Gabrysię. Do tej pory była świetną uczennicą i grzeczną dziewczynką, ale ostatnio szaleje.
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny
17:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

TVN 7

05:15 Szkoła - Amanda Kornacka prowadzi vloga modowego. Z jej działalności internetowej śmieje się Marika, która nie lubi nastolatki.
07:10 Szpital - program obycz.
08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - W szpitalu przebywa para 19-latków, którzy spodziewają się dziecka. Podczas imprezy w ich mieszkaniu chłopak zranił się w rękę. Pacjent i jego dziewczyna nie przejmują się cięża...
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zagadki losu - program obyczajowy

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 13:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny 14:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 23:00 American Pie: Księga miłości - kom., USA, 2009 01:00 Love Island. Wyspa miłości - reality show 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda; Sport
20:15 Reporterzy - magazyn
20:35 Sami swoi - kom., Polska, 1967
22:10 Matylda - serial kostium.
23:05 Strażnik pokoju - sens., USA, 1997
00:55 Morderstwa w Blois - dram., Franc., 2021
02:45 Złecenie - fab., USA, Meksyk, 2017
04:25 Yul Brynner. Wspaniały - dok., Franc., 2020

16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:05 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016
19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:50 Elektryczne gitary na dobry wieczór - widowisko muzyczne
21:55 To jest grane - magazyn muzyczny
22:30 Panorama
23:10 Kino relaks - Po prostu przyjaźń - komedia obyczajowa, Polska, 2016
01:30 Ostateczne poświęcenie - dram. wojenny, USA, 2019
03:40 Moja super eksdziewczyna - kom., USA, 2006

20:00 Shrek Trzeci - kom., USA, 2007
21:55 Król Artur: Legenda miecza - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2017
00:35 Kuba Wojewódzki - talk-show
01:50 Dowody zbrodni - serial krym., USA
02:40 Szpital - program obyczajowy
03:25 Uwaga! - program interwencyjny
03:40 Nauka jazdy - reality show
04:05 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:25 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy, Kanada
04:55 Kto was tak urządził - program poradnikowy

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy
22:10 Bracia - serial obyczajowy
23:10 Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw - akcja, USA, Jap., 2019
02:10 W stronę słońca - thriller, akcja, USA, 2005
04:20 SuperLudzie - serial o osobach z niepełno-sprawnościami Extra
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

20:00 Wieczór kinomana - Niebiańskie dni - dramat obycz., USA, 1978. Bill (Richard Gere), pracownik stalowni, po kłótni z szefem ucieka do Teksasu. Wraz z nim jadą jego młodsza siostra Linda i naręczona Abby. Cała trójka rozpoczyna pracę na plantacji...
21:50 Hala odlotów - talk-show
22:55 07 zgłoś się - serial krym., Polska, 1981
00:10 Belle - anim., Jap., 2021
02:25 Noc krótkich filmów - Jestem tutaj - anim., Polska, 2020
02:55 Kino nocne - Egoiści - dram., Polska, 2000
04:55 Portrety - Irena Poniatowska - reportaż
05:30 Afisz kulturalny ekstra

20:00 Czas porachunków - akcja, USA, 2022. Connor Connolly zostaje zmuszony do zapłaty 2 milionów dolarów w porównaniu swojej ciężarnej żony. Rozpoczyna się nierówny wyścig z czasem.
22:05 W złym miejscu - akcja, USA, 2022. Frank, były szef policji, pracuje obecnie jako ochroniarz. Już podczas pierwszego dnia stał się świadkiem morderstwa. To początek jego problemów...
00:05 Skazany - akcja, USA, 2017
02:25 Menu na miarę - program kulinarny
03:00 Szalone fabryki polskiej muzyki!
04:00 Menu na miarę
05:00 Dyżur - serial medyczny

17:55 Szpital - Pacjentką dr Roberta Szewczyka jest 5-latką, która zatrała się toksyną ze śluzu ropuchy.
18:55 Ukryta prawda
20:00 Wciąż ją kocham - obycz., USA, 2010. Młody komandos podczas pobytu na przepustce zakochuje się w wzajemnością w pełnej ideałów dziewczynie.
22:25 Saga Zmierzch: Przed świtem Część I - horror, USA, 2011
00:50 Zabójcza broń - sens., USA, 1987
02:55 Hotel Paradise - reality show
03:45 Medium z Long Island - paradokument
04:10 Druga strona medalu - talk-show

09:00 Głos Polski 09:10 Z wędką nad wodę 09:45 Jestem Mamą 10:00 Oratorium o Niepokalanym Poczęciu NMP 11:00 Uroczystość NMP Królowej Polski 13:10 Misjonarz 14:05 Maryja Królowa Polskiego Narodu 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa do Boga Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Śródm. Sakrament 16:35 Prosto o gosp. 17:00 Orędowniczka w codzienności 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Westerplatte Młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Brat Franciszek 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Pod Twoją Obronę 22:45 Przegląd Tyg. „Niedziela” 22:50 Nie bój się, Ja jestem z tobą 23:25 Regał

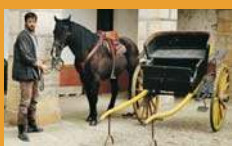
SOBOTA • 11 maja		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2	05:35 Uwaga! - program interw. 05:50 Nastolatki rządzą... kasą 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:20 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska 13:15 Niezwykłe Stany Prokopa - program podróżniczo-rozrywkowy 13:50 Rozumiemy się bez słów - obycz., Franc., Belgia, 2014 16:05 Shrek Trzeci - kom., USA, 2007 17:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:55 Raport Speedway Grand Prix - extra - sport 19:00 Fakty 19:25 Sport; Raport Speedway Grand Prix 19:35 Pogoda	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:25 Falszywa dwunastka 2 - familijny, komedia, USA, Kan., 2005. Wymarzony odpoczynek rodziny Bakerów przetrada się w obłąkane współzawodnictwo z rodziną starego rywala - Jimmy'ego Murtaugha. 10:10 Ewa gotuje - program kulinarny 10:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 15:40 Dagmara szuka męża - serial obyczajowy 16:45 Więzienie 17:45 Chłopaki do wzięcia - serial paradokumentalny 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy J. Gugały 19:45 Sport; Pogoda	08:00 Zbigniew Wodecki i jego goście - magazyn 09:00 Tamte lata, tamte dni - Izabela Trojanowska - magazyn 09:40 Serialowa nostalgia - Kariera Nikodema Dyzmy - serial, 1979 10:50 Antonin Dvorak - IX Symfonia e-moll „Z Nowego Świata” op. 95 - koncert, 2023 11:55 Dokument tygodnia - Tintoretto. Człowiek, który zabił malarstwo - dok., Włochy, Niemcy, 2019 13:00 Słobrodzanie - magazyn 13:45 Janina Wodnicka - obycz., Polska, 1993 15:40 Złotejście zasy - fab., USA, 1936 17:20 Człowiek z wysokiego zamku - dok., Polska, 2021 17:55 Retro kino - Niech żyje taniec - fab., USA, 1950	06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu, wiadomości polityczne i gospodarcze 07:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Pewnego wieczoru Anika, 28-letnia urzędniczka, wychodzi na imprezę urodzinową koleżanki. Marek, jej mąż, martwi się o nią, bo dopiero co uporała się z ciężkim zapaleniem płuc. Kilka godzin później odbiera telefon od zapłakanej żony 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - Adam Stępnik to 40-letni wojskowy, wielokrotnie uczestnik misji w Iraku i Afganistanie, który cierpi na zespół stresu pourazowego. Mężczyzna po powrocie do domu śpi w przedpokoju na podłodze z bronią pod poduszką...	05:00 Szkoła - Gimnazjaliści Bartosz Ślupski i Hubert Lesiński są przyjaciółmi, jednak wszystko zmienia się z powodu... 06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 06:55 Bugs Bunny Builders - animacja 07:45 Alvin i wiewiórki - przyg., USA, 2007 09:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:50 Detektywi - 40-latką podejrzewa, że opiekunka jej dziecka została napadnięta i prosi o pomoc detektywów. Anna Potaczek i Maciej Dębosz rozpoczynają poszukiwania dziewczynki. Trop prowadzi do lidera zespołu... 14:50 Młodość na zamówienie - program lifestyleowy 15:25 Znow mam 17 lat - komedia, USA, 2009	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 11:00 #JesteśmyDlaDzieci 11:30 Ewa gotuje - program kulinarny 12:00 Ninja Warrior Polska - program rozrywkowy 13:55 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy 16:00 13 posterunek 2 - serial komediowy 18:00 Policjanci i Policjanci - serial paradokumentalny 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:05 13 posterunek 2 - serial komediowy 02:00 STOP Drogówka - serial policyjny 03:05 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Disco Polo Life - magazyn muzyczny 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledziewczyna TV Okazje
 15:55 Sanatorium miłości - reality show 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Ojciec Mateusz - serial 18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program informacyjny 19.30 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:20 Program rozrywkowy 21:00 68. Konkurs Piosenki Eurowizji - finał, Malmö - koncert, Szwecja, 2024 01:10 Sami swoi - kom., Polska, 1967 02:50 Film fabularny 04:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	 18:45 Akacyjowa 38 - serial kostiumowy, 2016 19:40 Ja to mam szczęście! - ulubione skecze 20:00 Kto nas wyzywa - 70 lat GPR - koncert, 2024 21:05 Postaw na milion - teleturniej 22:10 Panorama 22:45 Królowe przekrętu - kom., USA, 2022. Planując drobny przekręt z kuponami, przyjaciółki Connie i JoJo nie spodziewają się, że ten wybrzyk może zamienić się w biznes wart 40 milionów dolarów. 00:45 Greta - fab., USA, 2018 02:35 Duże zwierzę - obycz., Polska, 2000 04:00 Rodzinka.pl - serial kom.	 19:45 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy 22:20 Dwa tygodnie na miłość - kom., USA, 2002. Milioner George często zatrudnia jako radców prawnych piękne kobiety, których wiedza prawnicza pozostawia wiele do życzenia... 00:25 Wizyta - horror, USA, 2015 02:25 Szpital - program obycz. 03:20 Uwaga! - program interwencyjny 03:35 Nauka jazdy - reality show 04:05 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:30 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy 05:00 Kto was tak urządził - program poradnikowy	 20:00 Toy Story 4 - animowany, USA, 2019. Chudy, Buzz i reszta bandy wyruszają na wycieczkę z Bonnie i Sztukiem - jej nową, własnoręcznie wykonaną zabawką. Niewinne wygłupy Sztuki zmieniają podróz w szaloną przygodę. 22:10 Bad Boys - kom. sens., USA, 1995. Detektywi Marcus Burnett i Mike Lowrey mają 3 dni na odnalezienie heroiny wartę sto milionów dolarów, która została skradziona z ich posterunku. 00:55 Maski Zorro - przyg., USA, 1998 03:45 Świat według kłopotliwych 04:45 Disco Gramy - program muzyczny	 20:00 Bilet do kina - Wojna o prąd - fab., USA, 2017. Opowieść rywalizacji Amerykanina Thomasa Edisona i pochodzącego z dzisiejszej Chorwacji Nikoli Tesli o to, który system elektryczny zrewolucjonizuje świat. 22:00 Marek Biliński - Życie jest muzyką - dokument, Polska, 2023 23:10 Niebiańskie dni - dramat obycz., USA, 1978 00:55 Hala odlotów - talk-show 02:05 Piano - dok., Polska, 2015 03:00 Picasso, metamorfozy od błękitu po różowy - dokument, Franc., 2018 04:10 Teledyski 05:15 Podróże z historią - Kruchy skarb - dokument, Polska, 2017	 20:00 Braven - akcja, Kan., 2017. W chatce Joe Bravena (Jason Momoa), drwala mieszkającego wraz z rodziną przy granicy amerykańsko-kanadyjskiej, przemysłnicy ukrywają swój towar. Rozpoczyna się walka na śmierć i życie. 22:00 Niezniszczalni 2 - akcja, USA, Niemcy, 2012. Mr. Churk znowu zwołuje najbardziej zabójczą ekipę najemników na świecie... 00:00 Krocząc wśród cieni - akcja, USA, 2014 02:15 Dyżur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 03:55 Szalone fabryki polskiej muzyki! 05:00 Dyżur - serial medyczny	 17:40 Pacific Rim: Rebelia - film, USA, Wlk. Bryt., Chiny, Jap., 2018. Jake Pentecost, niegdyś obiecujący pilot bojowych robotów Jaeger, musi zjednoczyć siły z siostrą, aby ponownie ocalić Ziemię przed zagładą. 20:00 Saga Zmierzch: Przed świtem Część II - horror, USA, 2012 22:30 Poszukiwany - sens., USA, 1997 00:35 Adrenalina - sens., USA, 2006 02:15 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 03:05 Nagi instykt - przetwarzania 03:55 Druga strona medalu - talk-show	09:00 Anioł Dobroci 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Kalina 11:00 Kropelka radości 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Siódmy Sakrament 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Polskie dziedzictwo 15:30 Wierzę w Boga 15:50 Krótka Historia Zbawienia 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Z Parlamentu Europ. 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 W naszej Rodzinie 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z dziećmi 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyznę 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia

NIEDZIELA • 12 maja		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2	05:45 Uwaga! - program interw. 06:00 Batwheels I - animacja 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN 11:25 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 12:00 Totalne remonty Szelągowskiej - program rozrywkowy 13:05 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy 15:25 Król Artur: Legenda miecza - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2017 18:00 The Traitors. Zdraycy - reality-show 19:00 Fakty 19:25 Sport; Kronika Speedway Grand Prix 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - program interw. 20:00 Sekret w ich oczach - sens., USA, Wlk. Bryt., Hiszp., Korea Płd., 2015	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Giganci ze stali - akcja, SF, USA, 2011. Charlie Kenton był niegdyś odnoszącym sukcesy bokserem. Jego kariera legła jednak w gruzach, kiedy na ringu zaczęły dominować roboty. Teraz mężczyzna zajmuje się organizacją nielegalnych walk i naprawą maszyn. Nie wie, gdzie mu się jednak najlepiej... 11:05 Toy Story 4 - animowany, USA, 2019 13:25 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy 15:40 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy 17:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 19:20 Sport; Pogoda 19:30 Państwo w Państwie	07:10 Rozmowy niewygodne 08:00 Nabożeństwo luteraniskie w Marklowicach 09:05 Dokument tygodnia - Tintoretto. Człowiek, który zabił malarstwo - dok., Włochy, Niemcy, 2019 10:15 Od ucha do ucha - Sowia odyseja - anim., Franc., 2019 10:50 Thierry Śmiałek - serial przyg.-hist., Franc., 1963 12:15 Tamte lata, tamte dni - Izabela Trojanowska - magazyn 12:55 Bilet do kina - Wojna o prąd - fab., USA, 2017 14:50 Wydarzenie aktualne 15:20 Księga Przestrzeni - Na sportowo 16:05 Kariera Nikodema Dyzmy - serial, 1979 17:15 Niedziela z... Janem Englertem 18:10 Kolumbowie - serial 19:20 Tamte lata, tamte dni - Jan Englert - magazyn	05:55 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny 09:45 Fantomas - kom., Franc., Włochy, 1964 11:50 Matylda - familijny, USA, 1996. Matylda to wyjątkowa dziewczynka obdarzona ponadprzeciętną inteligencją. Niestety, rodzice małego geniusza nie poświęcają dziecku za dużo czasu. Pewnego dnia Matylda odkrywa u siebie niezwykle zdolności telekinetyczne... 13:45 Kuloodporny - akcja, USA, 2003. Pewien tybetański mnich od ponad sześćdziesięciu lat chroni tajemniczy zwój, dający temu, kto go posiędzie, ogromną władzę. Nadchodzi dzień, kiedy okazuje się, że mnich musi znaleźć swojego następcę.	05:00 Szkoła - Przyjaciele gimnazjalistki Róży Olszewskiej zarzucają dziewczynie, że jest egoistką, która myśli tylko o sobie i nie liczy się z uczuciami innych... 06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 06:55 Bugs Bunny Builders - animacja 07:40 Scooby-Doo - przyg., USA, Australia, 2002 09:30 Ukryta prawda 12:35 Detektywi - Do biura detektywów zgłasza się przerażona młoda kobieta, która twierdzi, że wrócił psychopata, który kilka lat temu ją uprowadził... 13:35 Pokonaj mnie, jeśli potrafisz - reality show 14:35 Bitwa o gości - program rozrywkowy 16:00 Alvin i wiewiórki II - przyg., USA, 2009	06:00 Interwencja - magazyn reporterów 06:20 Niebezpieczne lotniska - USA, 2010 08:15 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 10:25 Spider-Man: Homecoming - akcja, SF, USA, 2017 13:00 Jack i Jill - komedia, USA, 2011 15:00 Pamiętniki z wakacji - serial obyczajowy 18:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 20:00 Hanna - thriller, akcja, USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2011 22:25 Wilkołak: Bestia wśród nas - horror, USA, 2012. W świetle księżycy tajemnicze stworzenie terroryzuje wioskę. 00:20 STOP Drogówka - serial policyjny 01:20 Ukryte miasta 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledziewczyna TV Okazje
 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Komisarz Alex - serial krym. 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Pogoda; Sport 20:20 Matylda - serial kostiumowy, 2024 21:20 Sanatorium miłości - reality show 22:10 Sanatorium miłości. Kulisy programu - felieton 22:20 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:25 Moje wielkie greckie wesele 2 - kom., USA, 2016 01:10 Proxima - fab., Niemcy, Franc., 2019 03:10 Jaka to melodia? 04:10 Tacy byliśmy - BAJM - rep.	 17:25 Piłka nożna - PKO Bank Polski Ekstraklasa, 32. kolejka: Lech Poznań - Legia Warszawa 20:00 Ostatnie poświęcenie - dram. wojenny, USA, 2019 22:10 Panorama 22:50 Kino bez granic - Panaceum - thriller, USA, 2013. Emily Taylor ma głęboką depresję i podejmuje próbę samobójstwa. Dostaje się pod opiekę psychiatry, dra Jonathana Banksa, który zaleca pacjentce nowy, eksperymentalny lek... 00:45 Ludzie i bogowie - serial, 2020 02:45 Królowe przekrętu - kom., USA, 2022 04:45 Rodzinka.pl - serial kom.	 22:20 Odważna - sens., USA, Australia, 2007 00:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 01:55 Superwizjer - magazyn reporterów 02:55 Szpital - Danuta i Janusz Woźniakowie przywożą do szpitala swojego 5-letniego wnuka Macka... 03:40 Uwaga! - program interwencyjny 03:55 Nauka jazdy - reality show 04:20 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:45 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy, Kanada 05:15 Kto was tak urządził - program poradnikowy	 20:00 Dom Gucci - biograf, dramat, USA, Kan., 2021. Żona Maurizio Gucci'ego, Patrizia, wyperswadowuje mężowi jego marzenia o szkole prawniczej i zwraca go przeciwko prawie każdemu członkowi rodziny. Obraz filmowy Ridley'a Scotta pokazuje trzy dekady rozpętanej przez kobietę spirali zdrady, dekadencji, zemsty, co ostatecznie prowadzi do... morderstwa. 23:35 Solid Gold - thriller, Polska, 2019 02:40 Bez hamulców - thriller, akcja, USA, 2012 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teledziewczyna TV Okazje	 20:00 Człowiek, który gapił się na kozy - kom., USA, Wlk. Bryt., 2009 21:40 Wariat - spektakl teatralny, 2017 22:40 Więcej niż fikcja - Kino według Gardara - dok., Franc., 2022 00:35 Noc krótkich filmów - Jestem tutaj - anim., Polska, 2020 01:05 Kino nocne - W kręgu zła - film kryminalny, Francja, Włochy, 1970 03:35 Reżyserzy - J Lee Thompson - dok., Wlk. Bryt., 2018 04:35 Teledyski - program muzyczny 05:15 Podróże z historią - Na ratunek w górach - dok., Polska, 2016	 15:50 Pożyczony narzeczony - kom., USA, 2011. Czy narzeczonego można... pożyczyc? Przekonaj się, oglądając komedię z udziałem Kate Hudson i Ginnifer Goodwin! 18:00 Blondynka w koszarach - kom., USA, 2008 20:00 Niezniszczalni 3 - akcja, USA, Niemcy, Bułgaria, 2014 22:20 Gliniarz z Beverly Hills - kom., USA, 1984 00:40 Niebezpieczni intruzi - akcja, USA, 2016 02:25 Dyżur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	 17:55 Posejdon - film katastrof, USA, 2006. Na pokładzie luksusowego statku wycieczkowego Posejdon rozpoczęła się już zabawa sylwestrowa. W tym samym czasie pierwszy oficer na radarze zauważa ogromną ścianę wody o wysokości ponad 30 metrów... 20:00 Zabójcze maszyny - przyg., USA, N. Zel., 2018 22:50 Zabójcza broń II - sens., USA, 1989 01:05 Rewolucja - obycz., Franc., Włochy, Polska, 2008 03:00 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 03:50 Medium z Long Island - paradokument 04:15 Druga strona medalu - talk-show	09:00 Prymas Stefan Wyszyński 09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:30 Msza św. 10:35 Przegląd Tyg. „Niedziela” 10:40 Cudowne przejście przez Morze Czerwone 11:40 Albertynki 12:00 Regina Coeli z Ojcem Św. Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 13:20 Zerwany kłós 15:00 Wieś - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert życzeń 16:45 Dziewczyny z tamtych lat 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyznę 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Polskie dziedzictwo 22:30 Jej misja trwa 22:45 Jak wygrać małżeństwo?

PONIEDZIAŁEK • 13 maja	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela TVP 05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obycz. 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:40 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 BBC w Jedyńce - Zielona Planeta - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda	05:30 M jak miłość - serial, 2021 06:25 Dobre historie - Fundacja Heleny Kmiec - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 11:45 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularnyzowany 15:05 Na dobre i na złe - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:10 Va Banque - teleturniej

17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform.
19:30 Pytanie dnia
20:05 Pogoda; Sport
20:15 Reporterzy - magazyn
20:30 Teatr Telewizji - Powiem wam, jak zginął - spektakl teatralny, 2024
22:10 Wojtyłowie. Drogi do świętości - dok., Polska, 2023
23:20 Balans bieli - magazyn
00:05 24 godziny w Le Mans - akcja, USA, 1971
02:05 Moje wielkie greckie wesele 2 - kom., USA, 2016
03:45 Film dokumentalny

18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016
19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:45 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial, 2024
21:55 Na sygnale - serial fabularnyzowany
22:30 Panorama - program informacyjny
23:00 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2011
23:50 Ból i blask - fab., Hiszp., 2019
01:55 O mnie się nie martw - serial komediowy TVP, 2019
02:55 Panaceum - thriller, USA, 2013
04:45 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:40 Detektywi - program krym. 15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 18:00 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Skazana - serial, Polska
22:45 41 dni nadziei - przyg., USA, Islandia, Hong Kong, 2018
00:45 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
01:20 Pokonaj mnie, jeśli potrafiśz - reality show
02:15 Dowody zbrodni - serial krym., USA
03:10 Szpital - program obycz.
04:00 Uwaga! - program interwencyjny
04:15 Nauka jazdy - reality show
04:40 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:05 Jak to jest zrobione

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport; Pogoda
20:00 MEGA HIT - Szybcy i wściekły 9 - akcja, USA, 2021
23:10 Strażnik granicy - akcja, USA, 2008
01:15 Skazaniec - dram., krym., USA, 2008
03:35 Zjedź Kambodżę - program podróżniczo-kulinarny
04:05 Zjedź Alaskę - program podróżniczo-kulinarny
04:45 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
08:00 Muzyczne poranki 08:40 Portrety - Irena Poniatońska - reportaż 09:05 Thierry Śmiałek - serial przyg.-hist., Franc., 1963 10:25 31 lat Makabry i Współzucia - widowisko, 1996 12:35 Którędy po sztukę - Piotr Michałowski - magazyn 12:50 Reżyserzy - J Lee Thompson - dok., Wlk. Bryt., 2018 13:50 Retro kino - Niech żyje taniec - fab., USA, 1950. W ramach rozrywki przed alianckimi żołnierzami występują m.in. tancerze: Kitty McNeil i Donald Elwood... 15:50 Jan Serce - serial, 1981 17:00 Hala odlotów - talk-show 18:05 (Nie)wykły Manhattan - dokument, Polska, 2022 19:40 Zaginione Skarby - film animowany

20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Milczenie owiec - thriller, USA, 1990
22:10 Panorama kina polskiego - Karate po polsku - obycz., Polska, 1982. Do sennego mazurskiego miasteczka przyjeżdżają dwaj przyjaciele plastycy...
23:50 Scena muzyczna - Dizzy Boyzz Brass Band - koncert, 2022
00:55 Człowiek, który gapił się na kozy - kom., USA, Wlk. Bryt., 2009
02:40 Dziennik z podróży - dok., Polska, 2012
03:50 Zaginione Skarby - anim.
04:10 Teledyski
05:35 Afisz kulturalny ekstra
05:55 Jeszcze więcej kultury

TV Puls
06:00 Nash Bridges - sPod opiekę Nasha trafia nieznoszony syn znanego barona narkotykowego. Co z tego wyniknie? 08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir niespodziewanie odbiera telefon od dawnej znajomej - Siny. Kobieta jest przestraszona i wydaje się być w tarapatach. 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - W lombardzie pojawia się Ziutek (Henryk Gołębiwski), który widowiskowo otwiera drzwi na oścież i wypcha do środka wielki tort na kółkach. 16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 16 przecznic - akcja, USA, Niemcy, 2006. Jack Mosley (Bruce Willis) ania ma tylko jedno marzenie: poznać wreszcie mężczyznę, który ją pokocha. Póki co, dziewczyna zadowala się rozmowami z roślinami.
22:00 Czas porachunków - akcja, USA, 2022
00:05 Po śladach mordercy - akcja, USA, 2021
02:05 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:05 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7
05:15 Szkoła - Pola Rzymowska z 8c buntuje się przeciwko matce. Odkąd ojciec ósmoklasistki wyjechał do pracy za granicę, kobieta przestała zajmować się rodziną. 07:10 Szpital - program obycz. 08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:45 Szpital - Pacjentem doktora Wojciecha Jarosza jest 9-latek, którego upił i próbował porwać nieznanymi mężczyznami. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Zagadki losu - program obyczajowy 17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Nie kłam, kochanie - kom., Polska, 2008. Młoda i wrażliwa Ania ma tylko jedno marzenie: poznać wreszcie mężczyznę, który ją pokocha. Póki co, dziewczyna zadowala się rozmowami z roślinami.
23:15 Judasz i czarny mesjasz - obycz., USA, 2021. Fred Hampton zostaje wiceprzewodniczącym oddziału Partii Czarnych Panther w stanie Illinois...
01:55 Medium z Long Island - paradokument
02:25 Nagi instykt przetrwania
04:00 Druga strona medalu - talk-show

TV 4
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 13:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 14:00 Gliniarze - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:00 Bestia - akcja, USA, 2003 23:00 Miliardowy okup - thriller, Wlk. Bryt., 2016 01:20 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:25 Śmierć na, 1000 sposobów 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Telezakupy TV

TV Trwam

09:15 Słowo życia
09:20 Mateczniki Polskości
09:30 Moja katolicka rodzina
09:55 Św. na każdy dzień
10:00 Inf. dnia
10:15 Rozmowy niedok.
11:20 Stan Bezp. Państwa
11:30 Warto być ojcem
11:45 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie
12:00 Regina Coeli
12:03 Inf. dnia
12:20 Matusia - siostra Matylda Getter
13:20 Izba Pamięci Pułkownika Kuklińskiego
13:30 Msza św.
14:30 Niewizerunkowy
15:00 Fenomen polskości
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Porady Medyczne Bonifratrów
17:00 Świadkowie
17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnog.
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia
22:00 Wędka nad wodę
22:30 Polska Bretania

WTOREK • 14 maja	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela TVP 05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obycz. 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:40 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny TVP, 2024 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 Park Narodowy Masai Mara - Sanktuarium kotowatych - dok., Franc., 2022 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	05:35 M jak miłość - serial obyczajowy, 2021 06:25 Biblia dla każdego - reportaż 06:50 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie - serial kostium., Hiszp., 2011 11:15 Mieszkać pięknie - reportaż 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularnyzowany 15:05 M jak miłość - serial, 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020

15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform.
19:30 Pytanie dnia
20:05 Pogoda; Sport
20:15 Reporterzy - magazyn
20:30 Korona królów. Jagiellonowie
21:10 Śmierć Zygielbojma - dram., Polska, 2021
22:50 Niewierny - fab., USA, 2019
00:50 Magazyn Ekspresu Reporterów
01:55 24 godziny w Le Mans - akcja, USA, 1971
03:50 Mołdawia - kraj niepewności - dok., Hiszp., 2022

18:10 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016
19:35 Barwy szczęścia - serial
20:45 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial, 2024
21:55 Na sygnale - serial fabularnyzowany
22:30 Panorama
23:00 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostium., Hiszp., 2011
23:55 Geniusze - fab., Wlk. Bryt., Kan., Niemcy, Polska, 2019. Film to pełnometrażowa fabuła o życiu wybitnego polskiego matematyka, Stanisława Ulama.
01:50 Ból i blask - fab., Hiszp., 2019
03:55 Kraina Bohaterów - dok., Ukraina, 2022

TVN
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:40 Detektywi - program krym. 15:45 Doradca smaku - program kulinarny 15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 18:00 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda

19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial
20:55 Milionerzy
21:35 Pokonaj mnie, jeśli potrafiśz - reality show
22:40 Kuba Wojewódzki - talk-show
23:40 Superwizjer - magazyn reporterów
00:15 Skazana - serial, Polska
01:25 Dowody zbrodni - serial krym., USA
02:20 Szpital - program obycz.
03:05 To tylko kilka dni - program o osobach z niepełnosprawnościami
03:55 Uwaga! - program interw.
04:10 Nauka jazdy - reality show
04:35 Recepta na stary dom
05:00 Jak to jest zrobione

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - Emerytowany policjant i przyjaciel Malanowskiego umiera, zostawiając nierozwiązaną sprawę sprzed lat - morderstwa dziewczyny Danki Raczkowskiej. Detektyw postanawia przeżyć zapiski zmarłego... 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - paradok. 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda

16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - paradokument
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Anioły i demony - thriller, USA, 2009
23:00 Na linii ognia - dram., sens., USA
01:50 Czarny świt - sens., USA, 2005
03:55 Zjedź Alaskę - program podróżniczo-kulinarny
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
08:00 Muzyczne poranki - teledyski 08:45 Zaginione Skarby - anim. 09:05 Jan Serce - serial, 1981 10:10 Dama Kameliowa - melodramat, Polska, 1994 12:10 (Nie)wykły Manhattan - dok., Polska, 2022 13:45 Kocie ślady - film TVP, 1971. Od dłuższego czasu w okolicach Zakopanego działa nieuchwytna szajka przemytników kamieni szlachetnych. Zostaje tu skierowany młody porucznik Wojciech Góralczyk, który ma rozpracować bandę. 15:15 Miasto z morza - obycz., Polska, 2009 16:55 Jan Serce - serial, 1981 18:05 Rozmowy niewygodne 19:05 Mistrzowie muzyki filmowej - Lata dwutysięczne - dok., Wlk. Bryt., 2019

20:00 Teatr Telewizji - Portret - spektakl teatralny, 1990. „Dzieją się różne tragedie, ale nic z nich nie wynika. Co pewnie jest istotą tragedii” - mówi jeden z aforyzmów Sławomira Mrożka. „Portret” rozwija tę myśl...
22:05 Lekkie obyczaje - Ósmy dzień - dram., Franc., Belgia, 1996
00:15 Bosch, ogród snów - dok., Hiszp., Franc., 2016
01:55 Kino Mocnych Wrażeń - Milczenie owiec - thriller, USA, 1990
04:05 Mroźek i Baltazar - dok., Polska, 2010
05:15 Teledyski
05:30 Afisz kulturalny ekstra
05:45 Kultura 2 - Jeszcze więcej kultury

TV Puls
06:00 Nash Bridges - Funkcjonariusze dostają informację o napadzie na lombard. Na miejscu znajdują... 08:00 Kobra - oddział specjalny - Posterunek w Kolonii przyjmuje kolegów po fachu z Kalifornii. Podczas serii treningów niespodziewanie... 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - 25-letni Adam jest niewidomy i porusza się przy pomocy psa przewodnika. Chłopak, wraz ze swoim kolegą chce stworzyć grę komputerową dla osób takich jak on. 16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

20:00 Skazany na piekło - akcja, USA, 2003. Jean-Claude Van Damme w emocjonującym dramacie „Skazany na piekło” trafia do rosyjskiego więzienia o zastraszonym rygorze.
22:00 Oczy smoka - akcja, USA, 2012. Ryan Hong trafia do ciężkiego więzienia. Z pomocą przychodzi mu odsiadujący wyrok Tiano.
23:55 Na straży prawa - akcja, USA, 2020
02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
04:00 Szalone fabryki polskiej muzyki!
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7
05:15 Szkoła - Paulina Nawrot z licealnej 1 a jest zachwycona Szymonem Biela z równoległej klasy. Bardzo chciałaby lepiej go poznać... 07:10 Szpital - program obycz. 08:10 Ukryta prawda 11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:45 Szpital - Dr Piotr Wójtowicz przyjmuje na oddział 7-latkę, który spadł ze schodów. Chłopiec przez przypadek wypił drinka mamy... 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Zagadki losu - program obyczajowy 17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show

21:00 Zabójcza broń II - sens., USA, 1989. Dwaj policjanci, Martin Riggs oraz Roger Murtaugh, mają pilnować Leo Getza, który ma być świadkiem koronnym w procesie mafijnym.
23:25 Oszukać przeznaczenie - horror, USA, 2000. Alex wybiera się na szkolną wycieczkę do Paryża. Po zejściu miejsca w samolocie ma przerażającą wizję...
01:35 Hotel Paradise - reality show
02:25 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny
03:15 Medium z Long Island - program paradokumentalny
03:55 Druga strona medalu - talk-show

TV 4
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 13:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 14:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:00 Człowiek zasad - USA, Rum., 2015 23:00 Wojna Harta - dram. woj., USA, 2002 01:35 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

08:55 Papież Polak do Rodaków
10:00 Inf. dnia
10:15 Jak my to widzimy
10:45 Żew natury
11:05 Mocni w Wierze
11:35 Słowo życia
11:40 Ma się rozumieć
11:50 Św. na każdy dzień
12:00 Regina Coeli
12:03 Inf. dnia
12:20 Marianie w Kazachstanie
12:35 Zapomniane męczeństwo
13:30 Msza św.
14:30 Razem możemy wszystko
15:00 Polskie ślady w Ziemi Świętej
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Jestem mamą
16:40 Zdrowie z Bożej Apteki
16:55 Życie wg. św. Jana Pawła II
17:10 Prosto o gosp.
17:30 Zostań Żołnierzem RP
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Regina Coeli
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:25 Św. na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnog.
21:20 Inf. dnia

ŚRODA • 15 maja

TVP 1

04:50 Klan - telenowela TVP
05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Zrujnowani odbudowani
08:00 Wydział kryminalny
Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz.
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów.
Jagiellonowie
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:40 Rok w ogrodzie Extra
12:55 Park Narodowy Masai
Mara - Królestwo drapieżników - dok., Franc., 2022
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda

17:20 Jaka to melodia?
 - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda; Sport
20:15 Reporterzy - magazyn
20:30 Korona królów.
Jagiellonowie
21:10 Rybka zwana Wandą
 - kom. krym., USA, 1988
23:05 Chirurdzy - Okulistyka
 - dok., Polska, 2023
00:05 Nie lekajcie się - historia pewnej przyjaźni
 - obycz., Włochy, 2014
02:00 Śmierć Zygielbojma
 - dram., Polska, 2021
03:40 Tabu - serial kostiumowy, Wlk. Bryt., USA, 2017

TVP 2

05:35 M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2021
06:25 Szma Israel
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie
 - magazyn poranny
11:15 Zrujnowani odbudowani
 - magazyn
11:50 Dla niesłyszących
 - Barwy szczęścia - serial obycz., 2016
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2024
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:10 Va Banque - teleturniej

18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:45 Przepis dnia
20:55 Na dobre i na złe - serial
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Panorama
23:00 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2011
23:50 Masz talent - obycz., Wlk. Bryt., USA, 2013
01:45 Tajemnice rodu Valentów - serial obyczajowy
04:00 Z góry widać lepiej.
Wanda Rutkiewicz. Opowieść o kobiecie niezwyklej - dokument, 2022

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda
06:50 Kuchenne rewolucje
 - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN
 - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje
 - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda
14:40 Detektywi - program krym.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje
 - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku - program kulinarny

20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 The Traitors. Zdraycy
 - reality-show
22:45 Miasto złodziei - sens., USA, 2010
01:20 Superwizjer - magazyn reporterów
02:00 Dowody zbrodni - serial krym., USA
02:50 Szpital - program obycz.
03:45 Uwaga! - program interwencyjny
04:00 Nauka jazdy - reality show
04:25 Recepta na stary dom
 - program edukacyjny
04:50 Jak to jest zrobione
 - serial popularnonaukowy, Kanada

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy
 - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny
 - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - paradokument
18:00 Pierwsza miłość - serial

18:50 Wydarzenia
19:25 Gość Wydarzeń
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Nasz Nowy Dom
 - program rozrywkowy
21:05 Kobiety bez wstydu
 - komedia, Polska, 2016
23:25 Moja dziewczyna wychodzi za mąż - kom. romant., USA, Wlk. Bryt., 2008. Życie Toma to sielanka: jest seksowny, ma szczęście do kobiet i wie, że w każdej sytuacji może polegać na swojej najlepszej przyjaciółce Hannah. Do czasu, gdy...
01:50 Stuber - kom., akcja, USA, 2019
03:40 Nasz Nowy Dom
 - program rozrywkowy
04:45 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:35 Zaginionie-odnalezione
 - Straty wojenne i restytucja - magazyn
09:05 Jan Serce - serial, 1981
10:15 Miasto z morza - obycz., Polska, 2009
11:50 Tamte lata, tamte dni
 - Izabela Trojanowska - magazyn
12:35 Mistrzowie muzyki filmowej - Lata dwutysięczne - dok., Wlk. Bryt., 2019
13:30 Biała sukienka - film TVP, 2003
14:55 Panny z Wilka - obycz., Polska, 1979
17:00 Jan Serce - serial, 1981
18:00 Rzec Polska - Lokomotywa Pm 36 - dok., 2021
18:25 Francisco Goya y Lucientes - magazyn
18:40 Nawet jeśli upadam
 - dok., Wlk. Bryt., 2017
19:40 Ukraińska czytanka
 - Artem Czapaj

20:00 Na wschód od Hollywood - DNA - dram., Franc., 2020
21:40 Profesor T - W kręgu ognia - serial, Niemcy, Wlk. Bryt., Belgia, 2020
22:45 Jazz.pl - Kacper Malisz
 - koncert, 2023
00:25 Lekkie obyczaje - Ósmy dzień - dramat, Franc., Belgia, 1996
02:35 Ukraińska czytanka
03:00 Chavela - dok., USA, Hiszp., 2017. Chavela to legendarna piosenkarka, znana jako kobieta w czerwonym ponczu, zdobyła sławę w latach 60. XX wieku.
04:50 Teledyski
05:15 Afisz kulturalny ekstra
05:35 Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash i Joe zajmują się sprawą utalentowanego przestępcę, który spowodował przeciek informacji.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Podczas jednej z akcji, Aleksowi wydaje się, że widzi ducha...
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - 20-letni Daniel Nowicki to patostreamer „Blender” słynący z wypijania obrzydliwych mikstur...
16:00 Rodzinny interes - Do Warsztatu „Majewski i Wrzosek” przyjeżdża para młodych ludzi, którzy proszą Ryszarda Wrzosa o ekspresową naprawę ich dostawczaka.

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 Niebezpieczny - akcja, USA, 2021. Dylan Forrester jest byłym więźniem i zreformowanym socjopatą. Nie wychyla się, chce spokojnie dotrzeć do końca swojego zwolnienia warunkowego. Niestety...
22:00 Krew za krew - akcja, Szwecja, Wlk. Bryt., 2021
23:55 Wykady 2 - akcja, USA, 2006
01:40 Dzielnica strachu - serial kryminalny
02:40 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
03:40 Tak jest świat
04:30 Przypadki Cezarego P. - serial komediowy
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:15 Szkoła - Borys Józwiński z gimnazjalnej 3a jest utalentowanym piłkarzem. Chłopak jakiś czas temu zrezygnował jednak z regularnych treningów, bo czuł się przemęczony.
07:10 Szpital - program obycz.
08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Ordynator szpitala, dr Piotr Wójtowicz, przyjmuje 15-latkę po wypadku na rowerze. Chłopak dowiedział się niedawno, że został adoptowany.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zagadki losu - program obyczajowy

17:55 Szpital - Na SOR trafia samotna matka z 9-miesięczną córeczką. 19-latką robiła sesję zdjęciową dziecku, które nagle zaczęło się dusić.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Nawód: szpieg - sens., USA, Wlk. Bryt., 2001
22:45 W sieci kłamstw - sens., USA, 2008. Były dziennikarz jest agentem CIA. Wraz z innymi agentami udaje się do Jordanii...
01:25 Hotel Paradise - reality show
02:15 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny
03:05 Nagi instynkt przetrwania
04:15 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **09:00** Dlaczego ja? - serial paradok. **11:00** Trudne sprawy - program obyczajowy **13:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **14:00** Gliniarze - serial paradok. **15:00** Na ratunek 112 - serial obyczajowy **16:00** Policjantki i Policjanci **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny **21:00** W imię zasad - akcja, USA, 2014 **23:10** Hanna - thriller, akcja, USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2011 **01:30** Love Island. Wyspa miłości - reality show **02:40** Śmierć na, 1000 sposobów **03:05** Interwencja - magazyn reporterów **03:25** Disco Polo Life **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy

TV Trwam

09:00 Tak Go pamiętam **09:20** Mateczniki Polskości **09:30** Sanktuarium polskie **09:50** Św. na każdy dzień **10:00** Audiencja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu **11:00** Kolor Boga **11:25** Jestem mamą **11:40** Prosto o gosp. **12:00** Regina Coeli **12:03** Inf. dnia **12:20** Zofia Czeska - błogosławiona na nasze czasy **12:40** Moja wyspa wiary **13:30** Msza św. **14:30** Ślady Boga i człowieka. Aniołowie **15:00** Muzeum Papiernictwa **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Na zdrowie **16:30** Sokolnik **17:00** Po stronie prawdy **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Regina Coeli **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Opowieści z Księgi Cnót **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyznę **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia

CZWARTEK • 16 maja

TVP 1

04:50 Klan - telenowela TVP
05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
06:55 Msza Święta - czołówka
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Dobre historie - Wiatrak
 - magazyn
08:00 Wydział kryminalny
Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz.
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia
 - telenowela dok., 2023
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 To się oplaca - magazyn
12:55 Park Narodowy New Forest - dok., Niemcy, Wlk. Bryt., 2021
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja

17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda; Sport
20:15 Reporterzy - magazyn
20:30 Korona królów.
Jagiellonowie
21:10 Ojciec Mateusz - serial
22:05 Sprawa dla reportera
23:05 Vasa. Okręt widmo
 - Niewiarygodna katastrofa - dok., Franc., 2023
00:10 Morderstwa w Albi
 - dram., Franc., 2020
02:00 Niewierny - fab., USA, 2019
03:55 Stanley H. - serial krym., Niderl., 2019

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2021
06:20 Operacja zdrowie
 - magazyn medyczny
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie
 - magazyn śniadaniowy
11:15 Metropolita. Dionizy Waledyński - dok., Polska, 2024
11:50 Dla niesłyszących
 - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 Górcy ratownicy
 - serial obyczajowy, Niemcy, 2023
16:00 Koło fortuny - teleturniej

16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:10 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:50 Postaw na milion
21:50 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Panorama
23:00 Erynie - Patodycea
 - serial krym., Polska, 2022
23:50 Hala odlotów - talk-show
01:00 Mokra robota - akcja, USA, 2011. Trójka kumpli przeprowadza perfekcyjnie zaplanowany skok na bank. Coś jednak idzie nie tak...
02:35 Geniusze - fab., Wlk. Bryt., Kan., Niemcy, Polska, 2019

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje
 - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN
 - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje
 - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:40 Detektywi - program krym.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje
 - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Kuchenne rewolucje
 - program kulinarno-rozrywkowy
22:40 American Pie II - kom., USA, 2001
00:45 Sekret w ich oczach
 - sens., USA, Wlk. Bryt., Hiszp., Korea Płd., 2015
02:55 Szpital - program obycz.
03:45 Uwaga! - program interw.
04:00 Nauka jazdy - reality show
04:25 Recepta na stary dom
 - program edukacyjny
04:50 Jak to jest zrobione
 - serial popularnonaukowy
05:15 Kto was tak urządził

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy
 - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny
 - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - paradok.
11:40 Gliniarze - W lesie pod Warszawą ginie młoda kobieta. Mimo zabezpieczonych śladów oraz zeznań świadków, nie udaje się wytypować podejrzanego. Wkrótce Adam i Ewa odkrywają, że...
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - paradokument
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:15 Lepsza Polska - prog. publicystyczny
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Nasz Nowy Dom
 - program rozrywkowy
21:10 Przyjaciółki - serial obycz.
22:10 Wpadka - kom. romant., USA, 2007. Beztroski, mieszkający z bandą kumpli Ben (Seth Rogen) i atrakcyjna, nastawiona na karierę Alison (Katherine Heigl) są sobą zauroczeni... przynajmniej przez jeden wieczór. Dwa miesiące i kilka testów ciężowych później...

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:40 Ukraińska czytanka
 - Artem Czapaj - Czechy, Polska, 2016
09:05 Jan Serce - serial, Polska, 1981
10:05 Panny z Wilka - obycz., Polska, 1979
12:10 Rzec Polska
 - Lokomotywa Pm 36 - dokument, Polska, 2021
12:40 Którędy po sztukę
 - Francisco Goya y Lucientes - magazyn
13:00 Nawet jeśli upadam
 - dok., Wlk. Bryt., 2017
14:00 Czarny Piotruś - kom., Czechosłow., 1963
15:45 Jan Serce - serial, 1981
17:30 Tamte lata, tamte dni
 - Izabela Trojanowska - magazyn
18:10 Organy. W poszukiwaniu brzmienia - dok., Franc., 2022
20:00 Hala odlotów - talk-show

21:05 Czwartkowy klub filmowy - Kwiat wiśni i czerwona fasola
 - dramat, Jap., Franc., 2015. Sentaro szuka kogoś do pomocy w kuchni, jednak gdy zgłasza się starsza pani, Tokue, niechętnie przyjmuje ją do pracy...
23:15 Oficerowie - serial krym., Polska, 2006
00:10 Na wschód od Hollywood - DNA - dram., Franc., 2020
01:55 Kino nocne - Violeta poszła do nieba - fab., Brazylia, Chile, Argent., 2011
04:00 Teledyski
04:45 Podróże z historią - dok.
05:30 Afisz kulturalny ekstra
05:45 Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Nash Bridges
 - Joe dostaje ważną misję - ma pojąć przynależność meksykańskiego gangu.
08:00 Kobra - oddział specjalny
 - Dwunastoletni Felix i jego matka przez przypadek zostają świadkami napadu na bank. Niestety kobieta zostaje śmiertelnie raniona...
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - 34-letni Karol Pilski to bogaty właściciel biura maklerskiego, który swoje imperium zbudował na przekrętach. Kiedy pewnego dnia wraca do domu...
16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

20:00 Gliniarz z Beverly Hills 2
 - kom., USA, 1987
22:00 Agentka specjalnej troski - kom., Franc., 2016. Pewnego dnia dowódca elitarniej jednostki specjalnej otrzymuje zadanie, aby przygotować do egzaminów niezdatną policjantkę...
00:05 Zabita na śmierć - kom., Czechy, 2020. Major Pruber oraz jego podwładny Dratka próbują rozwiązać zagadkę morderstwa.
02:05 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
03:00 Gra muzyka - widowisko rozrywkowe, Polska, 2019
04:05 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:15 Szkoła - Uczennica klasy 3c liceum, Anka Miśkiewicz, na osiemnaste urodziny dostała od rodziców samochód. Jej chłopak jest tym zachwycony.
07:10 Szpital - program obyczajowy
08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Pacjentem doktora Michała Morawskiego jest 8-latek, który oblał się gorącym woskiem do depilacji.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zagadki losu - program obyczajowy
17:55 Szpital - program obyczajowy

18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Niezatapialni - komedia, Franc., Belgia, 2018. Grupa mężczyzn po czterdziestce, u progu kryzysu wieku średniego, tworzy pierwszą w historii męską drużynę pływaków synchronicznych. Pomimo sceptycyzmu i szyszyderstwa otoczenia, trenują z wielkim zapałem...
22:40 Wciąż ją kocham - obycz., USA, 2010
00:50 Zabójcze maszyny
 - przyg., USA, N. Zel., 2018
03:10 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny
04:10 Medium z Long Island
 - paradokument
04:35 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. K

FAŁA ODRY ROZLEWA SIĘ PO KRAJU

Wydawało się, że o tej chorobie można już zapomnieć. I tak było, dopóki rodzice szczepili swoje dzieci. Teraz robi to mniej osób i choroba wróciła. Od początku roku na odrę zachorowało już prawie sto osób, głównie dzieci i ich rodzice.

Odra — jedna z najbardziej zakaźnych chorób — znowu zaczyna być groźna. Od początku roku do 22 kwietnia w Polsce zanotowano już 92 przypadki tej choroby zlokalizowanej w kilku ogniskach: w Warszawie, Wrocławiu i Poznaniu. Największe jest w stolicy, gdzie zachorowało 21 osób, a kontakt z chorymi miało ponad 800 osób. Dla porównania w ubiegłym roku w kraju zarejestrowano 36 przypadków odry, w tym trzy na Warmii i Mazurach. Na szczęście w pierwszym kwartale w naszym regionie nie było jeszcze żadnego zachorowania na odrę.

Powodem nawrotu choroby jest spadek szczepień. Odrę udało się pokonać właśnie dzięki bezpłatnym obowiązkowym szczepieniom.

— W przypadku odry o odporności populacyjnej możemy mówić, jeżeli szczepienia dzieci są na poziomie 95 proc. — tłumaczy Monika Madoń, kierownik sekcji szczepień ochronnych w WSSE w Olsztynie. — Poziom zaszczepienia dzieci na odrę w Polsce spadł do poziomu

poniżej 93 proc. Oznacza to, że straciliśmy odporność zbiorową na tę chorobę.

Tymczasem, jak podkreśla Monika Madoń, odra jest chorobą bardziej zaraźliwą niż COVID-19.

1 OSOBA CHORA MOŻE ZAINFEKOWAĆ 18 INNYCH I JEST TO 3 RAZY WIĘCEJ NIŻ W PRZYPADKU WIRUSA GRYPY CZY SARS-COV-2. RYZYKO ZACHOROWANIA PO KONTAKCIE U OSOBY PODATNEJ SIĘGA 90 PROC.

Szczepienie przeciw odrze wykonywane jest szczepionką skojarzoną MMR przeciw odrze, śwince i różyczce. Obejmuje podanie dwóch dawek szczepionki: pierwsza dawka w 13-15 miesiącu życia i dawka przypominająca w 6. roku życia. Po szczepionkach mogą wystąpić odczyny niepożądane, takie jak gorączka, wysypka czy obrzęki po iniekcji. Jednak trzeba zdawać sobie sprawę z tego, że są to odczyny przemijające.

Odra, świnka i różyczka w opinii wielu rodziców

ŚWIATOWA ORGANIZACJA ZDROWIA (WHO) OSTRZEGA PRZED ALARMUJĄCYM ZAGROŻENIEM ODRĄ W REJONIE EUROPEJSKIM. W ROKU 2023 ZACHOROWAŁO OKOŁO 42 200 OSÓB, PODCZAS GDY W CAŁYM ROKU 2022 TYLKO 941.

małych dzieci uchodzą za banalne i niepowikłane choroby wieku dziecięcego. Tymczasem najczęstszym powikłaniem odry jest zapalenie ucha środkowego oraz zapalenie płuc. U chorych dorosłych obserwuje się także wtórne hepatotropowe zapalenie wątroby. Bardzo ciężkie, choć rzadsze, są powikłania neurologiczne odry: zapalenie mózgu i podostre stwardniające zapalenie mózgu. Jest to postępujące zaburzenie neurodegeneracyjne ośrodkowego układu nerwowego, prowadzące do zgonu.

— Należy szczepić dzieci — apeluje Monika Madoń. — Szczepionki tworzą skuteczną barierę ochronną

organizmu, zmniejszając tym samym ryzyko wystąpienia między innymi odry, krztuśca czy ospy. Dziecko dzięki szczepieniu już zawsze będzie chronione przed groźnymi chorobami zakaźnymi.

Rodzice nie powinni wierzyć w hasła głoszone przez ruch antyszczepionkistów, którzy widzą w szczepionkach ogromne zagrożenie dla dzieci — szczególnie zaburzenie rozwoju zwane autyzmem. Nigdy nie udowodniono, aby po jakiegokolwiek szczepionce u dziecka pojawił się autyzm.

I choć szczepienie na odrę jest obowiązkowe, to nie wszyscy traktują to jako obowiązek. Coraz

więcej rodziców z różnych pobudek, także karmiona bzdurami wypisywanymi w internecie, odmawia zaszczepienia dzieci.

JESZCZE DZIESIĘĆ LAT TEMU W KRAJU NA 1000 DZIECI NIEZASZCZEPIONE BYŁO JEDNO, TERAZ JUŻ 12.

Przez wiele lat utrzymymano wysoki stan zaszczepienia przeciw odrze na poziomie 98-99 proc. W ostatnim dziesięcioleciu obserwujemy w Polsce niepokojący trend — niskowy odsetka dzieci zaszczepionych przeciw odrze, śwince i różyczce (szczepionką MMR). Spadek zaszczepionych dzieci ma szczególne znaczenie w przypadku odry, która należy do jednej z najbardziej zakaźnych chorób, a która do utrzymania odporności populacyjnej wymaga właśnie aż 95 proc. stanu zaszczepienia.

A ten jest niższy.

W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2023 ROKU PROCENT ZASZCZEPIONIA DZIECI PRZECIWKO ODRZE,

ŚWINCE, RÓŻYCZCE W 1. ROKU ŻYCIA WYNOŚIŁ 90,1 PROC. A W 6. ROKU ŻYCIA — 88,4 PROC. W UBIEGŁYM ROKU W WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIM ODNOTOWANO 3307 ODMÓW SZCZEPIEŃ I 2647 NIEZASZCZEPIONYCH DZIECI.

Niezaszczepienie dziecka wiąże się nie tylko z wystawieniem go na wielkie ryzyko, jak też innych osób, ale również z karami dla rodziców. W minionym roku w naszym regionie na rodziców odmawiających zaszczepienia dziecka nałożono grzywny na kwotę 38 tys. zł.

Zwiększoną liczbą zachorowań na odrę zajmowała się w zeszłym tygodniu sejmowa Komisja Zdrowia.

— Niestety należy się spodziewać wzrostu zachorowań w najbliższych latach, tak też oceniają to organizacje międzynarodowe, gdyż zjawisko spadku ilości osób zaszczepionych nie dotyczy tylko Polski — stwierdził podczas posiedzenia komisji Wojciech Konieczny, wiceminister zdrowia.

ANDRZEJ MIELNICKI

SANEPID ALARMUJE. ROŚNIE LICZBA ZAKAŻEŃ

Na terenie Warmii i Mazur aż czterokrotnie wzrosła liczba przypadków szkarlatyny — informuje olsztyński sanepid.

Typowy dla szkarlatyny malinowy język

Jednym z najważniejszych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa warmińsko-mazurskiego jest prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych, jak też monitorowanie sytuacji epidemiologicznej. Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olsztynie właśnie opublikowała raport „Stan sanitarno-

-higieniczny województwa warmińsko-mazurskiego 2023 rok”.

— Niestety, od 2022 r. po okresie pandemii COVID-19, notujemy w województwie wzrost zachorowań na stale monitorowane choroby zakaźne — przyznaje Janusz Dzisko, dyrektor Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie.

SZKARLATYNA BIJE REKORDY

W 2023 r. zanotowano prawie czterokrotny wzrost zachorowań na płonicę, czyli szkarlatynę. Szkarlatyna rozpoczyna się gwałtownie — od bólu gardła, wysokiej temperatury (39-40 stopni Celsjusza), bólu głowy. Charakterystyczne są też wysypka (zmiany mają postać drobnych czerwonych plamek) i biały nalot na języku (w

czwartym dniu choroby język zmienia kolor na malinowy). Migdałki są powiększone i żywo czerwone. Na szkarlatynę chorują głównie dzieci do czternastego roku życia. Chorobę wywołują paciorkowce. Do zakażenia dochodzi drogą kropelkową.

Niestety u małych dzieci szkarlatyna jest chorobą, która bardzo często przebiega na początku i z wymiotami, więc praktycznie odpada leczenie doustne. W takiej sytuacji trzeba zacząć pacjenta leczyć dożylnie, w szpitalu.

Szkarlatyna, inaczej zwana płonicą, to choroba zakaźna, tak jak grypa czy ospa. Okres wylegania choroby to zwykle 2-4 dni. Szczepionka na tę chorobę nie została jak dotąd opracowana. Lekarze podkreślają, że choroba cechuje się wysoką zaraźliwo-

cią i można zarazić się kilkukrotnie.

— To jest fatalny poziom zachorowań na szkarlatynę. Z punktu widzenia lekarskiego również wygląda to źle. To jest choroba, która niesie ze sobą wiele powikłań. To niedobrze, że tak się rozsiewa — mówi Ewa Zakrzewska, jedna z olsztyńskich lekarek rodzinnych.

To niejedyne zagrożenie życia mieszkańców regionu. W 2023 r. na terenie województwa zarejestrowano 12 258 potwierdzonych przypadków zakażeń SARS-CoV-2.

— Najwyższe wskaźniki zapadalności zanotowano w powiatach: nidzickim, działdowskim, elkim, braniewskim i nowomiejskim — czytamy w raporcie „Stan sanitarno-higieniczny województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2023”.

GROŹNE KLESZCZE

W województwie warmińsko-mazurskim, z uwagi na wyjątkowo dużą liczbę występowania zakażonych kleszczy, wskaźniki zapadalności na boreliozę oraz kleszczowe zapalenie mózgu są bardzo wysokie i dużo wyższe niż wskaźniki krajowe.

Jak twierdzą epidemiolodzy, w 2023 roku na Warmii i Mazurach nastąpił dalszy wzrost zachorowań na boreliozę; zarejestrowano 1297 takich przypadków. Dla porównania w 2022 roku było ich 841.

Negatywny obraz wzrostu zakażeń wyłania się z danych dotyczących występowania zakażeń tzw. meningokokowych. Ze względu na ciężki przebieg i dużą śmiertelność postrzegane są jako jedne najbardziej niebezpiecznych zakażeń bakteryjnych ludzi. Ich poziom był w 2023 roku

na Warmii i Mazurach wyższy od średniej krajowej.

SZCZEPIONIA NA RATUNEK

Czy można odwrócić te tendencje?

— W zapobieganiu zachorowaniom na wiele chorób wirusowych pomocne są szczepienia ochronne. Poziom wyszczepialności przeciwko niektórym chorobom jest jednak wciąż zbyt mały — przyznaje dyrektor Dzisko.

Dotyczy to także zapobiegania powikłaniom wywołanym przez kleszcze.

— Najskuteczniejszą formą ochrony przed zakażeniem wirusem kleszczowego zapalenia mózgu jest szczepienie, które jest zalecane w szczególności dla najbardziej narażonych grup zawodowych (leśnicy, rolnicy itp.) — podkreślają epidemiolodzy.

GRZEGORZ SZYDŁOWSKI

WYSOCZYŻNA ELBLĄSKA OD A DO Z

Chrzyszcz kruszczyca złotawka
(*Cetonia aurata*)Chrzyszcz żuk leśny
(*Anoplotrupes stercorosus*)

I JAK INSEKTY

Ta tajemnicza nazwa to inne określenie dla gromady zwierząt zwanej owadami (*Insecta*). Należy ona do stawonogów (*Arthropoda*). Owady charakteryzują się ciałem pokrytym chitynowym oskórkiem, podzielonym na trzy główne segmenty (głowa, tułów, odwłok) wyposażonym w trzy pary członowanych odnóży. Większość owadów posiada dwie pary skrzydeł, chociaż u niektórych gatunków mogą one być zredukowane lub nieobecne. Owady odgrywają kluczowe role w ekosystemach na całym świecie, pełniąc funkcje takie jak zapylanie, rozkład materii organicznej i stanowiąc ważne ogniwo w łańcuchach pokarmowych. Ich różnorodność i adaptacyjność uczyniły je jednymi z najbardziej rozpowszechnionych i licznych form życia na Ziemi – stanowią one 90 proc. gatunków wszystkich zwierząt. Wśród owadów można wyróżnić wiele rzędów,

m.in.: chrzyszczce (*Coleoptera*), motyle (*Lepidoptera*), muchówki (*Diptera*), błonkówki (*Hymenoptera*) czy pluskwiaki (*Hemiptera*).

OWAD OWADOWI
NIERÓWNY

Owady są gromadą najbardziej różnorodną. Zdecydowana większość tych zwierząt żyje na lądzie i posiada skrzydła, dzięki którym świetnie radzi sobie w powietrzu. Niektóre owady, jak rybiki, przerutki czy pchły, nie mają skrzydeł, ale poruszają się szybko, biegnąc lub skacząc. Nieliczne owady żyją w wodzie, np. niektóre wodne chrzyszczce i pluskwiaki. Jednym z najpopularniejszych jest rząd chrzyszczce (*Coleoptera*). Jego przedstawiciele są często mylnie nazywani żukami bądź pieszczotliwie żuczkami. A prawda jest, jak to zwykle bywa, pośrodku. Wszystkie żuki są chrzyszczkami, ale nie wszystkie chrzyszczki są żukami. Dla osób zajmujących się koleopterologią (nauką

Wysoczyżna Elbląska zaskakuje tajemniczymi leśnymi ścieżkami i panoramicznymi widokami. Liczne szlaki piesze i rowerowe prowadzą przez najbardziej atrakcyjne turystycznie wzgórza między Elblągiem a Tolkmickiem, dlatego poświęcamy im cykl „Poznaj Wysoczyżnę Elbląską od A do Z!”, który specjalnie dla naszych Czytelników tworzy zespół Parku Krajobrazowego Wysoczyżny Elbląskiej.

o chrzyszczkach, zwanych także tęgopokrywymi) nazwa ta określa tylko jedną grupę chrzyszczek, a mianowicie nadrodzinę żukokształtne (*Scarabaeoidea*). Powszechnie spotykanym przedstawicielem wspomnianej nadrodziny jest dla większości dobrze znany żuk leśny. Kolejnym przykładem jest kruszczyca złotawka, którą często spotykają miłośnicy piwonii. Żywią się one m.in. kwiatami piwonii, więc występują na niej w okresie kwitnienia, czyli na przełomie maja i czerwca.

Lepidoptera to rząd motyli, wśród których znajdują się przepiękne, kolorowe motyle dzienne oraz mniej okazałe, najczęściej skromnie ubarwione motyle nocne nazywane ćmami. Na Wysoczyżnie Elbląskiej spotkać można jednego z najciekawszych ubarwionych motyli występujących w Polsce – pają królowej. Wielką różnorodność w ubarwieniu skrzydeł motyle zawdzięczają ich charakterystycznej budowie. Błoniaste skrzydła tych owadów zbudowane są z licznych, małych łuseczek w przeróżnych kolorach. Ogromną różnorodność można obserwować też wśród larw motyli, czyli gąsienic. Niektóre osobniki są

bardzo niepozorne, wstonowane kolorach, niektóre w bardzo krzykliwych. Część jest wielobarwna, a część pokryta różnej długości włoskami. Wiele przedstawicieli owadów znajdzie swe miejsce w gronie zapylaczy. Grupą, która ma największe „zasługi” w zapylaniu, są owady z rzędu błonkoskrzydłych. Do tego rzędu należy wszystkim dobrze znana pszczoła miodna oraz dzikie pszczoły, takie jak murarka ogrodowa.

CZY PAJĄK JEST OWADEM?

Wiele osób nazywa owady kolokwialnie robakami. Czy pająki też są „wrzucone” do tego samego „worka”? Choć należą do stawonogów i na pierwszy rzut oka są do nich podobne, pająki owadami nie są. Te często mylone z owadami zwierzęta należą do odrębnej gromady zwanej pajęczakami (*Arachnida*). Budowa ciała pająków jest inna (m.in. mają ciało zbudowane tylko z dwóch części i mają cztery pary nóg). Łączy je natomiast to, że zamieszkują te same siedliska, ponieważ owady stanowią ich podstawowe pożywienie.

MARTA PIEKARSKA,
PARK KRAJOBRAZOWY
WYSOCZYŻNY ELBLĄSKIEJ

A w piątek 24 maja
przeczytacie
o jaskółkach.

Dotychczas w ramach
pierwszego cyklu
Wysoczyżna Elbląska
od A do Z ukazały się
następujące artykuły:

A JAK ABEGG
B JAK BIELIK
C JAK CESARZ
D JAK DZIECIOŁ
E JAK ELBLĄSKIE
TOWARZYSTWO
STAROŻYTNOŚCI
F JAK FLORA WIOSENNA
G JAK GŁAZY NARZUTOWE
H JAK HOGGO
I JAK IRYS
J JAK JELEŃ SIKI
K JAK KRUSZCZYKI
L JAK LEPIEŻNIK
Ł JAK ŁĘCZE
M JAK MIODUNKA
N JAK NATURA 2000
O JAK ORZESZNICA
P JAK POMNIKI PRZYRODY
R JAK REZERWATY
PRZYRODY
S JAK SZLAK
KOPERNIKOWSKI
Ś JAK ŚWIĘTY KAMIEŃ
T JAK TOJAD
U JAK USZATKA
W JAK WYSOCZYŻNA
ELBLĄSKA
Z JAK ZASKRONIEC
ZWYCZAJNY

Dotychczas w ramach
drugiego cyklu Wysoczyżna
Elbląska od A do Z ukazały
się następujące artykuły:

A JAK ASTER SOLNY
B JAK BAŻANTARNIA
C JAK CENTURIA
D JAK DOMY PODCIENIOWE
E JAK ELFRIDA
F JAK FOLWARKI
G JAK GODY WIOSENNE
H JAK HUTA ŻUŁAWSKA

Wysoczyżnę Elbląską polecamy zwiedzać przy pomocy aplikacji Kraina Buka. To idealny przewodnik dla wszystkich aktywnych turystów chcących poznać urokliwe miejsca i zakątki Wysoczyżny Elbląskiej. Aplikacja pokaże najciekawsze miejsca, zabytki, pomniki przyrody i inne okoliczne atrakcje do odkrycia w trakcie urlopu lub wolnego weekendu. Zeskanuj kod QR, by pobrać aplikację na swój telefon.

Motyl paź królowej
(*Papilio machaon*)

KASIA MAZUR „ZAMASKOWANA. Z PAMIĘTNIKA AUTYSTKI”

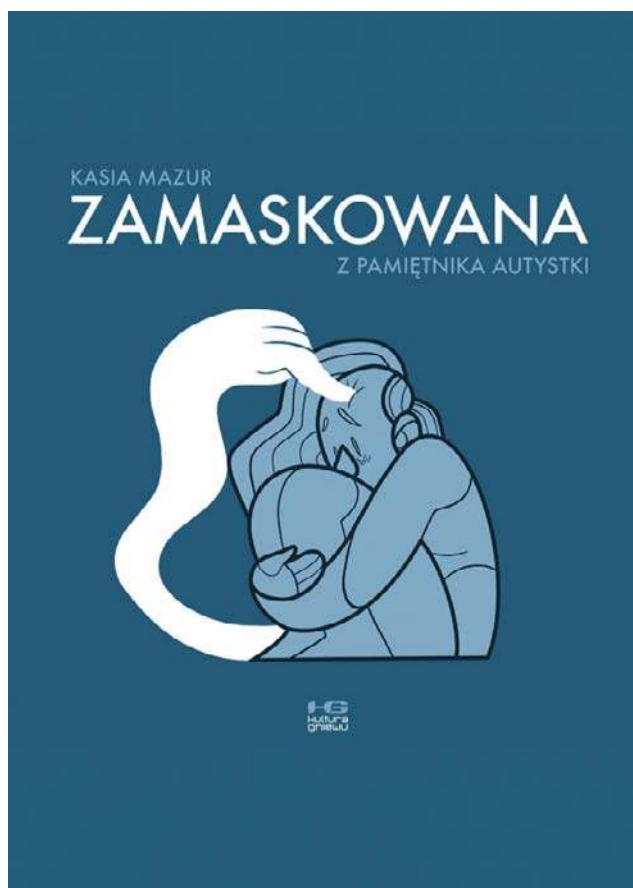
Spośród komiksów autobiograficznych ten jest jedyny w swoim rodzaju! „Zamaskowana” to bowiem pierwszy polski komiks o kobiecie w spektrum autyzmu. Autorka przedstawia w nim swoje życie jako późno zdiagnozowanej autystki.

Kasia Mazur jest ilustratorką, riggerką i autorką komiksów. Przez wiele lat tworzyła i publikowała swoje prace w internecie pod pseudonimem Imana. Opublikowała zbiór paszków komiksowych „Kartofle”, jego drugą odsłonę pt. „Tłuczone ziemniaki” oraz tom „Mama zabiła mi psa”, który jest uzupełnieniem albumu „Zamaskowana. Z pamiętnika autystki”. Mieszka w Warszawie ze swoim mężem Janem i psem Łajką.

Warto zaznaczyć, że chociaż komiks „Zamaskowana. Z pamiętnika autystki” ma wyjątkowo kolorową i przyjemną dla oka kreskę, to porusza trudne tematy, o których autorka informuje z tyłu okładki. Z tego względu nie jest to odpowiednia pozycja dla dzieci. „Diagnoza”, „Meltdown”, „Shutdown”, „Seks” czy „Używki” – to tylko kilka tytułów rozdziałów komiksu Kasi Mazur. Na blisko 200 stronach autorka dzieli się z czytelnikami swoimi doświadczeniami osoby żyjącej się z autyzmem, ograniczeniami i trudnościami

z nim związanymi. A robi to z niezwykłą lekkością i poczuciem humoru. To pozycja nie tylko dla tych, którzy chcieliby skonfrontować swoje osobiste doświadczenia związane z autyzmem, ale chyba przede wszystkim dla osób, które nie zmagają się z nim na co dzień. „Zamaskowana” pomoże im lepiej zrozumieć osoby w spektrum.

Książek o życiu osób w spektrum autyzmu powstało już wiele. Jednak komiks „Zamaskowana” według mnie jest jednym z bardziej emocjonalnych i osobistych. Podziwiam autorkę za odwagę, z jaką opowiada o sobie. Dzięki „Zamaskowanej” jesteśmy w stanie wejść do umysłu osoby autystycznej i jej oczami ujrzeć świat. Kasia Mazur szczerze i wprost pokazuje swoje zachowania, myśli oraz problemy, z jakimi się w życiu mierzy. Bardzo interesująca jest również forma, w jakiej autorka podaje swoje wspomnienia z życia. Przedstawia je bowiem w postaci dialogu z... jej nieżyjącym już od dawna psem o imieniu Cookie. Dowiadujemy

się z ich rozmowy o tym, jak trudno było pogodzić się jej z utratą ukochanego psa, jak poznała lekarską diagnozę o autyzmie oraz jak wyglądało jej życie po tym, gdy na rzecz bycia komik-

sowym twórcą porzuciła pracę w farmacji.

Mimo że komiks jest niewielki w swoim formacie, to zawiera sporo ważnych treści. Między innymi wyjaśnia niektóre pojęcia do-

WARTO ZAZNACZYĆ, ŻE CHOCIAŻ KOMIKS „ZAMASKOWANA. Z PAMIĘTNIKA AUTYSTKI” MA WYJĄTKOWO KOLOROWĄ I PRZYJEMNĄ DLA OKA KRESKĘ, TO PORUSZA TRUDNE TEMATY, O KTÓRYCH AUTORKA INFORMUJE Z TYŁU OKŁADKI.

tyczące osób w spektrum autyzmu. Na przykład wcześniej wspomniane meltdown i shutdown są to określenia na stan, w jakim znajdują się osoby autystyczne w sytuacji przytłoczenia czy przebodźcowania. Jednakże ten komiks nie jest skupiony na samym autyzmie – jest to historia wrażliwej dziewczyny i jej dorastania, które upłynęło jej pod znakiem tytułowego maskowania, czyli prób dopasowania się do innych ludzi. Kasia Mazur dosadnie przedstawia między innymi swoje trudne relacje

z matką czy doświadczanie przemocy rówieśniczej oraz swoje zmagania z depresją i zaburzeniami lękowymi. Jednocześnie pełno w tej opowieści humoru oraz otuchy dla wszystkich, którzy zmagają się z podobnymi problemami. Autorka pokazuje, jak bardzo diagnoza, terapia oraz wsparcie bliskich (zwłaszcza jej męża) pomogły jej lepiej zrozumieć świat oraz siebie samą.

Polecam gorąco „Zamaskowaną” nie tylko osobom w spektrum autyzmu!

AGATA TUPAJ

AGNIESZKA PIETRZYK „OSTATNIE SŁOWO”

Zdesperowany człowiek zdolny jest do wszystkiego. „Ostatnie słowo” Agnieszki Pietrzyk to kapitalny thriller psychologiczny z motywem książki w książce.

Checiałabym napisać książkę o największym koszmarze. O tym, czego ludzie najbardziej się boją”. Z takim pomysłem w drzwiach Williama Krigera staje klientka inna niż wszystkie. W zadaniu, jakie postawiła przed nim Weronika, pozornie nie ma nic nietypowego. W końcu Kriger zarabia na życie, wymyślając początki książek. Ale choć mężczyzna realizuje zlecenie, Wera nie znika z jego życia. Przeciwnie. Jej oczekiwania rosną, a obecność staje się coraz bardziej uciążliwa. Kobieta koniecznie chce znać dalszy

ciąg historii jednej z bliźniaczek, która zostawiona przez roztargnionego ojca w samochodzie, zniknęła bez śladu. Wobec natarczywości klientki William jest bezradny. Wie, że musi zgodzić się na wszystko, by utrzymać w ukryciu swój mroczny sekret. Jednak nie zdaje sobie sprawy z tego, co się wydarzy, gdy napisze ostatnie słowo.

Ta powieść to z pewnością nie ostatnie słowo Agnieszki Pietrzyk. Pisarka po raz kolejny udowodniła, jak bardzo potrafi zaskoczyć swoich czytelników. Tym razem zdecydowała się na motyw książki w książce. Równole-

gle czytamy dwie odrębne historie: fabułę dotyczącą pisarza przeplatającą się z treścią książki pisanej przez niego dla tajemniczej

klientki pod tytułem „Czarna wołga wraca”. Obie te historie łączy jednak więcej, niż mogłoby się wydawać... Ten zabieg wyszedł autorce znakomicie, ponieważ w ten sposób powieść zyskała głębię. Temat książki Williama, czyli zaginięcie dziecka, co prawda przewijał się już wiele razy w thrillerach, jednak został tu przedstawiony w sposób niekonwencjonalny. Nie ma większego koszmaru dla rodzica, niż strach o życie własnego dziecka. Snując tę opowieść, autorka świetnie pokazała, jak zaginięcie dziecka może wpłynąć nie tylko na rodziców, ale również na małomiastecz-

kową społeczność, z którą mamy tutaj do czynienia. Widzimy tutaj, jak skomplikowane potrafią być relacje międzyludzkie oraz jak nienawiść i cierpienie potrafią popchnąć do złego. Zarówno w jednej, jak i drugiej historii akcja toczy się pomału, odsłaniając przed nami mroczne sekrety poszczególnych bohaterów i rozwiązanie zagadek, które przyprowadzą o grozę. Ciekawe jest również to, że w wir wydarzeń jesteśmy wciągani od samego początku – „Ostatnie słowo” otwiera mocna scena, której wyjaśnienie pojawia się dopiero pod koniec książki, a przez całą lekturę

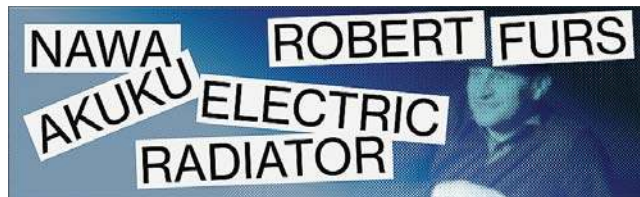
próbujemy dociec, o co tak naprawdę chodzi. Zakończenie jest bardzo przewrotne i dające do myślenia. Za tak sprawne poprowadzenie dwóch zaskakujących się historii należy się autorce uznanie.

„Ostatnie słowo” to jeden z ciekawszych thrillerów psychologicznych, jakie mi było dane ostatnio czytać. Nieszablonowy, intrygujący, niezwykle klimatyczny i trzymający w napięciu do ostatniej strony. Mocno działa na emocje i skłania do refleksji nad tym, jak my sami byśmy postąpili w podobnych sytuacjach.

AGATA TUPAJ

CO: TYDZIEŃ BIBLIOTEK 2024 W BANS W ELBLĄGU
GDZIE: BIBLIOTEKA AKADEMII NAUK STOSOWANYCH W ELBLĄGU
KIEDY: 10 MAJA

– warsztaty krawieckie (szyjemy plecaki BANS) z pracownią MAMY TO oraz studentkami IPJ, obowiązują zapisy, wstęp wolny
– godzina 10.00
– miejsce: Al. Grunwaldzka 135, BANS (BUI)

CO: NAWA AKUKU | ROBERT FURS | ELECTRIC RADIATOR
GDZIE: CENTRUM SZTUKI GALERIA EL
KIEDY: 10 MAJA

Centrum Sztuki Galeria EL zaprasza na pierwszy koncert z cyklu NAWA AKUKU – Robert Furs – Electric Radiator
Kiedy: 10 maja 2024

O której: 19:00

Gdzie: Centrum Sztuki Galeria EL, nawa główna

Cykl koncertów Nawa AKUKU

W ramach cyklu planujemy organizację kilku przedsięwzięć zarówno koncertowych jak i performatywnych, podczas których artyści zmierzają się z piękną akustyką nawy głównej Galerii EL. Występować będą solowi artyści grający muzykę akustyczną, elektroakustyczną, wykorzystujący różne formy ekspresji dźwiękowej i muzycznej. Część z tych koncertów odbędzie się bez nagłośnienia, zaś część, ze względu na formę, wykorzysta środki akustyczne w taki sposób, aby ukazać potencjał akustyczny nawy głównej.

Robert Furs – Electric Radiator

Koncert Electric Radiator otwiera cykl Nawa AKUKU. Muzyk solowy, akordeonista Robert Furs przedstawi zupełnie nowe, nieoczekiwane brzmienia swojego instrumentu w elektroakustycznym koncercie. Sięgając po zupełnie nowy, skomponowany przez siebie repertuar z płyty Electric Radiator artysta zabierze uczestników w swoją muzyczną podróż, Akustyka Galerii doprawi szczyptą pogłosu ową wycieczkę. Robert Furs – akordeonista, pianista, dyrygent. Ukończył klasę akordeonu w Państwowym Zespole Szkół Muzycznych im. Artura Rubinsteina w Bydgoszczy, Akademię Muzyczną im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy na Wydziale Dyrygentury i Edukacji Muzycznej, a także Akademię Muzyczną im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku na Wydziale Instrumentalnym specjalność Akordeon pod kierunkiem prof. Elżbiety Rosińskiej. Robert Furs jest popularyzatorem akordeonu jako instrumentu solowego. Jest założycielem i liderem takich zespołów jak: Furs Music Duo, Deja Vu, Acoustic Klezmers, i FURS Trio. Współpracuje z Elbląskim Towarzystwem Kulturalnym i innymi organizacjami kulturalnymi w regionie. Jest czterokrotnym laureatem Stypendium Kulturalnego Miasta Elbląg oraz Stypendium „Promocje” Elbląskiego Towarzystwa Artystycznego. Artysta jest animatorem życia kulturalnego w Elblągu, a także poprzez swoją pracę pedagogiczną propagatorem muzyki wśród dzieci i młodzieży. Od 2000-ego roku prowadzi w Elblągu Szkołę Muzyczną FURS MUSIC. Wykonawca prezentował swój dorobek artystyczny na koncertach w kraju i za granicą. Współpracował między innymi z Filharmonią Pomorską im. Ignacego Jana Paderewskiego w Bydgoszczy. Akordeonista jest wykonawcą muzyki klasycznej, a także muzyki rozrywkowej z nurtu estradowego. Robert Furs jest autorem płyt „ELECTRIC RADIATOR”, „THE SOUND OF FRANCE”, „IN TANGO” oraz „FURS ACCO” w której zawarł swoje dotychczasowe doświadczenia muzyczne, a także przedstawił swoje umiejętności techniczne i interpretacyjne. Ta ostatnia płyta została wydana w Europie pod tytułem „CLASSICAL ACCORDION”.

CO: ATRAKCJE NA TYDZIEŃ BIBLIOTEK 2024
GDZIE: BIBLIOTEKA ELBLĄSKA
KIEDY: 10-11 MAJA

W terminie 8-15 maja zapraszamy do Biblioteki Elbląskiej na szereg fantastycznych wydarzeń odbywających się w ramach tegorocznej edycji Tygodnia Bibliotek pod hasłem „Biblioteka – miejsce na czasie”. Wśród propozycji m.in.: gra miejska, kiermasz książek, warsztaty plastyczne, rozgrywki gier planszowych, czytanie wrażeń, promocja na zwiedzanie Interaktywnej Wystawy Dawnej Książki i Prasy Elkamera w cenie 8 zł/osoba i wiele innych.

Szczegółowy program:

10 maja, godz. 11:00-13:00 – Gra miejska „Zabytki kultury i natury” (organizowana przez Bibliotekę Elbląską i Warmińsko-Mazurską Bibliotekę Pedagogiczną). Gra przeznaczona jest dla uczniów szkół podstawowych z klas 4-7. Ilość grup ograniczona – decyduje kolejność zgłoszeń. Zapraszamy grupy trzyosobowe z opiekunem). Zadania dotyczyć będą Elbląga: zabytków, pomników przyrody oraz obydwu bibliotek. Podczas rozwiązywania zadań uczestnicy będą wykorzystywać: kody QR, mapy Google, a na rozpoczęcie i zakończenie wezmą udział w interaktywnej grze. Rozpoczęcie gry: Cyberiada, ul. Hetmańska 16, godz. 11:00 (omówienie zasad, pierwsze zadania). Obowiązują zapisy: tel. 55 611 00 66.

10 maja, godz. 12:00, Lokomotywa, ul. Ogólna 59 – „Interaktywna Lokomotywa” – zabawy, gry, tamigłówki dla dzieci z wykorzystaniem tablicy interaktywnej.

10 maja, godz. 16:00, Biblioteka Młodego Czytelnika Bulaj, ul. Zamkowa 1 – Botaniczne wspólne bazgranie dla młodzieży 12+. Uczestnicy są proszeni o zabranie tuszu kreślarskiego i pędzeli retuszerskich. Z powstałych podczas zajęć prac powstanie wystawa.

10 maja, godz. 17:00, Kostka, ul. Wybickiego 20 – Robótkoteka (szydełkowanie, robienie na drutach).

11 maja, godz. 10:00-15:00, ul. św. ducha 3-7 – Kiermasz książek wycofanych z bibliotecznego księgozbioru.

11 maja, godz. 9:30, Kostka, ul. Wybickiego 20 – Dyskusyjny Klub Książki dla dzieci i rozmowa o książce „Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach”.

11 maja, godz. 11:00, Kostka, ul. Wybickiego 20 – Planszówkowy Zawrót Głowy w Kostce: rozgrywki gier planszowych dla osób w każdym wieku.

11 maja, godz. 12:00, Elkamera, ul. św. Ducha 3-7 – „W magicznym świecie książek” – czytanie wrażeń dla dzieci w wieku 5+ wraz z opiekunami (obowiązują zapisy: tel. 55 625 60 32).

W trakcie spotkania uczestnicy będą doświadczać słuchanych historii wielozmysłowo. Czytaniu towarzyszyć będą zabawy plastyczne oraz ruchowe. Dzieci poznają zarys historii książek, od książek rękopiśmiennych do wynalazku druku. Chętne dzieci zachęcamy do przebrania się za ulubioną postać z książek.

11 maja, godz. 12:00, filia nr 3, al. J. Piłsudskiego 17 – „Drzwi do wyobraźni” – rodzinne warsztaty literacko-plastyczne dla dzieci w wieku 6-10 lat wraz z opiekunami.

CO: FESTA ITALIANA – FESTIWAL KUCHNI WŁOSKIEJ
GDZIE: STARY RYNEK
KIEDY: 10-11 MAJA

Włochy przybywają do Elbląga. Od 7 do 11 maja, w godzinach 9-21, Stary Rynek zamieni się w małą Italię. Przed nami pięć dni pełnych aromatycznych zapachów, wyśmienitych smaków i włoskiej energii. 10 i 11 maja o godz. 16:00 wystąpi Pino Serio – artysta, który przeniesie nas w świat włoskiej muzyki i klimatu

rodem z południowej Europy. A to wszystko w otoczeniu kolorowych straganów, pełnych włoskich specjałów. Weźcie rodzinę, przyjaciół i przyjdźcie na Stary Rynek, by zanurzyć się w tym włoskim klimacie. Nie przegapcie tej okazji i do zobaczenia na „Festa Italiana”.

CO: DLACZEGO SZTUKA?! | NIEZŁY TEATRZYK
GDZIE: CENTRUM SZTUKI GALERIA EL
KIEDY: 11 MAJA

Warsztaty dla Dzieci w wieku 6-10 lat i ich Dorosłych w wieku 18+

Kiedy: 11 maja 2024 roku, w sobotę

Godzina: 12.00 – 13.30

Miejsce: w Galerii EL, przy ul. Kuśnierskiej 6, jeszcze dokładniej

– w pracowni – Galerii Laboratorium

Zapisy: e-mail helena@galeria-el.pl lub SMS 532 885 931

(szczegóły poniżej)

Łyżka, widelec i kawałek bibułki. Tyle wystarczy, aby stworzyć teatralne przedstawienie. Podczas warsztatów z codziennych przedmiotów wyczarujemy aktorki i aktorów, a także scenografię. Następnie odegramy nasze małe-wielkie scenki przed warsztatową publicznością. Oklaski!

Jeśli:

- lubisz czasem porobić coś plastycznego,
- chętnie słuchasz (śmiesznych/dziwnych/niesamowitych) opowieści po to, aby potem dzielić się z innymi zastyszczanymi ciekawostkami,
- w Twojej głowie co jakiś czas pojawiają się różne pytania
- w tym na temat sztuki, a Ty chcesz znać na nie odpowiedzi,
- masz fajną Dorosłą osobę, która podziela Twoje zainteresowania i już od jakiegoś czasu myślisz o tym, żeby gdzieś razem wyjść...

... to koniecznie zapisz siebie i swoją osobę Dorosłą na lekcje edukacji „Dlaczego sztuka?!” podczas których:

- poznacie odpowiedzi na pytania ze świata sztuki,
- poznacie historie i herstorie artystów i artystek,
- wykonacie prace plastyczne związane z tematem danego spotkania, które zabierzecie ze sobą,
- spędzicie czas kreatywnie i na luzie.

Nieco więcej szczegółów:

- każda lekcja edukacji trwa około 1,5 godziny zegarowej,
- po zajęciach możecie zwiedzić wystawy prezentowane w Galerii EL, bez ponoszenia dodatkowych opłat,
- zapisy na poszczególne zajęcia odbywają się w wyznaczonym terminie, prosimy – zwróć na to uwagę,
- zapisów dokonać możecie poprzez wysłanie wiadomości e-mail: helena@galeria-el.pl lub SMS na nr tel.: 532 885 931 (treść: DLACZEGO SZTUKA? Imiona i nazwiska uczestników plus ich wiek oraz numer telefonu)
- wysłanie wiadomości nie jest równoznaczne z Waszym uczestnictwem w zajęciach, jest nim otrzymanie od nas wiadomości z potwierdzeniem.

CO: ZNICH
GDZIE: KLUB MJAZZGA
KIEDY: 11 MAJA, 19:00 DOOR

ZNICH to legend of Belarusian Pagan Metal. Zespół Znich powstał w 1996 roku, od tego czasu skład zmieniał się kilkakrotnie. W tym okresie zespół występował na różnych festiwalach i koncertach zarówno na Białorusi jak i za granicą (Polska, Ukraina, Francja, Litwa). Zespół prowadzi aktywną działalność koncertową, wielokrotnie występował jako goście i uczestnicy na festiwalu Basovische w Polsce, a także na wszystkich festiwalach. Zespół prezentuje na festiwalu nowy program, styl który nazwał Archaic-folk black pagan metal.

CO: MAGNIFICAT – PRAWYKONANIE KOMPOZYCJI MAGDALENY GARBECKIEJ
GDZIE: KOŚCIÓŁ ŚW. PAWŁA APOSTOŁA W ELBLĄGU
KIEDY: 11 MAJA, GODZ. 19

Serdecznie zapraszamy na prawykonanie kompozycji „Magnificat” Magdaleny Garbeckiej.

W programie: G. Gilpin, J. Leavitt, M.L. Ligfoot, B. Sharpe, C. Stephens.

Magdalena Garbecka „Magnificat” – prawykonanie.

Wykonawcy:

Elbląski Chór Kameralny,
Miłosz Janiak – dyrygent,
Magdalena Łaszcz – sopran,
Maja Wilkowska – flet,
Emilia Kwaśniewska – klarnet,
Jakub Piwowarski, Rafał Wiśniewski – skrzypce,
Flavia Mazur – wiolonczela,
Magdalena Garbecka, Bartosz Śpiewak – fortepian,
Organizatorzy: Magdalena Garbecka, Miłosz Janiak.
Projekt został zrealizowany w ramach programu stypendialnego PROMOCJE Elbląskiego Towarzystwa Kulturalnego w latach 2022 i 2023.

CO: TWÓRCZE SPOTKANIA
I GUSTAV KLIMT I SECESJA
GDZIE: CENTRUM SZTUKI GALERIA EL
KIEDY: 12 MAJA

Warsztaty dla osób dorosłych i młodzieży uczęszczającej do szkoły ponadpodstawówkowej
Kiedy: 12 maja 2024 roku, w niedzielę
Godzina: 12.00-15.00
Miejsce: w Galerii EL, przy ul. Kuśnierskiej 6, jeszcze dokładniej – w pracowni – Galerii Laboratorium
Zapisy: e-mail helena@galeria-el.pl lub SMS 532 885 931
Podczas warsztatów poznamy bliżej Gustava Klimta i jeden z bardziej dekoracyjnych kierunków w sztuce: secesję. Następnie wykonamy własne ikony inspirowane m.in. „Portretem Adeli Bloch- Bauer” czy „Pocałunkiem”.
UWAGA! Na spotkanie zabrać można wydruk portretu np. bliskiej osoby, aby użyć go w projekcie.
– Zapisy: Prosimy o wysłanie wiadomości: „Twórcze Spotkania-maj”, podanie imienia, nazwiska oraz numeru telefonu (w przypadku zapisywania na zajęcia więcej niż jednej osoby prosimy o powyższe dane każdej osoby).
– Wystanie wiadomości nie jest równoznaczne z uczestnictwem w warsztatach – jest nim otrzymanie od nas wiadomości z potwierdzeniem.
– Wszystkie prace powstałe podczas lekcji edukacji stają się własnością Uczestniczek i Uczestników.

CO: IX SPOTKANIE
ELBŁĄSKICH KLASYKÓW
GDZIE: GÓRA CHROBREGO
KIEDY: 12 MAJA

IX Spotkanie Elbląskich Klasyków. Rozpoczynamy sezon 2024.
Krotko mówiąc: 12 maja godzina 15:00 parking pod GÓRĄ CHROBREGO !!!

Standardowo widzimy się po to aby zaprezentować swoje auta, motocykle, integrować się, wymieniać doświadczeniami, porozmawiać.
Masz auto, motocykl do 1990 roku (można coś naciągnąć) lub produkcji polskiej? Jesteś mile widziany na naszym spotkaniu.

REKLAMA

REKLAMA

przetarg

Braniewo, dnia 10.05.2024 r.

OGŁOSZENIE O PRZETARGU NIEOGRANICZONYM NA USTANOWIENIE ODRĘBNEJ WŁASNOŚCI LOKALI MIESZKALNYCH

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zatoka” w Braniewie informuje, że dysponuje wolnymi w sensie prawnym lokalami mieszkalnymi:

- Mieszkanie przy **ul. 700-lecia 29/3 w Braniewie**, położone na II kondygnacji, składa się z dwóch pokoi, przedpokoju, kuchni, łazienki wspólnie z WC, o łącznej powierzchni użytkowej 55,50 m² oraz pomieszczenia przynależnego – piwnicy o powierzchni 7,30 m². **Cena wywoławcza za lokal została określona na kwotę 271.000,00 zł.**
- Mieszkanie przy **ul. 700-lecia 35/7 w Braniewie**, położone na IV kondygnacji, składa się z dwóch pokoi, przedpokoju, kuchni, łazienki wspólnie z WC, o łącznej powierzchni użytkowej 55,50 m², oraz pomieszczenia przynależnego – piwnicy o powierzchni 5,60 m². **Cena wywoławcza za lokal została określona na kwotę 247.000,00 zł.**

Wadium za każdy lokal mieszkalny wynosi 5.000,00 zł.

**Przetarg odbędzie się 11 czerwca 2024 r. o godz. 11.00
w świetlicy Spółdzielni przy ul. Matejki 9 w Braniewie.**

Licytacja polegać będzie na zaofiarowaniu najwyższej ceny za prawo do przedmiotowego lokalu, przy czym pierwsze postąpienie i kolejne nie mogą być niższe niż 0,5% ceny wywoławczej.

Osoby zainteresowane przystąpieniem do przetargu winny 3 dni przed przystąpieniem do niego złożyć pisemne oświadczenie przystąpienia do przetargu, okazać dowód tożsamości, podać adres zamieszkania oraz przedstawić dowód wpłaty wadium, wpłaconego na konto Spółdzielni nr **25 8313 0009 0030 0315 2000 0010**.

Wygrywający przetarg zobowiązany jest do wpłacenia kwoty ustalonej w licytacji na konto Spółdzielni nie później niż w ciągu 30 dni od daty licytacji.

Wszystkie koszty ustanowienia i przeniesienia odrębnej własności lokalu ponosi osoba wygrywająca przetarg.

Z zasadami przetargu można zapoznać się w sekretariacie Spółdzielni przy ul. Matejki 9 w Braniewie, gdzie osobom zainteresowanym zostaną udzielone również wszelkie informacje na temat przetargu i mieszkania będącego przedmiotem przetargu, lub pod numerem telefonu **553 070 490**.

Zarząd Spółdzielni

OGŁOSZENIA DROBNE

ZWIERZĘTA

sprzedam

NARYBEK- karpia 13-15cm, szczupaka 6cm, japonki 30dkg,- sprzedam, dzwonić po osiemnastej, tel.56-474-71-52.

SPRZEDAŻ kur, kurcząt -dostawa gratis, 503-508-148

NIERUCHOMOŚCI

kupię

KUPIĘ NIERUCHOMOŚĆ, najlepiej mieszkanie, może być do remontu lub zadłużone, **POMOGĘ** w spłacie długów, **ZAPŁACĘ** wysoką **NAGRODĘ FINANSOWĄ** za informację o takiej nieruchomości (jeżeli dojdzie do zakupu) tel. 661-435-785

zamienię

WWW.ZAMIANY.OLSZTYN.PL mieszkań, domów, działek - trudne sprawy, 603-584-180

PRACA

dam pracę

DAM pracę w gospodarstwie rolnym z wyżywieniem i zakwaterowaniem. Okolice Mławy. Kontakt telefoniczny, 530-745-606

MĘŻCZYZNĘ lub małżeństwo do pracy w gospodarstwie, 502-712-884

ZATRUDNIĘ brukarza, robotnika drogowego. Kontakt 515-232-637

ZATRUDNIĘ pracownika do prac gospodarczych z możliwością zakwaterowania, 504-262-593.

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie, 501-172-462

USŁUGI

budowa | remont

REMONTY mieszkań kompleksowo, 783-543-814

SZALÓWKA, podłoga, boazeria, sztacheta, taras. Tartak Żarnowo k/Augustowa, tel. 693-491-205.

inne

GINEKOLOG, 790310034.

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY Młode Nioski, Od Hodowcy, Szczepione, Dowóz, TANIO, 502-031-298

KURY Młode Nioski, Od Hodowcy, Szczepione, Dowóz, TANIO, 502-031-298

SKUP bydła rzeźne i eksportowe, 451-521-555

DZIENNIK ELBĄSKI
reklama **055 236-18-02**

komunikat

Wyciąg z ogłoszenia Burmistrza Pasłęka o I przetargu ustnym nieograniczonym

Burmistrz Pasłęka

podaje do publicznej wiadomości, że ogłoszony został I przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż działki gruntu położonej w Robitach, gmina Pasłęk, stanowiącej własność Miasta i Gminy Pasłęk:

- nr 165 o pow. 145 m², EL1E/00070640/2**
– **cena wywoławcza 6.729 zł, wadium 1.300 zł.**
Do wylicytowanej ceny nieruchomości zostanie doliczony 23-proc. podatek VAT.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Pasłęk nieruchomość jest zlokalizowana w obrębie obszarów określonych jako tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej. Działka stanowi teren niezabudowany, w jej obrębie znajdują się obiekty nietrwale z gruntem związane, w złym stanie technicznym. Dojazd do nieruchomości odbywa się drogą gruntową. Sąsiedztwo nieruchomości stanowią tereny zabudowane i niezabudowane. Działka jest nieuzbrojona.

**Przetarg odbędzie się 18 czerwca 2024 r. (wtorek)
w sali im. Stanisława Paździora
na parterze Urzędu Miejskiego w Pasłęku,
pl. św. Wojciecha nr 5, o godz. 10.00.**

Ogłoszenie o przetargu wywieszono od 10 maja 2024 r. do 14 czerwca 2024 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Pasłęku na II piętrze i opublikowano na stronie internetowej www.paslek.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.paslek.pl.

Szczegółowych informacji na temat przetargu udziela Kierownik Referatu Rolnictwa i Gospodarki Gruntami Urzędu, pok. nr 20, tel. 55 618 27 40, w godz. od 7.30 do 15.30.

10924see1-a -P

komunikat

Wyciąg z ogłoszenia Burmistrza Pasłęka o I przetargu ustnym nieograniczonym

Burmistrz Pasłęka

podaje do publicznej wiadomości, że ogłoszony został I przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż działki gruntu położonej w Pasłęku, przy ul. Osińskiego, stanowiącej własność Miasta i Gminy Pasłęk:

- nr 98/54 o pow. 694 m² - cena wywoławcza 38.691 zł, wadium 7.700 zł.**
Do wylicytowanej ceny nieruchomości zostanie doliczony 23-proc. podatek VAT.

Nieruchomość stanowi własność Miasta i Gminy Pasłęk i posiada urządzoną w Sądzie Rejonowym w Elblągu księgę wieczystą nr EL1E/00036235/0. Przedmiotowa działka jest wolna od obciążeń. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego centralnej i wschodniej części Pasłęka znajduje się na terenie oznaczonym jako IV.11.MU – tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Działka przeznaczona jest na cele parkingowe i komunikacyjne oraz stanowi teren niezabudowany o nieregularnym kształcie.

Sąsiedztwo nieruchomości stanowią tereny zabudowane – mieszkalne i garaże murowane.

Na działce znajduje się studnia kanalizacyjna. Przez działkę przebiega linia elektroenergetyczna niskiego i wysokiego napięcia oraz częściowo sieci kanalizacyjna i wodociągowa, a także znajduje się na niej słup oświetleniowy. Nabywca będzie zobowiązany udostępnić gestorom sieci dostęp do sieci w przypadku zaistnienia awarii, a w przypadku kolizji z planowaną inwestycją przełożyć ją własnym staraniem i na własny koszt w porozumieniu z jej właścicielem.

Działka częściowo jest utwardzona płytami betonowymi.

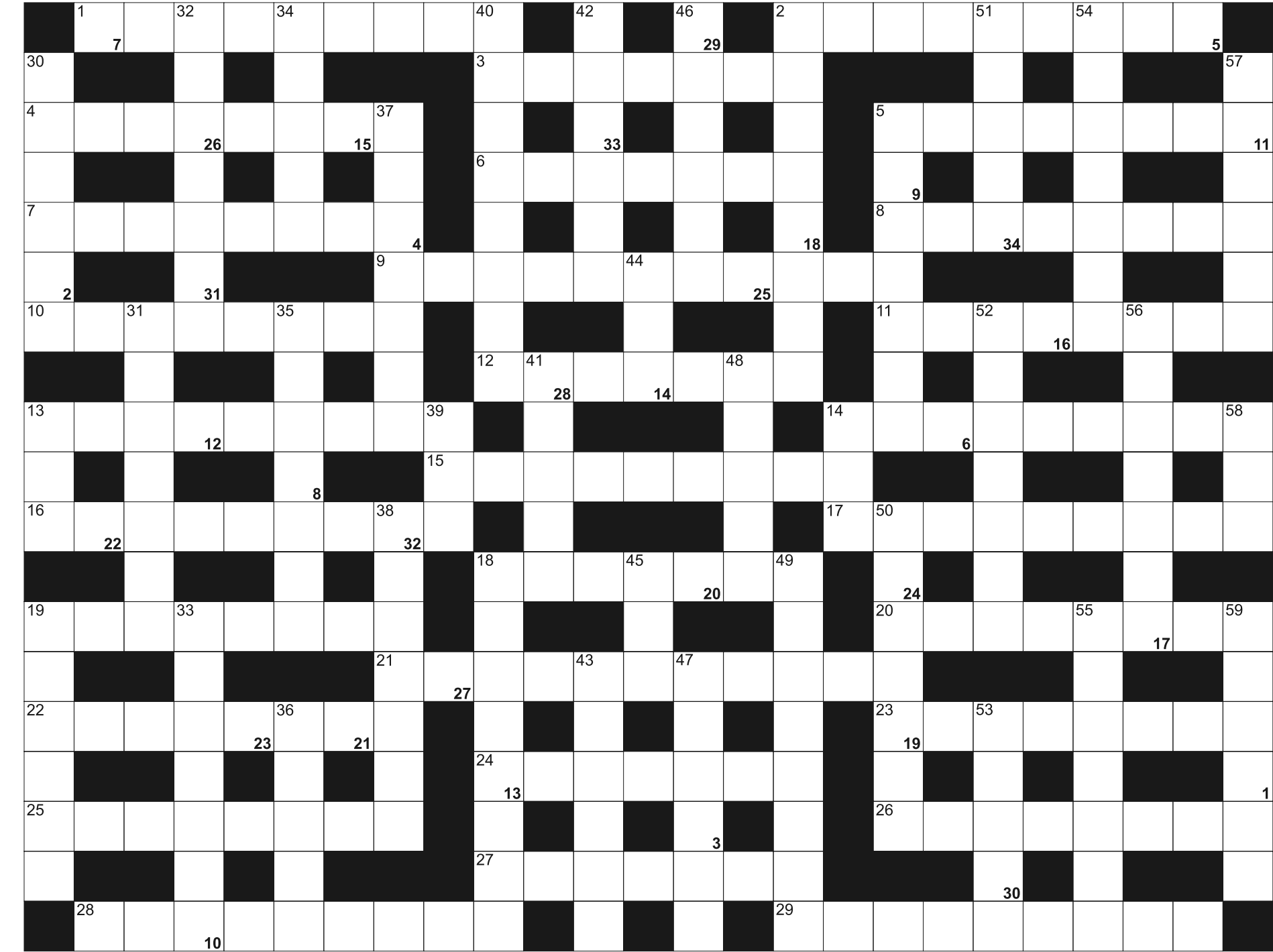
**Przetarg odbędzie się 18 czerwca 2024 r. (wtorek)
w sali im. Stanisława Paździora na parterze Urzędu Miejskiego w Pasłęku,
pl. św. Wojciecha nr 5, o godz. 9.00.**

Ogłoszenie o przetargu wywieszono 10 maja 2024 r. do 14 czerwca 2024 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Pasłęku na II piętrze i opublikowano na stronie internetowej www.paslek.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.paslek.pl.

Szczegółowych informacji na temat przetargu udziela Kierownik Referatu Rolnictwa i Gospodarki Gruntami Urzędu, pok. nr 20, tel. 55 618 27 40, w godz. od 7.30 do 15.30.

10824see1-a -P

Krzyżówka klasyczna z hasłem

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 34, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34								

POZIOMO: 1) poranny posiłek; 2) zmiana widzenia słońca lub księżyca; 3) przywódczyni, przodowniczka; 4) największa zatoka Morza Andamańskiego u wybrzeży Mjanmy; 5) stan zapalny błony śluzowej oskrzeli; 6) baśniowy karzeł; 7) maskowanie wojskowe; 8) kiepski literat; 9) zgoda dla dziennikarza na uczestnictwo w wydarzeniu; 10) zadaje pytania z kwestionariusza; 11) Bambo z wierszyka Tuwima dla dzieci; 12) przysłowiowy zielony ludek; 13) plan wydatków, budżet; 14) foki pługowane; 15) biały mieszkaniec Republiki Południowej Afryki; 16) Plac Niebiańskiego Spokoju w Pekinie; 17) szwedzka siedziba zakładu zbrojeniowego Bofors; 18) rodzinne miasto Arystotelesa; 19) sonety Adama Mickiewicza; 20) zoologiczna atrakcja w Helu; 21) metacyklina, antybiotyk; 22) wyższy rangą od kaprała; 23) założyciel Złotej Ordy; 24)

powieść historyczna Waltera Scotta; 25) Tytus Muszyński, autor gier książkowych; 26) pomieszczenia dla gadów; 27) izraelski rezerwat w dolinach Nahal David i Nahal Arugot; 28) ukraińskie miasto katastrofy atomowej; 29) stolica Holandii

PIONOWO: 2) czary; 5) dwużeństwo; 13) mrużące zwierzę; 14) największa wyspa Chorwacji na Adriatyku; 18) AC1, czołg australijski z II wojny światowej; 19) Antoni, znachor z powieści Dołęgi-Mostowicza; 30) szczupła, chuda, wiotka; 31) kwatera żołnierzy; 32) niechciani, nieproszeni goście; 33) składany daszek osłaniający okno lub wystawę; 34) gra par na korcie; 35) rodzaj kształtownika o przekroju T; 36) stolica Jordanii; 37) syty, najedzony; 38) angielski klub piłkarski z Liverpoolu;

39) bieszczadzka rzeka; 40) specjalista od gniazd i kontaktów; 41) flagowy lub liniowy na morzu; 42) Gierek i Stachura; 43) japońska fryzura z dwóch kulistych koków; 44) pochrzyn, chiński ziemniak; 45) część seta w tenisie; 46) pocisk z zawleczką; 47) Menuhin, wirtuoz skrzypiec; 48) wkład do drukarki laserowej; 49) kwasica; 50) Morse'a lub Braille'a; 51) rzeka w środkowej części Madagaskaru; 52) pieczywo jak półksiężyc; 53) najwyższy szczyt kontynentalnej Portugalii; 54) rodzaj selera; 55) Wagner i Gere; 56) stolica Kenii; 57) część damskiej bielizny; 58) Cembrzyńska, aktorka; 59) kara dla kierowcy

SUDOKU

	2							9
			6		9		2	
			3	1			4	
	1	3		9			6	
4		8			5	1	3	2
		5		2		8	9	4
		6	4	3				
	4						5	
	7			5				6

394

		6				4		3
	5	7					9	
			8		2		7	6
6	4		5		9	3	2	
							1	
	8	2			1			
7					3	6		
2		8						
9							8	5

395

			3	9	1			2
		8		6				1
	9	1						4
	5							
	1	9	2	5	7		6	3
	4	2				5		9
		6	1			2		
		7	5	3		9	4	
4							3	

396

POLSKA „KRÓŁOWA SPORTU” SZTAFETAMI STOI?

LEKKA ATLETYKA\\\\ Polska wywalczyła cztery kwalifikacje olimpijskie podczas mistrzostw świata sztafet w Nassau. Najlepiej zaprezentowały się Marika Popowicz-Drapała, Iga Baumgart-Witan, Justyna Święty-Ersetic i Natalia Kaczmarek, które w biegu 4x400 m zajęły drugie miejsce.

Po pierwszym dniu rywalizacji pewne występu w Paryżu były polskie sztafety 4x100 m i 4x400 m kobiet oraz mieszana 4x400 m, które w finałach miały walczyć o medale.

Sztafetę 4x400 m wynikiem 3.21,70 zdecydowanie wygrały Amerykanki, biegające w składzie: Quanera Hayes, Gabrielle Thomas, Bailey Lear i Alexis Holmes. Zawodniczki z USA prowadziły od początku, a ich przewaga ani przez moment nie była zagrożona.

Przed ostatnią zmianą Polki zajmowały czwarte miejsce, ale na ostatnim okrążeniu Kaczmarek wyprzedziła Kanadyjkę Kyrę Constantine i Brytyjkę Hannah Kelly. Białe-Czerwone uzyskały czas 3.24,71 i wywalczyły srebro. Brąz dla Kanadyjek – 3.25,17.

Sztafety 4x100 m Polki nie ukończyły. Biegająca na drugiej zmianie Monika Romaszko przekazała pałeczki Magdalenie Stefanowicz. Zaczęła Martyna Kotwiła, a jako ostatnia miała wystąpić Ewa Swoboda.

Wygrały Amerykanki – 41,85, przed Francuzkami – 42,75 i Brytyjkami – 42,80.

Ze względu na kontuzję Karola Zalewskiego zmęczenie i dużą częstotliwość startów z udziału w finale wycofała się polska sztafeta

Sztafeta 4x100 m nie ukończyła finałowej rywalizacji, ale Polki zobaczymy w Paryżu

mieszana 4x400 m. W tej konkurencji Białe-Czerwoni zdobyli złoty medal igrzysk olimpijskich w Tokio.

Najszybsza okazała się czwórka amerykańska – 3.10,73, przed holenderską – 3.11,45 oraz irlandzką – 3.11,53. Na ostatniej prostej halowa mistrzyni świata Femke Bol z Holandii nie zdołała wyprzedzić Amerykanki Kendall Ellis.

W nocy z niedzieli na poniedziałek o przepustkę na igrzyska ubiegały się jeszcze męskie sztafety 4x100 m i 4x400 m. Aby osiągnąć cel, Białe-Czerwoni musieli

zająć jedno z dwóch czołowych miejsc w jednym z trzech biegów repasażowych, w których startowało po osiem ekip.

W tej drugiej konkurencji Maksymilian Szwed, Mateusz Rzeźniczak, Igor Bogaczyński i Kajetan Duszyński czasem 3.02,91 zajęli drugie miejsce w drugim biegu repasażowym. Po emocjonującym finiszu Duszyński wyprzedził reprezentanta Zambii Kennedy’ego Luchembe i odparł atak Czecha Patrika Sorma, co oznaczało, że Polacy zapewnił sobie prawo startu w Paryżu.

Kwalifikacji olimpijskiej nie wywalczyła natomiast sztafeta sprinterów. Marek Zakrzewski, Przemysław Słowikowski, Łukasz Żok i Oliver Wdowik uzyskali czas 38,86 i zajęli piąte miejsce w pierwszym biegu repasażowym. Do awansu zabrakło im 0,21 s. Na drugiej pozycji uplasowali się sprinterzy z Liberii, którzy ustanowili rekord kraju – 38,65.

Na igrzyska awansują jeszcze dwie najszybsze sztafety spośród tych, które nie zakwalifikowały się poprzez World Relays. Ranking czasów zostanie zamknięty 30

czerwca. W tym momencie prowadzi Brazylia – 38,19, przed Trynidadem i Tobago – 38,30. Polacy tak szybko pobiegli raz w historii – 38,15 podczas mistrzostw Europy w Monachium w 2022 roku.

Złoty medal w tej konkurencji wywalczyli Amerykanie. Na pierwszym miejscu na metę doprowadził ich potrójny mistrz świata z Budapesztu Noah Lyles. Czas ekipy z USA to 37,40. Srebro dla Kanadyjczyków – 37,89, a brąz dla Francuzów – 38,44.

W kończącej zmagania w Nassau sztafecie 4x400 m

mężczyzn triumfowali biegacze z Botswany – 2.59,11. Drugie miejsce zajęła czwórka z RPA – 3.00,75, a trzecie Belgowie – 3.01,16.

Faworyzowani Amerykanie zostali zdyskwalifikowani w eliminacjach, ale w repesażach pewnie zapewnili sobie olimpijski awans.

Wyniki finałów lekkoatletycznych MŚ sztafet:

4x100 mężczyzn	
1. USA	37,40
2. Kanada	37,89
3. Francja	38,44

4x100 kobiet	
1. USA	41,85
2. Francja	42,75
3. Wielka Brytania	42,80

...
Polska – nie ukończyły

4x400 mężczyzn	
1. Botswana	2:59,11
2. RPA	3:00,75
3. Belgia	3:01,16

4x400 kobiet	
1. USA	3:21,70
2. Polska	3:24,71
3. Kanada	3:25,17

4x400 mieszana	
1. USA	3:10,73
2. Holandia	3:11,45
3. Irlandia	3:11,53

...
Polska – nie wystartowała w finale

ŹRÓDŁO: PAP

POLSKI BOKS PODOBNO WRÓCIŁ NA WŁAŚCIWE TORY

BOKS\\\\ 50 zawodników otrzymało stypendia od Polskiego Związku Bokserskiego i Fundacji Polski Boks Olimpijski. Gościem honorowym Gali TOP 50 w Warszawie był Andrzej Gołota.

Gościem honorowym bokserskiej gali był Andrzej Gołota

Polski związek wrócił na właściwe tory. Wszyscy nagrodzeni sportowcy to są medaliści mistrzostw Europy i mistrzostw świata. Z każdej takiej imprezy przywozimy nie jeden, a worek medali. Na ten rok mamy zagwarantowany fundusz stypendialny wynoszący 800 tys. złotych – powiedział prezes Grzegorz Nowaczek.

W gronie wyróżnionych jest Fabian Urbański, który w grudniu jako pierwszy Polak w historii zdobył złoty medal w mistrzostwach świata kadetów.

Gałę zorganizowano w jednym ze stołecznych hoteli. Centralnym miejscem konferencji był ring bokserski. Niektórzy goście, jak np. Marek Pałus, sekretarz generalny PKOl, przyznali, że po raz pierwszy weszli między liny.

Kadrowiczom przydzielono stypendia na pół roku z opcją przedłużenia wypłat w zależności od wyników. Kadeci otrzymają po 500 zł, juniorzy dwa razy tyle, a seniorzy mogą spodziewać się miesięcznie po 2000 zł.

Julia Szeremeta (57 kg), Aneta Rygielska (66 kg)

i Elżbieta Wójcik (75 kg), czyli zawodniczki, które wywalczyły już kwalifikacje olimpijskie, dostały nagrody specjalne wynoszące 30 tys. zł. Pierwsza z nich dodatkowo została obdarowana autem od związkowego sponsora. Dwie pozostałe już są w posiadaniu takich samochodów.

Ireneusz Nalazek, podsekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki, zadeklarował, że resort sfinansuje wyjazd do Tajlandii na ostatni turniej kwalifikacyjny przed igrzyskami.

Męska część kadry do Bangkoku wyruszy dzisiaj, a reprezentantki Polski udadzą się tam tydzień później.

Wiceprezes PZB Maciej Demel wyraził nadzieję, że projekt w przyszłości przełoży się na stypendia dla grupy TOP 100, a może i większą liczbę. – Panowie, trzy dziewczyny już jadą na olimpiadę. Wy musicie też coś robić – wypowiedział się z lekką krytyką Andrzej Gołota, który w dorobku ma m.in. brązowy medal olimpijski wywalczony w Seulu (1988).

CZY SPORT JEST KOBIETĄ?

SIATKÓWKA \\ Z Joanną Kocembą, wychowanką MKS Truso Elbląg, rozmawiamy o miłości do siatkówki, jej sportowych początkach, największych sukcesach, a przede wszystkim o tym, dlaczego sport jest tak ważnym ogniwem w życiu.

— Jak zaczęła się twoja sportowa przygoda?

— Sportem zaraził mnie mój tata. Dzięki niemu zaczęłam trenować trójbój nowoczesny, czyli bieganie, pływanie i strzelanie. Jednak wiedziałam, że to nie jest sport dla mnie. Na zawodach międzyszkolnych, wypatrzyła mnie pierwsza trenerka. Byłam bardzo wysoka i chuda, a są to idealne warunki do uprawiania siatkówki. Bez wahania zgodziłam się na treningi i wpadłam jak przysłowiowa śliwka w kompot. Siatkówka od tamtej pory stała się moim sposobem na życie.

— Co dał ci sport?

— Sport miał bardzo duży wpływ na mój obecny charakter, na to, kim jestem dzisiaj. Dał mi mnóstwo pięknych chwil, spotkałam świetnych ludzi na swojej drodze, przyjaciół. Sport nauczył mnie determinacji, ciężkiej pracy, współpracy w grupie, a także tego, jak z porażek wyciągać lekcje na przyszłość.

— Największy sukces?

— Najmilej i z sentymentem wspominam sezon w Opolskiej Politechnice, kiedy to z drugiej ligi awansowałyśmy do pierwszej. Udało się nam to zrobić w pięknym stylu. W sezonie zasadniczym, jak i w turnieju finałowym wygrałyśmy wszystkie mecze, nie zaznając smaku porażki. Myślę, że zapisałyśmy się tym samym whistorii polskiej siatkówki.

— Najważniejszy trener na twojej sportowej drodze?

— Mam dwóch najważniejszych trenerów na mojej sportowej drodze. Pierwsza z nich to Aleksandra Pietrulewicz, która odkryła mnie na szkolnych zawodach. To dzięki niej zaczęła się moja siatkarska przygoda. Wiem, że byłam bardzo dobrze prognozującą siatkarką. Pani Pietrulewicz dostrzegła we mnie potencjał i dlatego poświęciła mi dużo uwagi i zaangażowania w moje szkolenie.

Drugim z trenerów jest Marek Mierzwiński, który moją doświadczenie i tech-

Joanna Kocemba – Gedania Żukowo

niczne umiejętności wyniósł na wyższy poziom. Pod jego batutą udało się nam awansować z drugiej ligi do pierwszej. To była bardzo dobry sezon.

— Najlepszy mecz w karierze?

— Najlepszy mecz w moim wykonaniu to spotkanie o medal mistrzostw Polski junierek. Podchodzę do niego z dużym sentymentem. Nie grałam wtedy w pierwszym składzie. Kiedy dostałam swoją szansę w trudnym momencie spotkania, stanęłam na wysokości zadania i swoją determinacją i chęcią do gry zaraziłam zespół. Finalnie mecz wygrałyśmy, zdobyłyśmy mistrzostwo Polski, a trenerzy określili mnie mianem czarnego konia turnieju. Byłam z siebie bardzo dumna, to uczucie pamiętam do dziś.

— Grałaś w ekstraklasie, jak i I i II lidze – różnica poziomów jest duża?

— Tak, miałam przyjemność doświadczyć grania w każdej z lig. Pomiędzy pierwszą i drugą ligą nie ma dużej przepaści, jeżeli chodzi o poziom sportowy. Jednak ekstraklasa to już

zupełnie inny poziom, przynajmniej tak było za moich czasów sportowych. Podejście, profesjonalizm i zdecydowanie większe pieniądze determinują zupełnie inne podejście do grania. Człowiek bardziej oddaje się i angażuje dlatego, że tutaj nagrodą za ciężką pracę są dużo większe perspektywy, takie jak gra w kadrze Polski czy po dobrym sezonie możliwość zagrania w innej lidze już za granicą.

— Jak smakowało Mistrzostwo Polski?

— Mistrzostwo Polski smakowało wybornie, do tej pory pamiętam to euforyczne przeżycie. Bardzo dobrze pamiętam ciarki na skórze, kiedy puścili piosenkę Queen - „We Are The Champions” w tle. Piękne wspomnienie.

— Czy miałaś jakieś przedmeczowe rytuały?

— Przed meczem zawsze słuchałam muzyki, dzięki niej miałam odpowiednie nastawienie, wręcz bojowe.

— Jak wspominasz grę w Truso?

— Moją grę w Truso wspominam bardzo fajnie, tworzyłyśmy świetną grupę

dziewczyn, bardzo się zażyjałyśmy i praktycznie dorastałyśmy razem.

— Zawodniczka, która wywarła na tobie największe wrażenie?

— Od początku mojej kariery sportowej podziwiałam Małgorzatę Glinkę, była dla mnie zawodniczką kompletną. Poza tym, że była świetną siatkarką, była też fajnym człowiekiem. Zawsze chciałam być tak skuteczna i dobra technicznie jak ona.

— Jak wspominasz grę w ekstraklasie?

— Gra w ekstraklasie była dla mnie ogromnym doświadczeniem i dużym przeżyciem. Możliwość rywalizowania w najwyższej klasie rozgrywkowej i na tym poziomie było moim największym marzeniem. Jestem szczęśliwa, że udało mi się je spełnić.

Joanna Kocemba

— Czy sport jest kobietą?

— Zdecydowanie tak. Myślę, że trudno sobie wyobrazić sport bez kobiecej sylwetki. Niejednokrotnie kobiety udowodniały, że są świetnymi sportowcami. Ich upór i determinacja, sportowa ambicja nie odbiegają niczym od męskiego podejścia do sportu. Mamy szereg nazwisk, które piszą lub już się zapisały w whistorii polskiego sportu między innymi: Iga Świątek, Justyna Kowalczyk, Złotka, czyli polskie siatkarki. Zdecydowanie podwórko sportowe należy również do kobiet.

MARCIN KOCEMBA

PRZEMYSŁAW KORSAK Z SILVANT KAJAK ELBLĄG JEDZIE NA IGRZYSKA OLIMPIJSKIE DO PARYŻA

Kajakarze Przemysław Korsak i Jakub Stepun wywalczyli przepustkę olimpijską w konkurencji K2 500 m w kontynentalnych regatach kwalifikacyjnych w węgierskim Szegedzie. Stepun i Korsak udanie rozpoczęli rywalizację o bilety do Paryża, wygrywając poranny wyścig eliminacyjny. Dzięki temu awansowali bezpośrednio do finału, mieli więcej czasu na odpoczynek i — zgodnie z regulaminem — otrzymali jeden ze środkowych torów w decydującym starcie. Stawka w finale była mocna, a kwalifikację otrzymywała tylko zwycięska załoga. Biało-Czerwoni prowadzili niemal od startu i wyprzedzili na mecie występujących pod neu-

tralną flagą Białorusinów Uladzisłau Krawca i Dmityria Natynczyka o 0,22 sekundy. Na trzecim miejscu finiszowali reprezentanci Serbii. W konkurencji C2 500 m do walki zgłosiło się tylko osiem osad, dlatego rozegrany został tylko finał. Kitewski ze Śliwińskim także musieli wygrać, by wystąpić w igrzyskach. Polacy przytynęli jednak na drugiej pozycji, za Rosjanami Iwanem Sztylem i Aleksiejem Korowaszkiem, tracąc 0,37 s. Trzecie miejsce zajęli Mołdawianie. Od piątku do niedzieli na Węgrzech rozegrane zostaną pierwsze w tym roku zawody Pucharu Świata z udziałem ponad 30-osobowej reprezentacji Polski.

RED/PAP

Pierwszą trenerką Joanny była Aleksandra Pietrulewicz, która odkryła ją na szkolnych zawodach. To dzięki niej zaczęła się jej siatkarska droga. Asia grała na poziomie I i II ligi, a także w ekstraklasie. Zdobyła mistrzostwo Polski junierek z Gedanią Gdańsk. Reprezentowała MKS Truso, Gedanię Gdańsk, Gedanię Żukowo, TPS Rumia, E. Leclerc Orzeł Elbląg, Szóstkę Biłgoraj, Zawiszę Sulechów czy Politechnikę Opole. Joanna Kocemba grała na pozycji przyjmującej. Asia zakończyła karierę sportową w 2016 roku z powodu kontuzji kręgosłupa.

DŁUGA PODRÓŻ OLIMPIJSKIEGO OGNI

IGRZYSKA OLIMPIJSKIE\\\\ Dzisiaj olimpijski ogień dotrze do Marsylii, gdzie rozpocznie się francuski etap sztafety. Jako pierwszy pochodnię z płomieniem we Francji poniesie pływak Florent Manaudou. Do Paryża ogień dotrze dopiero 26 lipca.

Ogień olimpijski został wzniecony 16 kwietnia, a 11 dni później na pokładzie trójmasztowego statku „Belem” wyruszył z Pireus do Marsylii. Wybór pierwszego francuskiego miasta, które przyjmie pochodnię z ogniem, nie jest przypadkowy, gdyż ok. 600 roku p.n.e. zostało ono założone przez greckich osadników z Fokai, a w trakcie tegorocznych igrzysk będzie miejscem rywalizacji żeglarzy.

Pierwszym uczestnikiem olimpijskiej sztafety we Francji będzie Manaudou. Jego siostra Laure, która również zajmowała się pływaniem, jako druga niosła pochodnię z ogniem jeszcze w Grecji.

ORGANIZATORZY
UJAWNILI NAZWISKA
NIEKTÓRYCH
Z POZOSTAŁYCH
CZŁONKÓW MARSYLSKIEJ
CZĘŚCI SZTAFETY
- BĘDĄ NIMI BYŁY
FRANCUSKI PIŁKARZ
JEAN-PIERRE PAPIN,
LEGENDARNY ZAWODNIK
OLYMPIQUE MARSYLIA
I ZDOBYWCA „ZŁOTEJ

PIŁKI” W 1991 ROKU, GWIAZDA FRANCUSKIEJ KOSZYKÓWKI TONY PARKER, BYŁY IWORYJSKI PIŁKARZ DIDIER DROGBA CZY VALENTIN RONGIER, OBECNY KAPITAN PIŁKARSKIEGO OLYMPIQUE.

W czwartek płomień będzie wędrował przez Marsylię, która obok Paryża jest jedynym francuskim miastem goszczącym sztafetę przez cały dzień. Następnie ogień rozpocznie podróż po Francji, przemierzając 12 tys. km i 400 miast w kraju oraz na terytoriach zamorskich, m.in. odwiedzając Antyle i Polinezję Francuską. Do Paryża dotrze w dniu ceremonii otwarcia igrzysk, czyli 26 lipca. Zapalenie znicza zainauguruje oficjalnie olimpijskie zmagania, które potrwają do 11 sierpnia. Zmagania paralimpijczyków zaplanowano od 28 sierpnia do 8 września.

Dzisiejsze wydarzenie zapoczątkuje okres szczególnego nadzoru służb specjalnych oraz policji, które będą czuwały nad bezpieczeństwem nie tyl-

Ogień olimpijski dotrze do Paryża 26 lipca, czyli w dniu rozpoczęcia olimpiady

ko sztafety, ale także całej imprezy we francuskiej stolicy, odbywającej się w atmosferze wysokiego zagrożenia terrorystycznego.

Jak poinformował jeden z urzędników francuskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, spotkania dotyczące zapewnienia ochrony i bezpieczeństwa podczas igrzysk odbywają się praktycznie codziennie. W samej Marsylii sztafety będzie pilnowało około sześciu tysięcy funkcjo-

nariuszy. Wszystko po to, by uniknąć wpadek, których nie brakowało podczas wcześniejszych edycji igrzysk.

W 2016 ROKU NA JEDNYM Z ETAPÓW UCZESTNICZKA SZTAFETY MIAŁA BYĆ JUMA, 17-LETNIA SAMICA JAGUARA, REPREZENTUJĄCA ZAGROŻONY GATUNEK W BRAZYLIJSKIM LESIE. ZWIERZĘ

UCIEKŁO JEDNAK PODCZAS SWOJEJ PODRÓŻY, A NASTĘPNIE ZAATAKOWAŁO TRESERA.

Żołnierze nie byli w stanie okiełznać jaguarzycy preparatami uspokajającymi i byli zmuszeni ją zastrzelić. Z kolei w Seulu w 1988 roku zbyt wcześnie wypuszczono gołębie, które za bardzo zbliżyły się do płonącej czary ognia i spały na oczach przerażonych widzów.

Olimpijska sztafeta jest także okazją dla różnego rodzaju protestujących. W 2008 roku wielokrotnie próbowali ją zakłócić antychińscy demonstranci i obrońcy praw człowieka, w związku z zamieszkami w Tybecie. Podczas zimowych igrzysk olimpijskich w Soczi w 2014 roku znicz olimpijski wyprodukowany przez rosyjskiego producenta rakiet zgasł kilka razy, po czym został dyskretnie ponownie zapalony przez członków tajnych służb.

W 2020 roku podróż olimpijskiego ognia przerwała pandemia COVID-19. Dotarł do Tokio 19 marca, jednak ponownie w drogę wyruszył dopiero 25 marca 2021 roku. W międzyczasie pozostał zapalony w Muzeum Olimpijskim w japońskiej stolicy.

Znicz po raz pierwszy pojawił się na igrzyskach w erze nowożytnej w Amsterdamie w 1928 roku. Sztafetę olimpijską zainaugurowano z kolei w 1936 roku w Berlinie. Wtedy udział w niej wzięło ponad 3300 osób, a trasa liczyła 3190 kilometrów.

ZACZYNA SIĘ WIELKIE GRANIE MAŁYCH PIŁKARZY

PIŁKA NOŻNA\\\\ Dzisiaj w Iławie rozpoczął się wojewódzki finał XXIV edycji Pucharu Tymbarku, największego w Europie dziecięcego turnieju piłkarskiego.

W Iławie będzie rywalizować aż 106 zespołów reprezentujących poszczególne powiaty w trzech kategoriach wiekowych. Zwycięzcy kategorii U-10 i U-12 wezmą udział w finale ogólnopolskim w Warszawie. Warto przypomnieć, że decydujące o końcowym zwycięstwie pojedynki zostaną rozegrane na PGE Narodowym przed meczem Polska-Turcja. Natomiast najmłodsza kategoria U-8 tradycyjnie rywalizację zakończy na finale wojewódzkim.

Tegoroczny finał Pucharu Tymbarku w województwie

warmińsko-mazurskim podzielony został na dwa dni. Dzisiaj na boiskach stadionu przy ul. Sienkiewicza 1 w Iławie zaprezentują się zawodniczki i zawodnicy w kategoriach U-8 i U-10, natomiast jutro do gry przystąpią piłkarki i piłkarze z drużyn U-12.

W poprzedniej edycji Pucharu Tymbarku największym zwycięzcą finału okazała się Szkoła Podstawowa nr 18 w Olsztynie, której reprezentanci zwyciężyli w dwóch kategoriach wiekowych chłopców (U-10 i U-12). – Jesteśmy weteranami turnieju. Nasza szko-

Fot. organizatorzy

Rok temu w Iławie w kategorii U-8 triumfowały Perty z Olsztynka

ła wprowadziła już dziesięć zespołów do finałów ogólnopolskich – mówił wtedy Piotr Żurawel, trener zespołów

z Olsztyna. – W poprzedniej edycji byliśmy jedyną placówką w kraju, która pojechała z dwoma zespołami. W tym roku powtarzamy ten sukces. Graliśmy z wartościowymi rywalami, więc tym bardziej cieszymy się ze zwycięstwa i szansy rywalizacji z najlepszymi w Polsce. Chłopcy zagrali bardzo dobry turniej. Jesteśmy z nich dumni i zadowoleni, że tak świetnie sobie radzili. W Warszawie spodziewamy się dobrych meczów. To ostatni etap turnieju i drużyny, z którymi przyjdzie nam zagrać, nie znalazły się w nim przez przypadek. Dla chłop-

ców to będzie duże przeżycie. Są szczęśliwi i zmotywowani do dalszej pracy. W rozgrywkach dziewcząt najlepsze okazały się zawodniczki ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Lidzbarku (U-12) oraz „Diabełki” ze Szkoły Podstawowej w Braszowicach (U-10). Na etapie wojewódzkim zakończono rozgrywki kategorii U-8, w której najlepsza wśród dziewczyn okazała się drużyna „Perł Olsztynka” ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Olsztynie, natomiast wśród chłopców triumfował zespół ze Sportowej Szkoły Podstawowej nr 3 w Elblągu.

MAGAZYN TURYSTYCZNY

Świat — Polska — Warmia&Mazury

DLA MIŁOŚNIKÓW PODRÓŻY

Magazyn można zakupić w salonikach prasowych, salonach Empik,
na dworcach i lotniskach, a także online przez strony internetowe **kupgazete.pl** i **e-kiosk.pl**
Zamów prenumeratę – **509 712 242**

